

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

RED

ISSN 1307-072X

9 771307 072007

BURDAYIZ
AŞKIM!

Aksamsefası

ALO TANRIM!

O şimdi asker,
Canı neler ister,
Uykuda Mevla'm
Ona Hegel göster

○ Her 29 Ekim'de, 19 Mayıs'ta babalar bir şey bulup, yoksa icat edip, en olmadı "Kılım döndü!" falan diyerek törenlerden yırtıyor ya da iptal ediyorlar. Sanırsın bu törenlerde dansöz oynatılıyor, rakılar su gibi akıyor, ortamda cigaralık dört döndüyor... Kaldırın şu bayramları olsun bitsin.

○ Enerji Bakanı, "Öğlen yemeğini madende yemeselerdi bu kaza olmazdı" demiş. Özür dilediler sayın bakanım, bundan sonra Lucca'da yiyeceklermiş.

○ İşçilerin göz göre göre öldüğü cumhuriyet, işçilerin cumhuriyeti değildir.

○ Ve ismini değiştirdiler ligin: Spor Toto Deli Ligi... Bu ne arkadaş böyle? Yılların futbol hastasıyım ben böyle kötü bi sezon görmedim. Bu işin Yıldırım Demirören sayesinde olduğunu düşünüyorum. Adam elini attığı her şeyi kurutuyor, onun dönemindeki Beşiktaş'ın durumu belli, milli takım 8-0'lık yılları arayacak hale gelmek üzere. Demirören ailesinin durumun farkında olduğunu düşünüyorum. Kendi şirketlerini batıracağına bari Beşiktaş'ı, ülke futbolunu batırsın diye düşünüyor aile.

○ Sonunda Eskişehirspor'un da hükümet katında bir taraftarı oldu. Başbakanımızın yeni baş danışmanı 'Affedersiniz Ermeni Mahçupyan' Es-Es'li. Tabii son yıllardaki o meşhur dönmelerine futbolu da eklemeyişe.

○ CHP yanlış kararlar partisi, Ekmeleddin'in adaylığından daha da kötüsü *Halk TV*'yi Hakan Aygün gibi bir 90'lar medya maymununa emanet etmektir. Bu arkadaş devrimci öğrenci kardeşlerime, CHP ve *Halk Tv*'nin yayın politikasını eleştirdikleri için canlı yayında alt yazıyla hakaretler yağdırmış. Ufuk Güldemir, bir zamanlar Reha Muhtar'ın artan reytingleri karşısında bunu Cem Uzan'ın *Star TV*'sinde ortaya sürmüş, "Türkiye'nin Hakan'ı" diyerek padişah kostümleriyle buna tanıtımlar yapılmıştı ve o da sürdürülen şaklabanca kampanyanın hakkını vermiş, haberleri en az Reha Muhtar kadar pespaye bir

şekilde sunmuştu. Ve bu tip, Körfez Savaşı sırasında da Ufuk Güldemir'in başında olduğu *HaberTürk TV*'de yöneticiydi. Habertürk ekrtanlarında o yıllarda devamlı ABD bayrağı dalgalandırıyorlardı. Ufuk Güldemir bu arkadaş güzelce kullanıp, etinden sütünden yararlanmış sonra da bir köşeye atmıştı. Bir daha da medyada bunu arayan soran çıkmamıştır. Ta ki Kılıçdaroğlu'na kadar. Kılıçdaroğlu; bu iş bilmez, etik yoksunu tipi neden *Halk TV*'nin başına getirdi anlamış değilim. Ve şu dönemde bir çok sıkı haberci sırf muhalif kimliklerinden dolayı işsizken bu Amerikancı tayfaya kanalın emanet edilmesi her şeyi bir kenara bırak, kanalın adına yazık!

○ "Bizde neden polise yazılmıyor?" Adam TOMAyla geliyor, basıyor suyu, diğer yandan atıyor gazı. Bunun romanı, filmi mi olur hafız?!

○ *Altın Portakal* AKP'ye geçer geçmez kendini belli etti. Gerçi CHP döneminde de şah değildi ama bu sene itibarıyla harbinden şahbaz oldu. Emin olun seneye çok daha acayip sansürle karşılaşacak filmler. Bu seneki gibi gündem de olmayacak çünkü ilk turda kafadan elenecekler. *Altın Portakal* bu ülkenin en köklü festivali, bunun yaşayabilmesi için belediyenin hegemonyasından kurtulması şart. Adamlar bu işleri ne güzel yapıyor! "Şimdi de ödülünü vermek için Cannes belediye başkanımız..." demiyorlar. Bu dangalaklık bu topraklara ait.

Festivalin önemli ablalarından biri de Elif Dağdeviren. Biz kendisini 90'lı yıllarda 'Tarkan'ın gazeteci sevgilisi' olarak tanımiştık. Şimdi sinema işlerinde ve AKP ile de gayet iyi 'al gülüm ver gülüm' yapanlardan. Ödül töreninin komiklerinden biri de bu ablamızdı, mutaassıp giyineceğim diye ne yapacağını şaşırmış garibim, bi türbanı eksikti. Ama Ak Saray'ı inşa eden bu görgüsüzlük Altın Portakal'da da kendisini konuk olarak Van Damme'yi çağırarak gösterdi...

○ Diyarbakır ve İzmir barışmadan ne İŞİD ne de AKP'den kurtulamayız. Bugün itibarıyla bu gün gibi ortaya çıktı. Başka bi şansımız yok!

○ *Asasız Musa* adlı filmi Eskişehir'de çok güzel bir salonda tek başıma izledim. Bu kadar genç nüfusun olduğu bir şehirde tek başıma olmak başta garip geldi. Fakat film başladıktan sonra gençlerin zehir gibi olduğu, olaya önceden uyandıkları, tek hıyarın 'ben' olduğum ortaya çıktı. İnanın uzun süredir bu kadar kötü bir şey seyretmedim. Çok üzülüm, çünkü Musa Anter'i anlatan bir belgesel filmdi bu. Ama ortada Musa Anter'in anısına Kültür Bakanlığı destekli, ne olduğu belli olmayan -daha doğrusu hap yap, para kap türü- bir iş vardı. Musa Anter yaşasaydı bunu yapan arkadaşlara tüm kibarlığıyla sorardı: "Neden bu kadar sıkıcı bir film yaptınız?"

○ Rüyanda Zerrin Egeliler'i gör, gecenin bi yarısı boy abdesti al, ama ortamlarda Hegel'i gördüm dersin kanka!

YENİ TÜRKİYE

POLİSTE MHP STYLE OUT, İSİD STYLE IN!

Ufuk Uras @ufukuras - 31 Ağ
Hdp ile Akp arasında oluşan bağ müzakereden hukuklu savaş cephelerini çöktürüyor. Siz çöktürün ki bir daha cerezeler gelmesin.

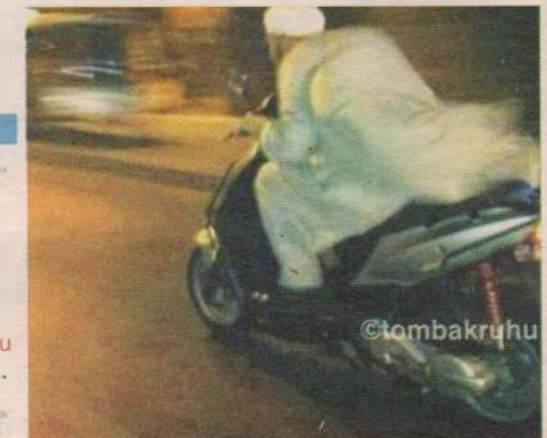
Ufuk Uras @ufukuras - 15 Ek
Musaade edin de Kobani'ye gecalım, biz İsid'e arıladıgı dilden cevap veriz.

Ufuk Uras @ufukuras - 15 Ek
"Muhafazetçilik oyunlan sistemin fatihesidir."
Ulrike Meinhof

Mehmet Şenel @mehmetesenel - 25 Ek
Kalbi kırmaya tek bir söz yeter ama kırılan kalbi tamir etmeye ne bir özür ne de bir ömür yeter.

(Charles Bukowski)

Canan Barlas @cananbarlas - 36 dk.
CB BM yi sarsdı ve alkışlandı

"Allahım Sana Geliyorum"

YALAN GİBİ YALAN

Camiler sadece ibadethane değildir. İnsanların buluşup, kaynaştığı mekanlardır.

Erdoğan'ın polis aşkı...

RED'in
sözü

Polisin yetkileri artırılıyor. Keyfi gözaltılar olağanlaşacak, iktidarın en tepesindeki isimlerin tabiriyle, **"Polis yetkilerini kullanacak"**, yani halka silah sıkacak. Okmeydanı'nda durduk yerde polis kurşunuyla öldürülen Uğur Kurt'u yeni kurbanlar izleyecek...

Peki bu 'yetki genişletme'ye neden ihtiyaç duyuluyor?

Elbette iktidar büyük bir endişe yaşadığı için...

Meşruiyetini tamamen kaybetmiş, yolsuzluk ve hırsızlık batağında debelenen iktidarın, iktidar etmeyi sürdürebilmek için zorbalıktan başka alternatifi yok. Ama dahası var...

Daha fazla zorbalık sadece bir savunma aracı değildir, yeni saldırıların işaretçisidir de.

AKP iktidarı, yaratmış olduğu ucube toplumsal yapı kadar, yürüttüğü son derece akıldışı ekonomik politika yüzünden de bir çıkmaza doğru sürükleniyor. **İnşaat ve yurtdışından ülkeye sokulan kara para üzerine kurulu iktisadi sistem çökme sinyalleri veriyor.** Bu nedenle yeni ekonomik önlemler almak zorundalar.

Önlerinde ikili bir yol var: Bir taraftan, emekçi halkın sırtına daha fazla yük bindirecekler, bir taraftan da doğanın talanıyla yeni yağma alanları yaratacaklar. **Bu saldırılar polissiz olmaz!**

Emekçilerin sırtına binecek yük sadece daha fazla yoksulluk ve sefalet değildir. Daha kötü çalışma koşulları, daha fazla güvencesizlik, taşerona mahkumiyet ve iş güvenliğinin ihmaldir. İş cinayetlerinin, hatta toplu işçi katliamlarının bitirilebileceğini uman saftiriklerin aksine, önümüzdeki dönemde daha fazla

sömürünün daha fazla katliam getireceğini öngörüyoruz. Türkiye kapitalizmi, bir vampir gibi, her geçen gün daha fazla işçi kanına ihtiyaç duyuyor.

Türkiye ekonomisi sadece işçiler ve

emekçiler üzerindeki sömürüyü artırarak sürdürülebilir olmaktan çıktı. Bu nedenle, doğal kaynakları daha fazla yağmaya açmayı hedefliyorlar. Bırakalım gelecek kuşakları, 10 yıl sonrasını bile düşünmeden

büyük bir doğal talan dönemi başlatacaklar. Öyle ki, bugüne kadar gördüklerimiz yeni talan dalgasının yanında sönük kalacak. **Soma'nın Yırca Köyü'ndeki zeytin ağacı katliamı, yaşanacakların fragmanı gibi. Madenler, tüm su kaynakları, hatta köylerin meraları sermayeye açılacak.** Emperyalist şirketler Türkiye topraklarının sadece ekonomik değil, fiziksel olarak da efendileri haline gelmeye başlayacak...

Dolayısıyla, **Erdoğan iktidarının polisle kurduğu 'aşk ilişkisi' ahlında emekçilerin ve doğanın katli üzerinde yükseliyor.**

Başka deyişle, polisin geniş yetkilerle donatılması, polis araçlarına molotof ya da taş fırlatan birkaç genci engellemek için icat edilmiş bir tedbir değil. Sermaye sınıfı ve tabii ki onların iktidarı, işçi direnişlerini, grevleri, halkın öfke patlamalarını önleyebilmek için, gençlik dinamizmini iğdiş etmek için bugünden baskı ve yıldırma planlarını da geliştiriyor.

Buradan hareketle, **polis yetkilerinin genişlemesi esas olarak işçi sınıfının meselesidir.** Çeşitli bahanelerle meşrulaştırılan her baskı aracı, grevlere, direnişlere ve gençliğimize yönelecek yeni saldırılar anlamına gelir.

Polisiye tedbirlere, silahlara, TOMA'lara harcanan para eğitime, sağlığa aktarılmalıdır. Polis kadrosu değil, daha fazla öğretmen kadrosu açılmalıdır.

Türkiye'nin sorunları baskıyla, zorbalıkla değil, demokrasi ve özgürlüklerin genişletilmesiyle, halkın katılımıyla, aşılabılır.

AKP iktidarının böyle bir gelecek vadedemeyeceği ise ortadadır. Bu polis iktidarı yıkılmalıdır...

Davutoğlu'nun ekonomi masalları ve ülkeyi tehdit eden gerçekler

AKP iktidarı 12 yıldır ülkenin kamu mülkiyetindeki bütün sanayi kuruluşlarını, doğal kaynaklarını satarak, ülkeyi uyuşturucu ve kara para cennetine çevirerek, Arap sermayesinin desteğini arkasına alarak büyük ekonomik krizleri önleyebilmişti.

Fakat artık deniz bitti.

Başbakanlık dublörü Ahmet Davutoğlu tarafından açıklanan yeni ekonomik plan, yaklaşmakta olan felaketin ipuçlarını gösteriyor.

Açıklamada, ithalatı sınırlandırılacak tedbirler alınacağı belirtilirken, ihracatın ithalatı karşılama oranının 2018'de yüzde 70'e çıkarılacağı öne sürülüyor. Tabii bunun nasıl yapılacağı bir muamma. 2013 sonu itibarıyla söz konusu oran -resmi rakamlara göre- yüzde 57 idi. Türkiye'de gerçek üretime dönük hiçbir adım atılmazken, tarım çökmüşken, hayali hedefler koyan hükümet, her geçen yıl daha da artan ithalat bağımlılığını nasıl ortadan kaldıracığını izah edemiyor.

Eskiden Türkiye'de üretilip ihraç edilen tarımsal ürünler artık ithal ediliyor. Nohut, mercimek ve pirinç İtalya, ABD ve Meksika'dan geliyor. 1990'larda yıllık 280 bin ton üretilen kırmızı mercimek, 2000'li yıllarda 5 bin tona düştü.

Tarım gibi, hayvancılık da bitirildi. Canlı hayvan ithal eden Türkiye dünyanın en pahalı etinin satıldığı ülke haline geldi.

Ahmet Davutoğlu, özellikle enerji kullanımında tasarrufa gidileceğini de açıkladı. Buna göre, toplu taşımacılık olan yerlerden başlayarak, okul, işyeri ve kamu dairelerinin tüm servislerinin kademeli olarak kaldırılmasını öngörüyorlar. İstanbul'da Taksim, Ankara'da Kızılay gibi kent merkezlerine giriş de paralı olacakmış. Aslında 'tasarruf' diye yeni vurgun planlarıyla harmanlanan bu tedbirin nasıl yaşama geçeceği de muamma.

İnşaata dayalı sahte ekonomik büyümeyle, zaten plansız olan kentleri büyük birer ucubeye çevirdiler. Zaten ağır aksak ilerleyen kamu taşımacılığı, plansız ve altyapısız büyüyen kentlerin hızına yetişemiyor. Trafikte kaybedilen zaman ve enerjinin karşılığı milyar dolarla hesaplanıyor.

Ve Davutoğlu hâlâ 'lojistik, lojistik' deyip duruyor. Trensiz lojistik nerede görülmüş? Türkiye'de tüm Avrupa Birliği'nden daha fazla kamyon var!

Tüm bu sorunlar karşısında Ahmet Davutoğlu'nun açıklamaları

bir balondan fazlasını ifade etmiyor. Bu iktidar, ülkenin iktisadi ve doğal yıkıma doğru ilerleyişini durduramayacaktır. Sorunun kaynağı sorunu çözemez.

Tasarruf istiyorlarsa, Erdoğan başta olmak üzere tüm devlet yöneticileri tarifeli uçak seferlerini kullansın. Yoksa çenelerini kapatsınlar.

Ülkemizin çözüm bekleyen acil sorunları konusunda atılması gereken adımlar bellidir:

Türkiye gümrük duvarlarını kaldırmalı, milyarlarca dolarlık gereksiz ithalatın önünü kesmelidir.

Sanayide işçi denetimiyle büyük bir kamulaştırmaya gidilmelidir.

Tarım ve hayvancılık yeniden kurulmalıdır. Büyük kolektif çiftlikler inşa edilmelidir.

Raylı sistem ve deniz taşımacılığı hamlesi güçlü bir biçimde başlatılmalıdır. Belediyelerin işi kâr etmek ve sonra da bu kârları iç etmek değildir. Emekçi semtleri başta olmak üzere kentlerin her noktasına ücretsiz toplu taşımacılık yerleşmelidir.

Eğitim ve üretim, kamu yararı gözeterek birleştirilmelidir.

Takdir edileceği üzere, insanı değil sermayeyi ve kârı merkezine koyan bir anlayışla bu tedbirlerin alınması mümkün değildir. Sermaye iktidarının palavralarına karşı üretkenlerin iktidarı, iktisadi ve doğal yıkımın tek alternatifidir...

İşçinin bi kıymeti harbiyesi yok. İt kadar değerimizin olmadığını çok iyi biliyorum. Bazen internette kedisini kaybedenlerin feryatlarını, yaşadığı semtteki insanları kedisini bulmaya seferber etmeye çalışmasını ve döktüğü gözyaşlarını görüyorum. İğreniyorum onlardan. Hayvanları o kadar çok seviyorsanız beslemeyin! Bırakın her canlı kendi yaşam alanında kalsın!

ALABURUS!

CEM KAÇAR

Gecen hafta fabrika doktoru "Gece çalışmak sağlığına zararlıdır" dedi ve ben bu hafta gece vardiyasındayım. Yani bu demektir ki fabrikada verilen eğitimler prosedür gereğidir. Fasaryadır. Tıraştır yani. Hem de kapitalizmin işçi sınıfına yakıştırdığı tek tıraş: Alaburus...

Yakın zamanda fabrikada iş güvenliği ve işçi sağlığı eğitimi verildi. İki saatlik eğitim dahilinde onlarca konuyu işlemiş, görmüş ve öğrenmiş olduk. Eğitim toplantısını yöneten fabrika hekimi eğitim odasındaki beyaz perdeye yansıttığı slaytlarla duruma daha ciddi bir hava katmaya çalışarak eğitimi sürdürmeye çalışsa da; homurdanan, sıkılıp alakasız sorular soran ve uyuklayan birkaç kişi oldu. Milletvekilleri bile oturma odasında uyuyorken birkaç işçi uykulmuş çok mu? Fabrika hekiminin bize anlattıkları doğruydı. Söylediklerinde haklıydı fakat söylediklerinin uygulanabilirliği konusunda büyük bir boşluk vardı.

İki saatlik eğitimde dört konu ve onlarca madde işledik. İşlediğimiz bu maddelerden dikkatimi en çok çeken, gece vardiyasında çalışmanın insan sağlığına zararlı oluşuydu. Fabrika hekimi vücut saatinden ve buna mukabil vücudun salgıladığı, salgılayamadığı hormonlardan hareketle, giderek bozulan sağlığımızı anlattı. Fakat bunları anlatması gerektiği için anlattığını kendisi de en az benim kadar iyi biliyordu.

Bu eğitim (08:00-16:00) gündüz vardiyasında verildi ve ben şu an bunları yazarken birkaç saat sonra (24:00-08:00) gece vardiyasına gidip çalışacağım. Yeni doğmuş bir bebeği annesinin memesinden çekip almak nasılsa, hayatımda kendimi en rahat hissettiğim evimden bu saatte ayrılmak zorunda kalmak da öyle kötü ve sinir bozucu.

Abartmıyorum. Gece vardiyasının psikolojik yansıması inanın çok kötü. Çoğunun evlerinde uyuduğu saatlerde ben ve benim gibi milyonlar, gidip makinalarla boğuşuyoruz. Mecburuz. Gece uykudur. İnsanlar uyur, evler uyur, otomobiller uyur, koskoca bir şehir uyur. Uyutulmuyorsa da uyumalıdır...

Dünyaca ünlü şu meşhur dondurma markasının fabrikasında çalışan arkadaşşımdan öğrendiğim kadarıyla, onlar gece çalıştığı zamanlarda yıpranma parası gibi ayrı bir ücret alıyorlar. Bu yıpranma parasını verdiğini bildiğim tek fabrika orası. Finli yahut bi Norveçli işçi için olamaz denilen önemli bir şey bizim ülkemizde olağanlaşarak ufak bir çapağa dönüşüyor. O

çapağı alıp temizlemek de hiç zor değil.

Yıllardır gürültülü işlerde çalışıyorum. Bu yüzden zaman içinde ister istemez işitme kaybı yaşıyorum. Sanırım tehlike sınırı 80 desibel. Şu an çalıştığım fabrika haricinde ses ölçümü yapan fabrika yok gibi. Bu da yerli sermaye olmamasından kaynaklı bence. Çünkü yerli şirketler çoğu konuda daha hoyrat ve pervasızdır.

Kulak nasıl tıkanır?!

Çalıştığınız fabrika kulaklık (tıkaç) vermez. Gürültülü ortamda çalıştığınız için işitme kaybı yaşarsınız. Bu kayıp, ağzı kapalı çalışan işçilerde daha yoğun olabilir. Sonra bir gün kalkıp başka bir işe girmek istediğinizde işitme testi yaptırmanızı söylerler. Yaptırırsınız. İşitme kaybınız odometri sonucunda barizce görünür. Kusurlusunuzdur. İşe almazlar. İşte bu rezillik kanıma dokunuyor. Sanki kulağımızı ninemizin örgü ördüğü şişle ya

da tığla delmişiz de, o yüzden işitme kaybı yaşıyoruz!

İş güvenliği ve işçi sağlığı eğitimlerinde öğretilenler ve uymamızı istedikleri yasakları yine onlar deldirir. Fabrikada başımıza bir iş gelse hepsi işin içinden kolayca sıyrılırlar. Çünkü bizlere oryantasyon eğitimi dahilinde birçok şeyi anlatmış ve sonunda imzalarımızı almışlardır. Güvenlik kemeri olmadan belli bir yüksekliğe çıkmamız yasaklanmıştır mesela. Fakat öyle bir an gelir ki acil bir durum olur ve vardiya amiri "Çık hemen şuraya!" der. Yok deyip itiraz edersek bu bizim sonumuzdur. Evet deyip çıkarsak ve çıktığımız yerden düşüp yaralanırsak bu yine sonumuz olur. Rapor bitene kadar zaten kovamazlar. Rapordan sonra ufak ufak çalışmaya başlarız. Tam iyileşmek üzereyken uyduruk bir bahaneyle kovup kurtulurlar bizden.

En kötü çalışma koşulları deri

fabrikalarında yaşanır. Yıllar önce babam, arkadaşının yanında ölmesinden dolayı günlerce ne doğru düzgün yemek yiyebilmiş ne de ölene kadar çok sevmesine rağmen rakı içebilmişti. Deri fabrikalarında kullanılan asansörler frensiz, emniyetsiz ve sadece yük taşımaya yarayan makara ve adi bir halattan oluşan tehlikeli bir mekanizmadır. Babam anlatmıştı. O gün patron ölen o işçiye zemin kattaki mikserden çıkan derileri alıp çatıya çıkararak asmasını söylüyor. Ayrıca zamandan kazanmak için asansöre binmesini istiyor. Şimdi böyle naif anlatıyorum ama siz benim eksik bıraktığım yerlere onlarca küfürlü emir kipi ekleyebilirsiniz. (Deri fabrikalarındaki en kibar seslenme sözü 'lan' ya da 'oğlum'dur.) Adam patronun emrine karşı gelemeyip biniyor asansöre. Tam çatıya varacakken halat kopuyor. Hoop! GÜM! Ve bir can hiç yere sönüp gidiyor.

Suçlu kim? Ölen işçi! Neden? Çünkü asansörün kapısında 'sadece yük taşımak içindir. İnsan binemez' ibaresi aslıdır. Sanki o işçi sırf kendi zevki için, macera olsun diye binmiştir o asansöre. İşçinin o asansöre neden bindiğini hiçbir devlet yetkilisi-müfettişi bilmez, bilmek de istemez. Böyle şeyler sistemin hiç işine gelmez. İşçinin yaşadığı trajediler hep 'takdiri ilahi'dir. Onların Tanrıları bile sermayeden yanayken ben alıp başımı hangi taş vura mı? Fabrikanın çatısına çıkıp betona pike mi yapayım?! Kafamı fırının içine sokup gazı mı açayım?..

Hayvan sevgisi!

İşçinin bi kıymeti harbiyesi yok. İt kadar değerimizin olmadığını çok iyi biliyorum. Bazen internette kedisini kaybedenlerin feryatlarını, yaşadığı semtteki insanları kedisini bulmaya seferber etmeye çalışmasını ve döktüğü gözyaşlarını görüyorum. İğreniyorum onlardan. Hayvanları o kadar çok seviyorsanız beslemeyin! Bırakın her canlı kendi yaşam alanında kalsın. Balığı al tık akvaryuma... Kuşu kafese tıkıp konuşturmaya uğraş... Köpeği kendine esir edip 'çok sadık bir hayvan' de... Kediyi koynundan çıkarma... Hatta mümkünse kedinin kafasını alıp ağzına sok! Göster hayvan sevgini!..

O kadar hayvan seviyorsunuz ki ne desem tıraş. Ne desem alaburus.

Yani Neriman, kapitalizm denen illet sistem sağlığımızı bozuyor. Sonra da sanki biz sağlığımızı golf sahalarında, tenis kortlarında ya da ne bileyim sanat galerilerinde yitirmiş gibi bizi işe almıyorlar.

İskartaya çıkartıyorlar hepimizi...

Kapitalizmin

Alo 170! Devleti kendi kendine ihbar ediyoruz!

ÖZGÜR ALTIN

Yeni bir telefon hattına daha kavuşmuş olduk. **Alo 170!** İş güvenliğinde yaşanan aksaklıkları bildirmek için kullanacağımız hattı! Tam egemenlerin istediği gibi: “Mücadele etmeyin, şikayet edin.” Hiç “Örgütlenin, sendikalı olun, gücünüz birliğinizden gelir” dediklerini duydunuz mu? Demezler...

Kaza mahalline önce polisin ardından devlet erkânın gitmesi manidar değil mi? Sahi katiller cinayet mahalline niye gitme gereği duyarlar? Devlet bürokrasisi suçüstü yakalanmıştır ve yine yakalanacaktır. Kahin olmaya gerek yok, birer ikişer öldürülmeye devam edeceğiz.

Niye mi?

24 Ocak 1980... Artık karar verildi. Dünya kapitalizmine uyum için gerekli adımları atıyoruz. Türkiye’deki sermaye birikiminin önündeki engelleri aşmak, yeni yatırım ve kâr alanları belirlemek için makas değiştirildi. Hedeflenen, ‘rekabete açık’ bir ekonomik yapı, her alanda ‘etkinlik ve verimlilik artışı’, sermaye teşvikleri ve dış ticaretin artırılması üzerinden ‘kalkınma’nın sağlanması...

Ama az gelişmiş ve emperyalizme bağımlı bir ülkede öyle bir gecede yapılan yasal düzenlemelerle iş hallolmuyor. Maceramızı kısaca -yeniden- özetleyelim...

Cinayetlerin tarihsel zemini

70’li yılların sonunda, ithal ikameci ekonomik politikaların yerine ihracata dayalı yeni bir sermaye birikimi modeli ortaya konacaktı. (Hayali ihracatlar sebepsiz değildi, o kadar çok ‘teşvik’ vardı ki!) Bu arada bu politikalara geçerken tek engel olabilecek örgütlü işçi hareketi 12 Eylül askeri darbesi ile ezilecekti.

Dünyada da hızlı bir dönüşüm yaşanıyordu. Yeni liberal politikalarla tanışacaktık ama son bir engel vardı. Nazi faşizminin yenilgisinin ardından dünyanın üçte birinde burjuvazi mülksüzleştirilmiş, bu coğrafyada farklı bir ekonomik sistem, planlı bir ekonomi modeli uygulanmaya başlamıştı. Dünya kapitalizmi için bu büyük bir sıkıntı demekti. İşçi devletleri 1989 yılından itibaren ardı ardına yıkılmaya başladı.

Bu zamana kadar emperyalizm kendi işçi sınıfını tavizlerle, sendika bürokrasisi ve sosyal demokrat ya da reformist partilerle ‘ikna ediyordu’. Dünyanın geri kalanın sömürsünden elde ettiği kârlarla kendi işçi sınıfına ve halkına görece ‘sosyal barış’ adı altında ‘refah devleti’ uygulamaları sunabiliyordu. Bürokratik de olsalar, Sovyetler Birliği’nin ve diğer işçi devletlerinin çözülmesi, emperyalizmin elini güçlendirdi; ‘refah devleti’ ekonomik politikalarını ve istihdam biçimleri terk edilmeye başladı.

İşte 90’lı yıllara böyle gelindi. Kamu, halk, refah devleti, kavramları gözden

düşmüştü. Artık yeni terimler vardı: Piyasa, küreselleşme, kâr ve müşteri odaklılık. Ne doğa, ne de işçi söz konusuydu.

Tansu Çiller Türkiye’yi ‘son sosyalist devlet’ ilan etmişti ve hızla devleti ‘küçültecekti’. **Devletin küçülmesi** aslında devletin kamu hizmetlerinden çekilmesinden başka bir şey değildi. **Yani ordu, polis, yargı, bürokrasi küçülüyor, aksine daha da büyüyordu. Sağlık, eğitim, sosyal hizmetler önce ticari, paralı hâle getiriliyor, ardından özelleştiriliyordu.** Artık dede olmuşlardır, klasik sağ politikacıların rüşvet ve yolsuzluk öykülerinden bikanlar, laf arasında övünürlerdi, “Bu Türkiye Cumhuriyeti ne büyümüş sat sat, ye ye bitiremediler” diye. Gerçekten de öyle. 1991 yılında KİT kısaltmasıyla hafızamıza kazınan ‘Kamu İktisadi Teşebbüsleri’nde 700 bin kişi çalışırken bugün 100 binin altında işçi istihdam edilmektedir. Son büyük KİT olan TEKEL’in satılma sürecini az çok herkes biliyor...

AKP’nin ‘başarı’sı

1995, kapitalist sistem için yeni bir evre... Artık işçi devletleri de yok. Sermaye rahat rahat at koşturuyor. Saldırı vakti. İlk hedef gümrük tarifeleri. Dünya ekonomik

sistemi içinde görece özerk ve korunaklı konumda duran ülkelerin tüm hizmetleri piyasaya açılacak. Gümrük anlaşması ve uluslararası tahkim var ve böylece her şey ‘yatırımcı’dan, emperyalist sermayeden yana.

2002, AKP iktidarda... Yapılan tüm özelleştirmelerin yüzde 85’ini son 12 yılda AKP tek başına gerçekleştiriyor.

Süreç bitmiş değil...

Tartışıp durmak...

Yatırımlar (satışlar) bize ‘istihdamı artıracak’ diye pazarlandı. “Ekonomimiz büyüyor” dendi.

Doğrudur.

Bu ekonomik büyüme işçi sınıfını da büyüttü. Ne var ki, bu dönem önceki dönemlerden oldukça farklı gerçekleşti. Sosyal haklar tamamen tıraşlandı, düşük ücret, esnek ve güvencesiz çalışma dayatılmaya başladı. Sermaye akmaya devam etti ama sosyal düzenlemeler bunun gerisinde kaldı. Bir taraf gökdelenlerle farklı bir çağdayken, diğer taraf kargaşa içinde ayakta kalmaya çalışıyor. Eğitim sağlık ve güvenlikte var olan standartlar standartsızlığa evrildi. Doğan iş gücü ihtiyacını karşılamak için şehre akan nüfus, kırsal bölgelerde tarımın tükenmesine yol

açtı ve yine tarımın bitirilmesi şehre göç dalgasını daimi kıldı.

Şimdi bu şartlar altında iş güvenliği, kazalar ve madenler gibi başlıkları tartışıyoruz. Daha da tartışacağız...

Davutpaşa’da, Ostim’de, İvedik’te tartıştık. Kozlu’da, Dursunbey’de Milas’ta tartıştık. Soma’da, Torunlar’da ve şimdi Ermenek’te tartışıyoruz. Tartışıyoruz...

Bu tartışmada sermaye yok, işçi sınıfı yok, dünya üretiminde Türkiye’ye biçilen rol yok. “Yeni Türkiye’ye yakışmıyor” diyenler, ‘sosyal devlet’ özlemini dile getirenler var.

O ‘sosyal devlet’ sadece tarihin belli bir dönemine aitti. 70’lere dönemeyeceğimizize göre...

Tarihsel dönemlerden bahsetmemizin nedeni biraz da buydu. Yeni bir ekonomik model uygulanmadığı sürece bu kazalara ne yazık ki tanık olacağız.

Tartışmalarda çıkan tek ortak ses, “Sorumlular mutlaka hesap verecek” oluyor. Sorumlular kim? Somut olarak ortaya koyan yok.

Sorumlu, sorumluları bizzat koruyanlardır!

İç karartıcı tablo

Bu yazıyı yazmaya koyulurken hedeflediğim, son yıllarda yaşanan iş cinayetleri ve hukuki süreçlerdi. Araştırırken içim daraldı. Davalar var ama sorumlular yok.

Ceza davalarını geçtik, işçiler mahkemede kazandıkları tazminatları bile alamıyor. Patron yolu bulmuş tazminat ödememek için ha bire şirketin adını değiştiriyor ve kendi üzerindeki mülkü başkasının üzerine yapıyor! İt ite, it kuyruğuna misali...

‘Adalet’ diyecek oluyorum ki, aklıma düşüyor, kimden hangi adaleti bekleyeceğiz? Rüşvet soruşturmasını yok sayan mahkemeden mi, Torunların patronunu soruşturmadan dahil etmeyen savcıdan mı, kamu görevlisine soruşturma izni vermeyen mülki amirden mi, “Kan parası verdik, daha ne istiyorsunuz?” diyenlerden ve onların hükümetinden mi?

Sorumlulardan hesap sorma niyetimiz gerçekten var mı?

Sorumlular karşımızda: Hükümeti ile, yargısı ile, polisi ile bir bütün olarak patronlar ve onların devleti...

O yüzden, işçiler, emekçiler birlik olmalı diyoruz. Patronlardan, onların devletinden, onların partilerinden ‘çözüm’ beklemenin beyhude olduğunu söylüyoruz. İş cinayetlerinin ancak sınıf mücadelesiyle, sınıfa karşı sınıf anlayışıyla son bulabileceğini vurguluyoruz. Bu sorunu üretenlerin iktidarı çözebilir ancak...

Adalet de, özgürlük de mücadele eden işçilerle gelecek...

Not: İşçi cinayetlerini gündemde tutmaya çalışanlar da var. Bunun için hazırlanmış iscinayetleriniunutma.org sitesini dikkate alabilirsiniz.

Türkiye’de ‘iş kazası’ diye takdim edilen katliamlar, işçilerin sendikasılaşmasıyla doğru orantılı olarak artıyor. Milyonlarca işçi sendikası. Sendikalı olanların çoğu da satılmış sendika ağalarının başına çöreklenmiş, patronlarla ve devletle adeta ortak faaliyet yürüten çürümüş sarı sendikalara mahkum edilmiş halde...

Sendika yoksa, işçi ‘hiçbir şey’dir!

MUZAFFER ARSLAN

12 Eylül 1980 darbesi, 24 Ocak kararlarını uygulayacak ortamı sağlamak için yapıldı. Yükselen işçi sınıfı hareketi ve sendikal mücadele etkisini toplum nezdinde de göstermeye başlarken hızlı bir siyasallaşma iklimi yaşanmaya başlamış ve emek mücadelesi gözle görülür kazanımlar elde etmişti.

Burjuvazi bu durumdan öylesine büyük bir korkuya kapıldı ki, var olan nispi demokrasiyi rafa kaldırmakta bir beis görmedi. Omurgasız Türkiye burjuvazisi için asılan sadece kendi çıkarlarının sürmesiydi. Diktatörlük, faşizm, görece demokrasi filan onu zerrece ilgilendirmiyordu. Nitekim 12 Eylül sonrası TİSK başkanı Halit Narin işçi sınıfını kastederek, “Bugüne kadar işçiler güldü, artık gülme sırası bizde” diye açıkça darbe seviciliği yapıyordu.

2 Eylül başta devrimciler olmak üzere işçi sınıfı mücadelesinin önünü kesmeyi başardı. Sarı sendikalar haricinde, sınıf sendikacılığı yapmaya çabalayan işçi önderleri tutuklanırken, DİSK’in kapısına kilit vuruldu. Yasal düzenlemeler oluşturup yeniden nispi demokrasi görüntüsü verseler de sendikalar ve işçi sınıfı üzerine baskılar hiç azalmadı. Fakat AKP dönemine kadar sendikalar mevcut yapılarıyla işçi sınıfı içinde varlıklarını korumayı başardılar.

Ne var ki, 2002 yılında AKP’nin iktidara gelmesi toplumda köklü bazı dönüşümlerin de sinyallerini veriyordu. Toplumsal yaşam hızla dinsel bir söyleme kaymaya başladı ve din siyasetin kullandığı bir argümana dönüştü. Bu söylem liberallerin AB hülyaları görmeleri ve “Demokrasi geldi!” çılgınlıkları ile birleşince kafa karışıklığı da had safhaya ulaştı.

Aslında güçlü bir iktidar istemi burjuvazinin en önemli dayanağıydı...

Sendikasılaşma

12 Eylül askeri diktatörlüğü sadece sendikaların etkinliğini kırma yönünde adımlar atmadı, sendikasılaşma sürecini de başlattı. Özelleştirmeler ve taşeronlaştırma da eklenince, sendikal işçi sayısında mutlak bir düşüş yaşandı. (Kamuda son 5 yılda sürekli işçi sayısı yüzde 17.9 azaldı!) Bugün resmi olarak yapılan hesaplamalarda, yani kayıtlı işçiler dikkate alındığında, işçilerin sendikalaşma oranı yüzde 9,45. Tabii bu oran, dediğimiz gibi, kayıtlı işçileri kapsıyor. Bir de kayıtsız-kaçak çalıştırılan işçiler var ki, onlar da hesaba katıldığında sendikalaşma oranı yüzde 5-6’lara geriliyor!

Bu ‘sendikalaşma’ oranı içinde doğrudan

	Türk-İş	Hak-İş	DİSK	Bağımsız	Toplam
Sendika Sayısı	33	14	15	30	92
Barajı Aşan Sendika Sayısı	30	8	4	1	43
Barajı Aşamayan Sendika Sayısı	3	6	11	29	49
Yüzde 3’ün Altında Kalan Sendika Sayısı	16	10	14	29	69
Üye Sayısı	695.696	163.827	100.180	41.967	1.001.671
Üye Oranı (%)	69.5	16.4	10	4.2	100

doğruya iktidar tarafından denetlenen sendikalar da var, bürokratların mutlak egemenliğindeki sarı sendikalar da.

Öte taraftan, sendikalı olmak yasalarla zorlaştırıldı. Bir sendikanın toplu sözleşme yapabilmesi için bulunduğu iş kolunda tüm işçilerin yüzde 3’ünün ve işyerinde işçilerin en az yarısının sendikalı olması bir zorunluluk. Yani son 10 yıla bakıldığında sendikasılaştırma tavan yapmış durumda. 12 Eylülcüler bile bu kadarını başaramamışlardı.

Ayrıca ülkemizin üç büyük konfederasyonuna üye işçilere baktığımızda sarı sendikacılığın hakimiyeti de net olarak görülüyor. Toplam sendikalı işçilerin yüzde 69,5’i Türk-İş, yüzde 16,4’ü Hak-İş ve yüzde 10’u DİSK üyesi. Rakamlarla ele alırsak, Türk-İş’in: 710.000, Hak-İş’in: 140.000 ve DİSK’in de 100.000 üyesi var. Sonuç sadece sendikasılaştırmaya değil, sendikalı olanların sarı sendikalara bağlandığı büyük bir operasyona işaret ediyor.

Elbette tüm dünyada işverenlerin sendikasılaştırma politikaları aşağı

yukarı aynıdır. Korku ve gözdağı verirler, sarı sendikaları desteklerler, sendikaları ‘komünist odak’ ilan edip dinsel telkinlerle sınıfı etkilemeye çalışırlar, sendikaları tanımazlar ve yasal engeller çıkarırlar. Ama buna rağmen sınıf ve kitle sendikacılığı işçi sınıfının mücadelesi ile yol almaya devam eder.

İşverenler isterler ki, işçi sınıfı hep ‘kendinde sınıf’ olarak kalsın ve ‘kendisi için sınıf’ olmasın. Bunun için yapmayacakları şey yoktur. Yani toplumsal bir özne olan işçi sınıfı, siyasal bir özne haline gelmesin diye kendi demokrasilerinden bile vazgeçmekten çekinmezler.

Tıpkı ülkemizde AKP iktidarının yaptığı gibi işçi sınıfının örgütlenmesinin önüne engeller çıkarmak için her yolu mubah görürler. Torba yasaların içine attıkları maddelerle örgütlenmenin önünü tıkayıp bu torbaları demokrasi diye yutturmak için çabalarlar.

Rakamlar ortada. Sendikalı işçi sayısındaki düşüş aynı zamanda demokrasi mücadelesinin de kadük kalmasının

sebeplerinden biridir. Nitekim her türlü hırsızlık, yolsuzluk ve hukuksuzluğu ayyuka çıkan bir iktidar burjuvazi tarafından canla başla desteklenmektedir. Çünkü ne derlerse yapan ve işçi sınıfına savaş açmış bir iktidarda kârlarına kâr katmaya devam ediyorlar. Ne demokrasi ne de hukuk umurlarında değil. Burjuvazi meseleye tamamen sınıfsal ve iktidarının devamı açısından bakıyor.

Sınıf siyaseti

Burada asıl görev işçi sınıfı mücadelesini esas alan siyasal örgütlenmelere düşüyor. Her söylemde işçi sınıfı diye bas bas bağırırsak da işçi sınıfının kendisi için sınıf olmasının araçlarından biri sendikalaşma, sınıf ve kitle sendikacılığını geliştirmedir. Bu anlamda öncülük iddiasındaki siyasal yapıların asli görevlerinden biri bu sarı sendikaların ve sendikasızlığın kutsandığı ortamı değiştirmeleri ve sınıf sendikalarını örgütlemeleridir.

Aksi halde işçi sınıfı dinsel söylemlerle uyutulup sınıf bilincinden yoksun kalacak ve işçiler patronuna kölece bağlı, güvensiz birer kul olmaktan çıkamayacaktır. Bu durumda, sosyalizm iddiasında olan sınıf örgütleri bir adım yol alamayıp sadece kültürel-sosyalist birer kuruluş olarak kalacaktır. İşçi sınıfı söylemi, işçi sınıfını kendiliğinden öncü partiye getiremez. Sınıf sendikalarda örgütlenmeden, öncülerin birbiriyle buluşması neredeyse imkansızdır. Bu durumda, sosyalistlerin en önemli gündemi sendikalar olmalıdır...

İŞ KOLU (2014 Ocak Verileri)	Toplam İşçi	Sendikalı
01 Tor.Orm.Avc.veBalıkçılık	128.881	35.909
02 Gıda Sanayii	538.237	68.781
03 Madencilik ve Taş Ocakları	190.346	38.292
04 Petrol, Kimya Last.Plast.İlaç	421.649	41.404
05 Dokuma, Hazır Giyim, Deri	1.024.139	94.214
06 Ağaç ve Kağıt İş kolu	241.699	18.731
07 İletişim	70.457	15.949
08 Basın yayını ve Gazetecilik	95.826	4.370
09 Banka Finans ve Sigorta	288.719	68.526
10 Tic.Büro.Eğtm.Güzel Snt.	2.368.553	97.797
11 Çimento Toprak ve Cam	173.191	28.812
12 Metal	1.413.151	222.739
13 İnşaat	1.562.555	42.906
14 Enerji	263.853	51.885
15 Taşımacılık	705.378	45.135
16 GemiYpm.Dnz.Tsm.Ard.Antrp.	151.739	11.058
17 Sağlık ve Sosyal Hizmetler	278.609	7.931
18 Konaklama ve Eğlence İşleri	707.024	29.582
19 Savunma ve Güvenlik	201.733	26.553
20 Genel İşler	774.815	145.760

Toplam İşçi: 11.600.554 ve Sendikalı İşçi: 1.096.540

Oran: yüzde 9,45

Gurbet işçiliği...

GÜRBÜZ DENİZ

Sessiz fırtına gibidir içiniz, yurtdışında çalışacak, uzun bir müddet sevdiklerinizden ayrı kalacaksınız. Bu nedenle yurtdışına çıkış süreciniz sancılıdır. Üstüne bir de ekonomik olarak yıpranırsınız. Pasaport, vize çıkartma bedeli... Şirket başka şehirdedir, yol parası, bilmem ne derken, evinize üç-beş kuruş bırakamadan gitmek zorunda kalırsınız. Ayrıca ilk iki ay maaş yatmaz, içeride tutulur. Bunu bile bile çileli yolculuk başlar...

Neden mi çileli? Çünkü genelde kargo tipi, eski ve ucuz yollu olan uçakla seyahat edersiniz. Hele dil de bilmiyorsanız, yandınız! Host veya hostes ikram zamanı onu anlamadınız diye sizi kalaylayabilir. Meramınızı anlatamazsınız. Öylece bakarlar yüzünüze.

'Harçlık' zamanı!

Sağ salım indikten sonra polis memuru ile yüzgöz vaktidir. Bavulunuz özenle aranır, tipinize alıcı gözle bakılır, herhangi bir aksilik olmadan çıkınca dışarı, bir çuğara tellendirmek isterseniz, sakın yapmayın. Pusu kurmuş amcılar hemen ensenizde bitiverir, pasaportunuzu alır, harçlık bekler, ki çoğu zaman alır da...

Şantiyeden gelen araçla yeni yerinize giderken, özlem dayanılmaz olur, her şey batar... Kampa yerleşme süreci... Alt ve üst ranza kapışmasından sonra, ertesi güne işe hazırsınız.

Kampta ortalama üç bin kişi kalır, koşullar dörder kişiliktir, geldiğiniz yere göre milliyetinize göre kamp tahsis edilir. Tuvalet, duş, lavabo ortak kullanımdadır, insanlar kirlenmeye temizdir. Yemekler ne iyi ne kötüdür. Dinlenme ve çay salonunda

haber saatinde RTE çıkınca Türkiye'den gelen işçiler arasında laf dalaşı başlar. Çalışma koşulları ağırdır. Yazın 12, kışın 10 saat çalışırsınız. 'Fiks' ve saat ücreti olarak iki ayrı işçi fiyat tarifesi vardır. Ben 'fiks' geldim. Mesai zorunludur, benim durumumdakilere ek mesai ödenmez.

Hangi rakama geldiysen o yatar hesabına.

Duvarcıyım, gece çalışıyorum, ekip başıyım. Emekçi dostlarım Özbek, Tacik, Ukraynalı ve Belaruslu. İki içmezlerse eğer, hepsi can. Sarhoş olarak kampa gelirseler eğer, kesin kavga çıkıyor.

Özbekler 'nas' isimli, Maraş otuna benzer şey kullanıyorlar ve sürekli yeşil yeşil tükürüyorlar. Müslüman ve muhafazakâr ağırlıklı olarak tanımlıyorum onları. Rus ve Ukraynalılar da keza dinine bağlılar, sınıfsal bakış açısından çok dini kaideler ağır basıyor. Yemekhanemiz şantiyenin ilk günleri ortaktı, sonra tükürüyorlar diye 'yereller' -yukarıda ismi geçen milletler genelde burada böyle tanımlanıyor- ile Türkiyelilere artık iki ayrı yerde yemek dağıtımı var. Yerellerin ücreti bizden iki kat düşük. Genelde şikayet eden görmedim. En büyük korkuları polis ve işsizlik.

Aramızda kültürel ve sosyal uçurum var. Çoğu Türkiyeli işçi yerellerle uyuşmıyor.

Bizde ise Türk, Kürt, AKP, CHP, Cemaat ayrışması ve tartışması hiç tükenmiyor. Kitap, dergi okuyan sayısı çok az. Akşamları televizyon izlenir, kağıt oyunu oynanır. Hafta sonları eğer işyeri zorunlu pazar çalışması yazmadıysa üçüncü sınıf barlarda içilir. Tahmin edeceğimiz üzere, ahlaki

çöküntü içinde savrulmakla geçirir pek çoğu zamanını. Sorsanız abdest, namaz... Hepsi var. Bir taraftan da, "Her şey söylenmez, onun zamanı ayrı" derler. Gurbette daha tez

yaşlanılır, hayat mücadelesinde manevi olarak yıpranırsınız. Örgütün, sınıf bilincinin eksik olduğu yerlerde dayanışmadan çok bireysel arkadaşlıklar yaşanır. Ki o da kafana göre birisi çıkarsa kurabilirsin o bağı.

Ben dost edindim, sınıfsal duruşumdan ödün vermeden açıklığı kapatmaya çalışıyorum. Uzun uzadıya sizleri boğınak istemem. Uzun lafın kısıyası, bizim en büyük sorunumuz, ayrı dilleri konuşsak da eşit şartlarda ezildiğimizi görmememizdir. Örgütsüzlüğümüzdür. Enternasyonalist bakamamaktır.

Oysa işçi, şu dünyanın her toprağının üzerinde işçidir... Modern çağın ücretli köleleriyiz her birimiz. Patronlar her saniye kanımızı emmektedir. Bütün dünyanın işçileri işte bu yüzden birleşmelidir...

RED

YAZI ATÖLYESİ

İstanbul Kadıköy büromuzda 'Yazı Atölyesi'ni başlatıyoruz. Hakan Gülseven'in yönetmenliğindeki Yazı Atölyesi'ne İlker Arslan ve Gürkan Haydar Kılıçarslan da katkıda bulunacak...

NE YAPACAĞIZ?

Yazı Atölyesi şu sorulara yanıt arıyor: Yazı nedir? Neden yazarız? Nasıl yazmalı? Nasıl bilgi/fikir edinebiliriz ve bilgiyi /fikri en etkili biçimde nasıl aktarabiliriz?

SADECE YAZI MI?

Yazı Atölyesi aynı zamanda bir yayının teknik hazırlığı konusunda temel bilgileri paylaşmayı da amaçlıyor.

HEDEFİMİZ NE?

Katılımcılar yazım konusunda kendilerini geliştirebilirler. Biz de yeni arkadaşlarla dergimizi ve internet sitemizi zenginleştirmeyi umuyoruz.

KİMLER KATILABİLİR?

Atölye İstanbul'daki okurlarımızın tamamına açıktır. Ücretsizdir. Atölye çalışmalarını yakında Ankara'da da başlatmayı umuyoruz.

Kasım ayı sonuna kadar başvuruda bulunabilirsiniz.

İRTİBAT:

info@red.web.tr

'Yeni Türkiye'nin eski fotoğrafı...

SERKAN BÜKÜCÜ

Kapitalizmi ekonomik bir sistem olarak ele aldığımızda, bu ekonomik sistem kadar eski bir kurum ile karşılaşıyoruz: Banka! ODTÜ'de ekonomipolitik dersi aldığımız Yakup Kepenek hocamızın dediği gibi, eğer kapitalizmi bir insanın vücuduna benzetirsek, bankalar o insanın damarlarına kan pompalayan kalp gibidir. Sistemin işler olması, paranın dönmesi ve yatırımların çoğalması için bankalar 'olmaz ise olmaz' önemdedir. Tabii ki, bu kadar güzellemenin ardından bankaların para sattığını da belirtmek asıl işlevlerini ortaya koymamız gerekir. Yukarıdaki masum anlatımı derinleştirdiğimizde görürüz ki, bankalar para satar ve bu paranın bedeli kullanıcısı için faizdir. Faiz de, bankanın olmazsa olmazıdır! Kapitalizmde ise, sömürünün en önemli mihenk taşlarından birisidir!

Kapitalist sistemi benimsemiş liberal ekonomilerde bankalar yukarıdaki 'güzel' işlevleri öne sürülerek hukuken meşrulaştırılır. Aslında yapılan, tarihin yine en eski mesleklerinden biri olan tefecilikten başka bir şey değildir. Fakat para kapitalist sistemde herkesin ihtiyacı olan bir şey olduğu için ve her şey aslında Marx'ın dediği gibi metalaştırıldığından, sistemin işleyişi en başta bu meşrulaştırılmış tefecilik sisteminin kurulması ile olanaklıdır. **Devlet, bankaları meşrulaştırarak aslında sömürüye ortaktır;** sömürüyü bizzat kendi yarattığı hukuki yapı ve yasalarla destekler.

Tabii ki, iktidar sahipleri de masum değil –zaten herhangi bir konuda masum oldukları hiç görülmemiştir! **Bankalar, kesesini doldurmak isteyen politikacı için hem bir şans hem de bir velinimettir.** Paranın kalp tarafından pompalanması ile sisteme nüfuz sağlanacağından, siyasi rant elde edileceğinden, bankalar politikacılar için önemli bir kurum haline gelir. Ekonomi-politik ilişkiler yoğunlaşırken, bu yoğunlaşma yozlaşmayı da beraberinde getirir. Yine Marx'ın dediği gibi, kapitalizm her halükarda kirlenmeyi de beraberinde getirecektir.

Efsane fotoğraf!

Yazıya seçtiğimiz fotoğraf ülkemizde bu tür ilişkilerin fotoğraflarla belgelenmiş örneklerinden biri. Görüldüğü gibi yaklaşık 10 sene sonra cumhurbaşkanlığı yapacak Abdullah Gül, ülkeye 2002 itibarıyla bir kara bulut gibi çökecek ve asla gitmek bilmeyecek RTE, daha sonra ülkede ordunun, yargının, eğitimin büyük kısmını sinsice ele geçirecek Fethullah Gülen ve zamanın başbakanı Tansu Çiller aynı karede. Arkada İhsan Kalkavan gibi zamanında BJK'de yöneticilik yapmış yeşil sermaye sahibi işadamları var! Ne kadar

Kendi elleri ile bir kahraman gibi Çankaya'ya çıkardığı kendi deyişimiyle 'Abdullah Gül kardeş'i'ni güzel bir demi-vole ile siyaset dışına şutlayan trio'nun kurnazının görüldüğü yapamayacağı şey yok! Kendi yol arkadaşlarına bile!..

Asya Finans'ın açılış kurdelesini Çiller keserken Fethullah Hoca, Devlet Bakanı At Gül, Başkan Tayyip Erdoğan ve İslami kesime mensup işadamları ona eşlik ettiler

'şirin' bir fotoğraf, takdir edersiniz! Aslında bu fotoğraf ilk kısımda özetini verdiğimiz ve kapitalizmi işler kılmak için sömürü düzeni kurmak zorunda olan sermaye ve devlet otoritesinin din sosu ile bileşiminin güzel bir örneği!

Sonrası...

Tabii ki, devlet ve sermaye arasında kurulan bu **sevgi yumağı** asla ve asla durağan değil! Sistem yozlaşma esasına göre kurulduğundan, daha fazla para ve siyasi rant için sistemin başat aktörleri birbirleri ile itişip kendilerine daha çok nüfuz sağlamak ve dolayısıyla keselerini daha çok doldurmak için itişip kakışmaktan asla geri durmuyor...

Dedik ya devlet ve politikacılar daha fazla siyasi ve ekonomik rant için sömürü düzeninin omurgası olan bankalarla işbirliği içindedir. Fakat 90'lı yılların sonlarına doğru Türkiye'de bankacılık (tefecilik) sistemi öyle vıcık vıcık bir hal almıştır ki, sistemi düzeltmek yine Kemal Derviş gibi aslen liberal ekonomistlere kalmıştır. Türkiye'de bankacılık sisteminin sermaye ve günün politik aktörleri ile çökmesi 2001 Krizi'ni yaratmıştır. O günün politik aktörleri bir bir tasfiye olurken, yukarıdaki fotoğraftaki sevgi kelekleri Abdullah Gül, RTE ve Fethullah Gülen'e yol açılmıştır. Bu trio, önce beraber yürüdükleri hocalarına kazık atarak ondan ayrılırken, zaten finansal kapitalizm Tansu Çiller vb. gibi merkez sağ aktörleri çoktan çöp sepetine atmıştır. Belirttiğimiz trio, Türkiye'nin 2001 senesinden sonraki 13 senesine damgasını vuracaktır.

Bu şirin mutluluk tablosu da, tabii ki sonsuza kadar sürmeyecektir. Trio'nun

içinde her zaman daha kurnazı vardır. Ülkemizin bir 'şans'ı olarak bu kurnaz RTE'dir! Fethullah Gülen önderliğindeki cemaatçilere önce kendi hasımları olan orduyu, Kemalistleri, bürokratları ve laik elitleri bin bir uçağıt ile temizletmiştir. Daha sonra olay ülkeyi -yani rantı- paylaşmaya gelinece Cemaatle ters düşmüş; aralarındaki savaşta kendi pis iç çamaşırları ortaya dökülse de pişkinliği ile hukuku da ayaklar altına alarak Cemaati geriletmiştir.

Cemaati bitirirken son bir altın vuruşu yukarıda görüldüğü gibi kendisinin açılış kurdelesini kestiği Bank Asya'ya yapmıştır. RTE kendisinin açtığı bu finansal kurum için bakın 2014 yazında şunları söylüyor:

"Şu anda Bank Asya iyi bir konumda değil. Ve mal varlıklarını satmak suretiyle likiditelerini artırma gayreti içindeler. Şu anda bütün onlara rağmen sıkıntı devam ediyor ve bunu finans sektörü de gayet iyi biliyor. Şunu ben rahatlıkla söyleyebilirim."

RTE, Bank Asya'nın herhangi bir şekilde kurtulmasını önlemek için bu bankaya yatırım yapmayı planlayan Qatar Islamic Foundation'ı da bakın, dünyada hiç bir başbakanın duyamayacağı şekilde nasıl tehdit ediyor:

"Qatar Islamic Foundation bir defa burayı alma noktasında değil. Onu ilan ederek kendilerine oradan piyasalarda psikolojik bir destek sağladılar. Aslında bu SPK tarafından masaya yatırılması gereken bir konu. Burada aldatmaca var, muvazaa var. Ki; şu var: BDDK, MİT, MASAK bular müsaade etmediği sürece buraya gelip ortak olamaz. Ama bunlar vatandaşları maalesef bu şekilde göstererek de aldattılar."

Görüldüğü gibi, **RTE kendi açtığı bankayı açıkça dolandırıcılıkla suçluyor!**

RTE'nin Ekonomi Başdanışmanlığını yapmış, SPK Eski Başkanı Ali İhsan Karaca'nın ise konu hakkındaki düşünceleri olayın geldiği boyutları daha net ortaya koyuyor:

"Ülkemizde bankacılığın 1933'de ilk kez özel olarak düzenlendiğinden bu yana 'bankacılık sisteminin istikrarını ve sağlamlığını koruma misyonu ve görevini' yüklenmiş olan kamu yönetiminin denetim standartları açısından mali yapı sorunu olmayan bir bankayı açıkça politik olarak hedef tahtasına oturttuğuna, onu sorunlu hale getirmeye hatta batırmaya çalıştığına ilk kez şahit oluyorum".

Yani, bırakın soldan, liberal açıdan bile baktığımızda hukuk ayaklar altında! Devletin tepesindeki itiş-kakış ve iktidar savaşı dünyadaki hiç bir demokratik ülkede görülemeyecek boyuta varmış!

Son olarak, kendi elleri ile bir kahraman gibi Çankaya'ya çıkardığı kendi deyişimiyle 'Abdullah Gül kardeş'i'ni güzel bir demi-vole ile Cumhurbaşkanlığı sonrası siyaset dışına şutlayan 'trio'nun kurnazının görüldüğü üzere yapamayacağı şey yok! Kendi yol arkadaşlarına bile!

Yani kısacası, bu güzel ve dostluk dolu fotoğraf artık tarihin tozlu raflarında yerini aldı!

Sömürü koalisyonu

Yukarıdaki tablo, sınırim en başta bahsettiğimiz ve kapitalizme içkin olan yozlaşmanın en güzel kesitlerinden birini oluşturuyor. Devlet, iktidar sahipleri ve sermaye arasında sert ve kural tanımayan bir oyun oynanıyor. Her şey daha fazla güç, iktidar ve para için! Bankalar, siyaset ve sermayenin halkı sömürerek kendilerine güç sahası yarattıkları bir ağıta dönmüş! Peki, bu itiş kakış esnasında halkın ve emekçinin durumu nedir? Sınırim Türkiye'deki insan manzaraları, aç insanlar, tersanelerde, fabrikalarda ve madenlerde her gün ölen onlarca işçi, sürekli hayat kaygısı ile yaşayan memur ve emekli, gelecekte umutsuz, borç içindeki beyaz yakalı bu manzarayı en güzel şekilde özetliyor! Siyaset, kapitalizm ve onun en acımasız sömürü aracı bankalarla iç içe girerken halka da etnik milliyetçilik, ülkeden geçen peşmergeler, türban ve din gibi oyuncaklar vererek sömürü düzenini örtüyor. Sonuçta, güçlenen iktidar sahipleri ve sermaye olurken halk faizin ve bankaların altında eziliyor. Bank Asya örneğinde olduğu gibi aslen haram olan fakat 'helal gıda' statüsüne getirilmeye çalışılan faiz de katılım bankacılığı, faizsiz kazanç vb. gibi safsatalarla ambalajlanıyor. **Kısacası, siyaset ile sermaye bankalar aracılığıyla semirirken, emekçi halkın ise türlü uydurmalarla kanı emiliyor!**

Sonuçta, işte bunlar hep Yeni Türkiye! 'Kıymet'ini bilelim!

MEZAR TAŞINI UTANDIRMAK...

ALPER ÇEVİK

Kristof Kolomb, 1492'de kıtaya ayak basar basmaz İspanya Kraliçesi I. Isabel'e bir mektup yazıyor. Mektupta Yerlilere ilişkin şu çarpıcı (!) ifadeler var:

“Yeryüzünde bunlardan daha iyi bir ulus bulunmadığına Majestelerinin önünde ant içebilirim. (...) Elli adamla bu halkın hepsini boyunduruk altına alabilir ve onlara her istediğimizi yaptırabiliriz.”

ABD resmi politikası gereğince vuku bulan 400 yıllık ırkçı Yerli katliamları serisi, son büyük Kızılderili katliamı olarak anılan Wounded Knee Katliamı (1890) ile son buldu. Söz konusu katliama gerekçe olarak Siyuların isyan hazırlığı içinde oldukları gösterilse de, bugün, ordunun dini bir ritüel olarak gerçekleştirilen *Hayalet Dansı*'nı isyan hazırlığı sayarak, savaşmayan (62'si kadın ve çocuk) 153 sivil vahşice öldürdüğü bilinmekte. Katliam sonrasında, sonradan *Oz Büyücüsü* isimli meşhur çocuk masalları serisinin yaratıcısı olacak editör L. Baum, bir South Dakota gazetesindeki başyazısında şunları yazdı:

“Asırlardır onlara karşı hata edip durmaktansa (...) bu evcilleşmeyen ve evcilleştirilemeyen yaratıkları dünya üzerinden tek bir iz kalmamacasına yok etseydik daha iyi yapardık. (...) Aksi takdirde gelecekte de geçmişte olduğu gibi Kızılderililerle tümüyle sıkıntı yaşayacağımızı bekleyebiliriz.”

10 yıl sonra ilk kitabı yazılan *Oz Büyücüsü* serisi incelendiğinde, baştan aşağı ırkçı göndermelerle dolu bir eser olduğu görülür ancak baş düşman değişmiştir. Masalda siyah ırk düşmanlığı, karakterlerin, imgelerin, hikâyelerin, hatta şekillerin üzerine kâbus gibi çökmüştür. (Aynı adlı filmin hepimizin çocukluk anılarında nahoş şekilde yer etmesinin başlıca sebebi, mayasındaki bu kötücüllük mü diye düşünmeden edemiyorum.) Sonuç olarak, Baum, 400 yıldır Kolomb ve ardıllarının göndermekte olduğu uğursuz selamı alıyor ve vahşi bir katliamı toplum nezdinde aklamaya girişiyor; üzerine, zehirli ırkçılığı çocuk masalı formunda maskeleyip genç dimağlara kötülük tohumları ekmeyi amaçlıyor. Aile fertlerinin bir asır sonra, 17 Ağustos 2006'da, tüm South Dakota radyolarında yayınlanmak üzere bir kamusal özür mektubu kaleme alacaklarını bilmeden tabii!

Aradan geçen 100 yıla rağmen ihmal edilmemiş bu özrün nedeni, Baum'un katliam sonrasında kaleme aldığı gazete başyazıları. **En büyük başarısı torunlarının torunlarını utandırabilmiş olmak** olan bu yazarn, *Oz Büyücüsü*'ndeki sarkastik ırkçılığı en çok göze batan

karacterinin *Cowardly Lion* (Korkak Aslan) isimli bir aslan olması ise ironik.

Kolomb gibi büyük bir kâşifle aynı rakı masasına oturmak ve ona, “Üstat, siz nasıl bu kadar zalim oldunuz?” diye sormak mümkün olsaydı, çağcıl sebeplerini sıralardı muhakkak. En sık kullanacağı kelimenin ‘ama’ olacağını düşünüyorum. Keza Baum da öyle. Torunlarının torunları, kendisi adına birilerinden özür dilemeden önce onun ruhuyla temasa geçmeyi deneseydi keşke. Neler anlatacağı kim bilir ve kendilerine benzemeyen insanların öldürülmesi -ya da en azından küçük düşürülmesi- gerektiğine ikna edeceği akrabalarını...

‘Ölüm Meleği’ olarak da anılan Josef Mengele, Auschwitz’de yaptığı ölümcül deneylerle bilinen bir Nazi Almanyası doktoru. Deneylerinden bazıları şöyle: Kobayları bir başıncı odasına sokarak iç organları patlayana kadar basınç uygulamak, buz dolu bir küvette soğuktan ölene kadar gözetim altında tutmak, kalplerine -kendi elleriyle- kloroform enjekte ederek ölüm anına kadar gözlemlemek, göz rengini değiştirmek amacıyla gözlerine bir takım sıvılar enjekte etmek... Sağlıklı dişleri çekmek, vücuttaki kanı boşaltmak, ilgisiz ilaç ve yüksek dozda radyoaktif ışın deneyleri... Mengele’nin en gözde kobayları, 6 yaşın altındaki Çingene çocukları, hamile kadınlar, tek yumurta ikizleri, ‘heterokromatik iridum’ (iki gözü farklı renkte olan) kişiler ve cücelerdi.

Auschwitz’de bulunan diğer bir doktorun

yıllar sonra *Uncle Mengele* (Mengele Amca) hakkında söyledikleri tüyler ürpertici:

“Çocuklara çok nazik davranma kabiliyetine sahipti; kendini çocuklara sevdirmek, onlara şeker götürmek, gündelik yaşamlarındaki detaylarla ilgilenmek ve hepimizin hayranlık duyacağı daha pek çok şey... Sonra birdenbire... Krematoryumdan tüten duman! Ve o çocukların hepsini, birkaç saat veya bir gün içinde oraya gönderen yine kendisi. Saniyorum sapıklığın tanımı budur.”

21 yıldan sonra ilk kez 1977’de São Paulo’da görüştüklerinde oğlu Roth’a, hiçbir suç olmadığını, kişisel olarak kimseye zarar vermediğini, sadece sorumluluklarını yerine getirdiğini söylemiştir. Doktor Mengele, 1979’da yüzerken geçirdiği felç nedeniyle boğularak ölmüştür. Bugünkü veriler ışığında, 2 milyon insanın ölümünden sorumlu olduğu iddia edilir. Josef Mengele, 2 milyon insanı bilerek ve isteyerek öldürmüştür.

Ölmeden önce kendisine 2 milyon insanı nasıl öldürebildiğini sorma şansınız olsaydı, mutlaka, ancak ve ancak ‘oynar eklem’ vazifesi gören kullanışlı ‘ama’lar sayesinde yan yana gelebilecek çelişen cümleciklerle yanıt verecekti bize. Ama tıp bilimi için, ama zaten öleceklerdi, ama ben yapmasam başkası illâ ki... Her neyse, öldükten sonra mezar taşına adı bile yazılamamıştır Doktor Mengele’nin. Sadece oğlunu değil, kendi mezar taşını bile utandıran bir canavar olarak, ancak tarihin lanetli sayfalarına -ki çok fazla bu lanetli sayfaların sayısı yazdırabilmiştir çirkin adını.

İrkçilik, Einstein’ın meşhur tiradındaki gibi, kızamık misali bir ‘çocukluk hastalığı’ olsaydı keşke sadece. Toplumsal sonuçları açısından bakıldığında, egemen sınıfların elindeki bir biyolojik silah gücünde! Kızamık gibi atlatılıp bağışıklık kazandıran cinsin değil, hızla yayılan ve tedavisi mümkün olmayan bir hastalık, üstelik kişinin hastalığa yakalandığı halde bunu fark edememe riski var! Savaşta ve barışta işe yarayan, ekonomik ve ideolojik anlamda kullanışlı, yığınları egemenin ihtiyacına göre mobilize etmeye veya hareketsiz kılmaya, susturmaya veya konuşturmaya, köleleştirmeye, sindirmeye hizmet edebilen bir silah gibi.

Kolomb’un, Baum’un, Mengele’nin ve saymadığımız nicelerinin, bu denli ırkçı olabilmelerini sağlayan ‘çağcıl sebepleri’ vardı elbet. Tıpkı *Homo Sapiens* (insan) türünün, evrimsel skalada en yakın akrabası olan Neandarthalleri binlerce yıl boyunca besin olarak kullanmak suretiyle yok ederken ‘çağcıl sebepleri’ olduğu gibi! Tıpkı, bugün Türkiye’nin batısından, dinselşmeye tepkili, eğitimli, donanımlı bir gencin bile, Suriye Kürtlerinin Kobanê’deki ilerici özgürlük ve eşitlik mücadelesinin AKP ve IŞİD gibi gerici örgütlere kurban edilmesinden rahatsızlık duymazken -hatta desteklerken- ‘çağcıl sebepleri’ olabildiği gibi...

Örnekler çok mu uçta? Daha da yakına, **aynaya bakmaya ne dersiniz?** Amacım vicdan bekkisi yazarlar gibi okuyucuya sopa göstermek falan değil ha, tırt magazin dergilerindeki kişilik testleri gibi düşünün lütfen. Uzun Adam’ın deyimiyle “Kendinizi çek edin” diye...

Kürtlerin bölücü/hain, Suriyeli sığınmacıların dilenci/tembel, Arapların görgüsüz, Ermenilerin sinsî, Yahudilerin cimri, Romanların hırslı/ahlaksız, Lazların aptal, Türklerin kibirli/faşist olduğu önyargılarının tümünden birden azade misiniz? Ceplerinizde taşıdığınız ‘ama’ları, kağıttan kuklaların parçalarını eklem yerlerinden birbirine tutturmak için kullanılan raptiye misali, cümleciklerinizi oynar eklemlemlerle birbirine iliştiirmekte kullanıyor musunuz bazen? Yeri geldiğinde ‘ama’yı koyup, hemen öncesindeki önermenizi manivela kolu gibi 180 derece çevirdiğiniz oluyor mu? Devekusu misali başınızı kuma gömdüğünüz, dünyanın geri kalanına ‘çağcıl sebeplerinizi’ arka tarafınızdaki delikten çıkardığınız seslerle anlattığınız?

Cevabınız evetse, sizin ‘ama’larınızı, Mengele’nin ‘ama’larından daha geçerli, sebeplerinizi Baum’un sebeplerinden daha kıymetli, ahlakınızı Kolomb’un ahlakından daha yüksek yapan nedir? **Mezar taşını utandıran ahmaklardan ne kadar uzaktasınız?**

Yeni Türkiye'nin yeni entropisi

GÜRKAN HAYDAR KILIÇARSLAN

Birkaç ay önce artık bu ülkede en temel sorunun kazasız belasız bir gün daha fazla yaşayabilmek olduğunu bol bol örnekler ile anlatmıştım. Yeni Türkiye'ye girdiğimiz 10 Ağustos 2014'den sonra artık her ayın Ağustos ayı gibi felaketlerle geçeceğini, dolayısıyla atacağınız her adıma dikkat etmeniz gerektiğini biraz da neşeli bir şekilde ifade etmiştim. Yazılarımda neşe unsurları var diye elbette bazıları yine 'şaka' yaptığımı sandılar. Oysa GHK dostunuz bilimden nasibini almayan tek bir şaka yapmaz.

Artık ay başına düşen felaket ve katliam sayımız ciddi bir artış trendi göstererek gün başına hatta saat başına düşmeye başladı. Aslına bakarsanız ülkemizde yaşanan "kişi başına düşen felaket ve katliam" sayılarından bahsetmeye de pek az kaldı. Her güne yeni bir facia, yeni bir katliam, yeni bir felaket, yeni bir rezillik, yeni bir hırsızlık, yeni bir yüzüzlük, yeni bir skandal, yeni bir cinayet, yeni bir kaza haberiyle uyanıyoruz. Hatta yüzümüzü yıkayıp dişimizi fırçalayıp evden dışarı çıktığımızda yeni bir alacakaranlık kuşağı haberi bile alabiliyoruz. Bazen gün içinde bu yeni Türkiye haberleri ısrarla gelmeye devam ediyor.

Kimi zaman bazı felaket, kaza, katliam haberlerini atladığımız bile oluyor. Misal daha Soma katliamını bile henüz unutmamışken, cümle cemaat Ermenek'teki maden cinayeti ile meşgul olurken, daha oradaki işçilerin canlı veya cansız bedenlerine dahi ulaşılmamışken, işçi cinayetlerinden sorumlu bakanlar ve onların azmettiricileri olağan cinayet mahalli ziyaretlerini yaptıkları sırada hoop bir bakıyorsunuz Zonguldak'ta başka bir maden ocağında göçük oluyor veya yeni iş cinayeti vuku buluyor, hatta ölen işçiler Çinli bile çıkabiliyor.

Tam o vakaya konsantre olalım diyoruz hoop bir bakıyorsunuz tarım işçilerini taşıyan bir midibüs devriliyor, 27 tarım emekçisi daha kaza süsü verilmiş bir katliama kurban oluyor. Hah tamam diyorsunuz bu felaketin detaylarını öğrenmek üzereyim, neymiş, niye ufacak midibüse 45 kişi binmiş problemini öğrenmeniz an meselesiyyken hoop bir bakıyorsunuz İstanbul Boğazı açıklarında en fazla 10 kişi taşıyabilecek ama 40 kişi taşıyan bir tekne batıyor. Bu defa 30'dan fazla yabancı uyruklu insan boğulup gidiyor. Böylece artık yeni Türkiye'de sadece Türkler ve Kürtlerin tehlikede olmadığını başta Çinliler ve Afrikalılar olmak üzere her millettten, her ırktan, her mezhep ve her dinden insanın hayatının tehlikede olduğunu anlamış oluyorsunuz.

Kim bilir ben bu satırları yazarken Yeni Türkiye'nin neresinde hangi felaketler olmaktadır sevgili dostlarım? Kim bilir hangi üst geçite hangi ateşli hafriyat kamyonu bindirmiştir ve o geçiti yere indirmiştir? Kim bilir hangi inşaatın iskeleleri rüzgarda savrulmakta ve birilerinin tepesine inmektedir? Kim bilir hangi vatandaşın metroda kışına direk girmektedir? Kim bilir hangi şehrimizin ana caddelerinde kurtarma zodyakları

Yeni Türkiye'de kazasız belasız yaşanmamaktadır. Ama ülkemiz güzel tesadüflere de sahne olmaktadır.

otobüs beklerken vürğun yiye vatandaşlarımızı aramaktadır? Henüz olmadı ama elbette olacaktır bu ülkede... Kim bilir hangi hızlı tren hangi THY uçağıyla çarpışmak üzeredir? Düşünsenize, artık Meteoroloji yetkilileri Balkanlar üzerinde en masum bir soğuk ve yağışlı hava kütlesi gördüklerinde bile "Çatı uçmalarına, balkon çökmelerine, aniden önünüze çıkabilecek sellere, ağaç yıkılmalarına, havada uçabilecek trafik levhalarına" karşı halkımızı uyarıyor. Korkarım Ocak, Şubat ayları geldiğinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana için çığ tehlikesi uyarıları bile olacaktır yeni Türkiye'de.

Felaketler artık kesmiyor!

Yeni Türkiye artık istatistik sınırlarını da zorlamaya başladı. Yani istatistiklerin de bir sabrı cemili vardır. Saat başına düşen felaket sayısı moduna geçti Yeni Türkiye... Hayır yani ülke olarak felaket sever insanlara dönüşmemizden korkuyorum ben. Geçenlerde, memleketteki felaketler artık beni kesmiyor olsa gerek, bir hafta sonu bütün gece işi gücü bıraktım saatlerce sabaha kadar bir yandan çerezimi yiyerek bir yandan biramı içerek youtube'dan Japon Tsunami videoları izledim dostlarım. Her biri birbirinden korkunç taze yayınlanmış korkunç tsunami videolarını izlerken, insanların çığlık çığlığa boğulmalarını izlerken bu durumdan sapıkça zevk alıp almadığımdan endişe ettim. Sonra tsunamilerden sıkıldım. Hayvanlar tarafından parçalanan insan videoları buldum bir yerden. Çakalların canlı canlı yediği zebra videosu ise gecenin finali oldu.

Hayır yani, ben böyle manyaklaşmaya başladıysam ahalinin halini düşünemiyorum değerli dostlarım. Batılı erkekler geceleri efendi

efendi bira içip pomo izler. Bizde ise gerçek felaket videoları izlenmeye başlandı korkarım. Gerçi pomo sitelerine erişimi de yasakladıkları için adım gibi eminim başka evlerde o saatlerde IŞİD manyaklarının kafa kesme videoları izleniyordu ailecek. Öte yandan, AKP televizyonlarını izlemekten yine de iyidir bu haller. O psikopatları izleyenler zaten tümünden balataları sıyrıldılar. Onlara göre bütün dünya, uzaylılar ve Türkiye'nin yarıdan fazlası darbeci. Geri zekalılar devrimcileri bile darbeci sanıyorlar.

Peki ama neden böyle oluyor? Neden böyle olduk? Hep bu 'Yeni Türkiye' yüzünden mi oluyor bu alacakaranlık kuşağı halleri? Eğer öyleyse bu yeni Türkiye'nin ayan mı bozuk? Neresi bozuk? Neresine ne kaçtı bu ülkenin? Şimdi size işin bilimsel nedenlerini kısaca anlatayım.

Her ne kadar Fethullah Gülen ve cemaati bütün bu olup biten 'talihsizlikler'in nedenini malum beddua'ya bağlıyor olsalar da yanılıyorlar. Onlara göre yaşanan bütün bu 'sıra dışı' felaketler, facialar, kazalar hep cemaate 'vampir' denmesi yüzünden gerçekleşiyor. Türkiye'nin başına gelen bu haller, Türkiye'ye musallat olan türlü iç ve dış belalar hep cemaatin tasfiye edilmesi yüzünden gerçekleşiyor. Zırt pırt yaşanan felaketler ve sözde kazalar sonucu ölen insanlar sanki AKP iktidarının pek umurundaymış gibi AKP iktidarının sarsıldığını bile düşünüyor olabilirler. Onlara göre, suçüstü yakaladıkları dünyanın bir numaralı hırsızlık çetesinin halen iktidarda olması yüzünden bunca felaketler, kazalar, facialar oluyor, insanlar ölüyor. Cemaate göre Allah, tayyip recep erdoğan yüzünden Türkiye'yi imtihan ediyor! (Eski Başbakan'ın ismini özellikle küçük harfler ile yazdım. Hâlâ polislerine emir verip öldürttüğü 14 yaşındaki Berkin Elvan kardeşimize

terörist diyen birinin ismini büyük harfle yazmak Türkçe dilbilgisi kurallarına hakaretir kanımca.)

Cemaat böyle düşünmeye düşünüyor ama ne gariptir ki her gün yaşanan felaketler, katliamlar, sözde kazalarda ölenlerin hepsi gariban. Hâlâ bir hortum çıkmış ve Bilal'i alıp götürmüş değil maalesef. Rıza Zerrab metroya binmiyor ki müsait bir yerine inşaat direği girsin. Ölenler, yaralananlar sizin bizim gibi garibanlar. Hem zaten sormazlar mı Hocaefendiye. Nefesin bizim gibi garibanlara mı yetiyor arkadaş? Neden hâlâ Egemen Bağış otobüs beklerken kafasına inşaat iskelesi çökmedi ey hocaefendi?

Cemaat efsaneleri

Zaten cemaate göre 17 Ağustos 1999 depremi de Fethullah Gülen'e o dönem yapılan "zulümler, açılan davalar" yüzünden olmuştu. Sadece malum cemaat değil, diğer cemaatler ve şimdiki AKP'nin atası olan o zaman ki RP ve tabanı da o büyük depremi merkez üssü Gölcük yakınları diye 28 Şubat'a bağlamıştı. Bu sözde İslamcı faşoların egosu ve nefisleri öylesine büyüktür ki kendilerine karşı yapılan en ufak bir 'haksızlığın' manevi bedelini gerekirse binlerce insanın ölmesine rahatlıkla bağlayabilirler. Ne yani? Yarın bir gün Silivri cezaevi cemaatçilerle dolu olsa, merkez üssü Silivri yakınlarında büyük İstanbul depremi olsa oradan çıkmış olan Ergenekon, Balyoz gibi uyduruk dava sanıkları da felaketin manevi bedelini Hocaefendi'ye mi bağlayacak, civarda ölen 50 bin kişiyle beraber?

Bu işler öyle olmaz arkadaşlar. Azıcık bilim okusalar dı anırlardı ama bilim bile milli ve manevi bir spor onları için. Evrensel bilimin ne milli ne manevi yanı vardır. Bildiği bütün evrensel yasaları çatır çatır okur o bilim. Bizim İslamcı faşolar ise kokuşmuş ve ağdalı cümlelerden müteşekkil hezeyan dolu ulumaları okurlar ilim niyetine. Sözüm sadece cemaatlere, zaten hiçbir şey okuduğu görülmemiş legal görünümülü illegal bir paralel yapı olan AKP çetesine değil. Herkese aslında. Çünkü ilim bilim okuduğunu sandıkları bilim olan bitenler karşısında "Bu ülkenin çivisi çıktı, başımızda bir uğursuzluk var" demekten öteye bir santim geçmiyor. Düşünmüyorlar ki bir çivi neden çıkar? Şimdi anlatayım size bu ülkenin çivisinin neden çıktığını?

Endişeye mahal yok. Her şeyin bilimsel açıklaması vardır. Ne ülkenin başında bir uğursuzluk vardır, ne ülkeye beddua edildi de o yüzden bunlar olmaktadır. Bir kere bütün çivilerin kaderi eninde sonunda yerinden çıkmaktır. Evet, ülkenin çivisi yerinden çıkmıştır ama çıkmaması zaten mümkün değildi. İşte bunu anlamakta zorlanıyor ahalî. Ülkenin çivisi neden çıkmış? Bilim cevaplasın.

Termodinamik diye bir bilim vardır. Bu bilim, başlıca ısının hareketini inceler. Clausius diye de Alman bir bilim adamı vardır. Kurucu olarak adı geçer ve 'entropi' ile insanlığı ilk tanıştırandır. Fizikçi ve matematikçidir. Çalışmaları ile termodinamiğin birinci ve ikinci kanunlarını çözümlemiştir. Aslında kendinden önce Carnot, Joule, Lord Kelvin, Mayer gibi başka bilim adamlarının yaptıkları işlerin üzerine oturmuştur. İşin aslı, herkesin iyi kötü bildiği şeyleri bulmuştur

bu adamlar. Mesela "ısı hiçbir zaman sıcaklığı düşük olan bir cisimden sıcaklığı daha yüksek olan bir cisme kendiliğinden geçemez" demiştir Clausius... Ne kadar gülünç değil mi? Bunu akıllı çocuklar bile bilir oysa. Bu gerçek için sayfalar dolusu matematik ve on yıllar süren çalışmalar yapılmıştır. Ama bu işler böyledir. Şu anda da hepimizin bildiği nice şey vardır keşfedilmeyi bekleyen.

Sanılanın aksine bilim bilinmeyenin keşfi değildir. Bilinenleri matematiğe ve ardından felsefeye dökmediğiniz ve ardından da özgün bir sistem içinde ifade etmediğiniz sürece bildiklerinizin size de çevrenize de hiçbir faydası olmaz. Clausius'un yaptığı budur. Termodinamik olmasaydı endüstri devrimi olmayacaktı ve uygarlık dediğimiz canavarın tek dişi bile olmayacaktı. Herkesin biliyor olmasının bir anlamı yoktur. Birisinin bilineni kanıtlaması gerekir. Endüstri devriminin en önemli aşamalarından biridir bu malumun keşfi. Ama Clausius orada durmamış asıl bombayı daha sonra patlatmıştır. İşin ilginç yanı, bu bomba da bir çeşit bilinendir. Ama ne kadar önemli olduğunun anlaşılması için geçen zaman bile bir hiçtir ve bana göre entropinin önemi, halen gerektiği kadar anlaşılmamıştır.

Karışık bir tarif

Entropi nedir? Maddenin tersinir adyabatik bir eğri boyunca sabit kalan özelliğine 'entropi' adı verilir... Hiçbir şey anlamadınız değil mi? İşte benim okuduğum okullarda böyle anlamsız cümleler kuran ve yazan hocalarımız vardı. Ben size o anlamsız ve insanın asabını bozan cümleyi anlaşılır kılacağım şimdi, merak etmeyin. Hatta işin sonunda entropiyi herhangi bir fizikçiden veya mühendisten daha iyi anlayacaksınız. Kafanız eğer sosyal meselelere daha yakın ise vereceğim tarif ve modellemeden sonra birçok mühendis ve fizikçiden daha iyi bir entropi uzmanı olacaksınız. Çünkü, gerçekte entropinin bir diğer önemli sahası sosyal olaylardır.

Entropiyi bilmeden sosyal olaylara yorum getirmeye çalışmak, Tanrının olmadığı bir evrende şeytana ibadet etmeye benzer. Hem ateist ve hem de satanist olmaya benzer anlayacağınız. Entropinin ve dolayısıyla termodinamiğin ikinci kanununun yasaların anası olduğunu ben söylemiyorum. Gelmiş geçmiş en baba meşhur bilimsansı Einstein, entropi yasasını insanlığın bulunmuş en önemli yasası ilan etmiştir çoktan. Peki ama nedir bu entropi?

Diyelim ki, geniş bir odada oturuyorsunuz. İşyeriniz olabilir. Varsayalım ki size ait bir oda olsun. Ya da evinizde kendi odanız olabilir. Odada sizden başka hiç kimse olmasın. Tek başınızdasınız. Bir anda midenizden aşağı bir ağrı hissettiniz. Ne de olsa öğlen yemeğinde kuru fasulye yemiştiniz. "Nasıl olsa kimse yok anasını satayım" dediniz ve "Şimdi kim tuvalete gidecek?" diye üşendiniz ve saldıınız. Herkesin osuruğu kendisine hoş gelir. Osuruğunuzu ortama saldıığınız andan yaklaşık 2 saniye sonra burnunuzu ilk koku molekülleri ulaşır. Artık yediğiniz yemeğe göre hoş veya az hoş bir koku alırsınız. Oysa siz osurduktan 10 saniye sonra odaya bir 'yabancı' girse, ki bu 'yabancı' eşiniz, oğlunuz, kızınız, babanız bile olsa verecekleri tepki muhtemelen "Öff.. Burası kokmuş!" olacaktır. Çünkü herkese başkalarının

Yellendiğinizde koku moleküllerini bezden bir torbaya doldurmaya çalışmak beyhude bir çabadır. Moleküller odaya yayılacak ve odanın entropisini artıracaktır. Toplamlar da bu yasayla hareket eder..

osuruğu berbat gelir. Osuruk, dünya yaşamının toplumsal bir hadiseye dönüşme riski olan en bireysel hadisesidir. Elbette içeriye giren bir aile yakını olmayabilir ve bu durum, başa gelebilecek en sıkıntılı olaylardan biridir. Saygınlığınız ve karizmanız, sadece 1 saniye içerisinde altüst olur. Artık siz, bu vakadan sonra odaya giren bir çalışanınız veya amiriniz nezdinde osuruğunuzla hatırlanırsınız. Vereceğiniz talimatlar ya da alacağınız talimatlar kokmuştur artık. Böyle bir durumu yaşamamak için, o anda osuruğunuzun çıktığı yere geri dönmelerini dileyebilirsiniz ama işte bu durum termodinamik açıdan imkansızdır. Çünkü 'osurmak', doğadaki hemen her olgu gibi tersinmez, yani geriye dönüşü olmayan bir süreçtir.

Yellenmenin mantığı

Bir osuruğun kaderi, kaynaktan çıktıktan sonra hava molekülleri vasıtasıyla odaya, duruma göre lineer veya lineer olmayan bir eğride yayılmaktan ibarettir. Bu nedenle genellikle ilk 10 saniyeden sonra kokuyu almanız güçleşir. Elbette bazen kuvvetli osuruklar nedeniyle bu süre biraz daha uzun olabilir ve hatta herhangi bir pencereyi açıp içinde bulunduğunuz kapalı sistemi açık bir sistem haline getirmeniz bile gerekebilir. Fakat burada ele alınan sistem, kapalı bir sistemdir. Çünkü bu yasanın geçerli olduğu sistem, kapalı bir sistemdir. Bu nedenle hayali deneyimizin hoş kokulu osuruğunun makul bir osuruk olduğunu düşünüyoruz ve pencereyi açmıyoruz. İşte bu makul osuruğunuz, yaklaşık 30 saniye içerisinde, elbette odanın içiğindeki hava moleküllerinin hızlarına bağlı olmak kaydıyla tüm odaya yayılır. Ve sadece Patrick Suskind'in *Koku* romanındaki psikopat kahraman gibi olanlar hariç olmak üzere normal insanlar bu kapalı sisteme dahil olduklarında osuruğunuzu koklayamaz olurlar. Elbette hızınızı alamayıp arka arkaya defalarca osurmuşsanız durum farklıdır. Biz burada 'tekil bir osuruk' üzerine konuşmaktayız. İşte entropi budur değerli dostlarım. Siz osurduktan sonra odanın 'entropi'si artmıştır. Odanın 'düzeni' bozulmuştur. Bu nedenle odanın 'düzensizlik miktarı' artmıştır. İşin enteresan yanı, osuruğunuz yayıldıkça bu artış miktarı da artar. Buna 'pozitif entropi' denir. Entropinin en sade anlamı düzensizliktir.

Bir de 'negatif entropi' vardır. Eğer osuruğunuzla kokuttuğunuz odaya lavanta kokulu bir sprej sıkarsanız ortamın entropisini azaltmış olur musunuz? Cevap mutlak anlamda hayırdır.

Sprey sıkarak entropiyi daha çok artırabilirsiniz. Yaptığınız olsa olsa karizmanızı kurtarmaya yöneliktir. Bu kadar koku yeter diyerek negatif entropiyi başka bir örnekle açalım. Bir araba aldınız diyelim. Gıcır gıcır. 2014 model. Bu arabayı hiç kullanmasanız, garaja veya bir otoparka atsanız 20 yıl sonra 0 kilometrede olmasına rağmen nasıl olacaktır? Muhtemelen mummylanmış gibi kalacaktır. Ama siz bu arabayı kullandığınız halde 10 yıl sonra diyelim 100 bin kilometrede olsa bile eğer gözünüz gibi bakıyor ve servisine özen gösteriyorsanız yaptığınız düzenli negatif entropilerden dolayı arabanızın entropisi ilk örnekte kullanılmayan arabanın entropisinden daha az olabilecektir. Ama eninde sonunda metaller yorulacak ve entropi yine galip gelecektir.

Termodinamik ve entropi yasası bize evrenin entropisinin arttığını ve maksimum olmaya yöneldiğini söyler. Yani anlayacağımızı şudur ki, "her şey ama her şey düzensizliğe yönelmeye mahkumdur". Her ne olursa olsun ve her ne kim olursa olsun, bu yasadın münezzeh değildir. Negatif entropi faaliyetleri bu süreci yavaşlatmaktan, ertelemekten ve aslında nihai toplam entropiyi daha fazla artırmaktan başka işe yaramaz. Eninde sonunda kendisi de düzensizliğin kurbanı olacak insana ait olmayan doğanın anayasası her zaman galip gelir.

Şimdi size acı haberi vermek zorundayım. Bir gün AKP de, CHP de olmayacaktır. **İnanmayacaksınız ama bir gün Demirel bile olmayacaktır.** İlla bunu ölüm olarak değerlendirmek gerekmiyor. Ama ölümün kendisi zaten entropinin en çarpıcı ispatıdır. İşin enteresan yanı, 'canlılık' dediğimiz olgu, evrenin negatif entropisidir. Bu nedenle, zaten özellikle dindarlığa yatkınların gözünde entropi, adeta Tanrı'nın varlığının ispatı sayılacak kadar fetiş haline getirilmiştir bile. Özellikle Paul Davies gibi fizikçilerin gözünde entropi, bir çeşit Mesih'tir adeta. Oysa işin gerçek yanı, herkes inanmak istediğine göre olguları ve olguların uymak zorunda olduğu yasaları inancıyla boyamaktadır. Bir evrende her şeyin sonu var ama sayılar sonsuza dek gidiyor diye sonsuzluğa gereğinden fazla anlam yüklemenin bir anlamı olmayabilir.

Bir başka bakışta, her şeyin düzensizliğe mahkum olduğu bir evrenin, üstelik sonunun maksimum düzensizlik olacağı belli olan bir evrenin çoktan rahmet-i ilahiye ulaşmış bir tanrıdan bizlere kalan bir miras olduğu

dahi söylenebilir. Demek istediğim, burada inançların bir önemi yoktur. Önemli olan kaderin ne olduğunu bilmektir. Beri yandan 'Kuantum Mekanik'i'ni de bildiğimiz için aslında olanın bitenin başlı başına bir 'olasılık' oyunu olduğunu da anımsamak gerek. İşin doğrusu osuruğunuzun osurduktan 35 saniye sonra odanın bir köşesinde toplanması olasılığı, çok düşük ve imkansız mertebesinde olduğu için siz osurduktan sonra kokunuz ortama yayılmakta ve bir süre sonra odaya bir yabancı girdiğinde karizmanızın kurtulma olasılığı artmaktadır. Aynı şekilde evrenin bahse konu olan düzensizliği en yüksek olasılık olduğu için bu düzensizliğe doğru gidilmektedir.

Big-Bang veya Büyük Patlama osurukların şahididir. Temel kuvvetlerin artık işlemez hale geleceği bir noktaya kadar genleşeceği büyük bir 'yellenme'nin bize ulaşan bilgileri şimdilik 14 milyar yıl öncesine atılır. Zaman ve mekan koordinatları ile bu koordinatlara ilişmiş sinmiş tüm diğer boyutlar büyük osuruktan bu yana ışık hızında yayılmaktadır. **Yaklaşık 14 milyar yıldır ışık hızında yayılan bir osuruğun içinde yaşıyoruz. Evren demişiz adına. Entropisi her geçen gün artıyor ve her geçen gece biraz daha düzensizliğe teslim oluyor.**

Diktatörlüğün entropisi

Koskoca evren bu yasanın emri altındayken Yeni Türkiye'nin bu yasadın münezzeh kalacağını sanmak budalalıktır. **Kasım 2002'de iktidara gelen ve 12 yıldır iktidarda olan AKP diktatörlüğü entropi yasası gereği çürümüştür artık. 12 yıldır burunlarını soktukları her yer ya insanların başına çökmekte ya da göçmektedir.** Sadece 2014 yılı içinde bir madende yüzlerce işçiyi yakmışlardır. **Bir madende Burhan Kuzu'nun sel felaketi sandığı şekilde onlarca işçiyi yeraltı sularıyla boğmuşlardır. Dünyada bu denli yüksek entropiye sahip başka bir diktatörlük yoktur.**

Entropiyi azaltmak için, yani düzensizliği azaltmak için sisteme enerji vermeniz gerekir. Oysa bu arkadaşlar bütün enerjilerini çocuklarına çocuklarına, yandaşlarına, hısımlarına ve hırslılarını örtbas edebilmek gayesiyle katıksız bir faşizme verdikleri için artık ülkenin düzensizliği had safhaya ulaşmıştır ve bundan böyle de artmaya devam edecektir.

İlimden bilimden nasipleri olsa entropinin sosyal olaylardaki yansımalarını da görebilirlerdi ama **TÜBİTAK bile ellerinde heder oldu gitti.** İstatistik kurumu gibi sipariş üzerine palavra üretir oldu. Tübitak bile entropinin kurbanı oldu.

Gezi ayaklanması aslında termodinamiğin bu yasasına uygun bir süreçti. Çünkü sadece şişirilen bir balon veya LPG tankı değil, toplumlar da entropiyle yatıp entropiyle kalkarlar. **Faşist yasalar ve uygulamalar ile baskı altına almaya çalıştığınız bütün toplumlar o baskıyı eninde sonunda kırmaya çalışırlar.** Eski Türkiye bunu 2013 yılında Haziran ayında Taksim'den başlayarak her yerde gerçekleştirmiştir. Yeni Türkiye'nin entropisi eski Türkiye'nin entropisinden daha yüksek olduğuna göre siz istediğiniz kadar sığınak geçekundu saraylar yapın. Termodinamik yasaları gereği yıkılacak yavş-ak saraylarınız. **Entropi saatiniz geldiği anda tüm odaya yayılmış o osuruktan bir farkınız kalmayacak.**

ÖNCE DENİZLER'İN, SONRA TÜM DEVRİMCİLERİN 'HALİT AĞABEY'İ OLAN HA

Söyleşi: YAŞAR DENİZ İRLAYICI

Bundan iki sene evvel, **RED**'in 68. Sayısı için Denizler'in ölümsüzlüğünün 40. yılında bir röportaj gerçekleştirmiştik. O günden beri de **RED**'in yazarları arasında sevgili Serpil Çelenk Güvenç... Yakılan ağıtta "Deniz, Yusuf mahkemeye düşmüş avukatı ben oldım" sözleriyle anılan, 'yaşamda ve yargıda devrimci duruş'un simgesi Halit Çelenk'in kızı... Aynı zamanda o dönemde 'yasalara aykırı' olduğu gerekçesiyle sansürlenerek idam tutanaklarına geçirilmeyen Denizler'in son sözlerini tarihe geçiren yoldaşı... Yazarımızla devrimcilerin 'Halit Ağabey'ini anmak ve mücadelesini yaşatmak adına önümüzdeki Mayıs'ta ilk verilecek olan *Halit Çelenk Hukuk Ödülleri* ve Çelenk'in mücadeleci hukuk savaşımı üzerine konuştuk...

Türkiye'de demokrasi ve hukuk mücadelesi dendiğinde akla ilk gelen isim Halit Çelenk... Halit Çelenk Hukuk Ödülleri projesi fikri nasıl ortaya çıktı? Ne zaman verilecek ödül?

Sevgili Yaşar Deniz, öncelikle bu konuyu gündeme taşıdığı için **RED**'e teşekkür ediyorum. Ödül düşüncesinin sahipleri, bir grup devrimci avukat arkadaş. Anma toplantılarının önemli olduğu ama kalıcı ve sürekli bir bellek oluşturmak için bir ödül projesinin gerçekleştirilmesi gerektiğine ilişkin düşüncelerini paylaştılar benimle. Ve bu yıl Ankara'da düzenlenen anma toplantısında ödül kararı ve ödül kurulu açıklandı.

Ödülü verecek olan ve sizin de yer aldığınız seçici kurul, değerlendirmeyi neye göre yapacak? Değerlendirmeye alınacak eserler için koşullar neler?

Amaç, devrimci duruşunu kişisel yaşamında ve hukuk alanındaki mücadelesinde ödünsüz olarak sürdürmüş olan Halit Çelenk'in siyasi anlayışıyla uyumlu eserlerin ödüllendirilmesi. Halit Çelenk'in yaşamı, eserleri, mesleki ve yaşam mücadelesi, fikirleri ile hukuk ya da bu bağlamda hukuk/ toplumsal ilişkiler arasında bağlantı kuran yakın, tez ya da diğer çalışmalar değerlendirmeye alınacak. Görüldüğü gibi bir konu kısıtlamasına gidilmedi. Örneğin, 141-142. maddelere ilişkin bir tezin ya da bir sunumun yanı sıra devrimci bir savunma da ödül konusu olabilecek.

Üstlendiği davalara baktığımızda, bağımsızlık, eşitlik ve özgürlük, adil ve yaşanılabilir bir dünya ideallerine sarılmış gençleri savunduğunu görüyoruz... Bir gün mutlaka gerçekleşeceği umudunu taşıdığımız değerler, bize maziye değil geleceği işaret ediyor. Dolayısıyla Çelenk için 'geleceğe adanmış bir ömür' de diyebiliriz. Peki, O'nu en yakından tanıyan biri olarak soralım, Halit Çelenk kendisini nasıl tanımlıyordu?

Halit Çelenk, ortaokul ve lise eğitimini aldığı Antakya'daki Fransız okulunda Fransız aydınlanmacılarıyla tanışır. Özellikle de J.J. Rousseau'nun, "İnsan doğaya özgür geldi, özgür doğdu ama bugün her yerde zincirler içindedir" diye başlayan *Toplumsal Anlaşma* başlıklı yaptından çok etkilenir. Ve sorgulamaya başlar insanın zincirlerinin kaynağını. Yoğun bir okuma sonucunda ulaştığı nokta, bilimsel sosyalizmin insanlığın önüne açtığı ufuktur. Ve insanlığın ancak bilimsel sosyalizmin gösterdiği yöntemle sömürsüz ve sınıfsız bir topluma ulaşarak kurtulabileceğine inanır. O günden

itibaren yaşamını da, hukuki ve siyasi alandaki mücadelesini de bu duruşundan sapmaksızın yürütür. Senin de dillendirdiğin gibi, Halit Çelenk'in yaşam öyküsü aslında 'geleceğe adanmış' bir ömrün, güzel günlerin mücadelesini veren genç insanlarla aynı ideali paylaşan ve onların mücadelelerine savunmanları olarak da destek olan devrimci bir avukatın öyküsüdür.

Beş parasız, dik bir adam

Halit Çelenk'in hukuk serüveni, Samsun'da başlıyor. 142. madde, 'komünizm propagandası yapmak' iddiasıyla tutuklanan Ahmet ve Şevket Özparlak isimli kardeş iki öğrenci hakkında beraat kararı verilerek tahliye edilmesi, daha ilk davasında başarılı olduğunu ispatlıyor. Kimsenin almaya yanaşmadığı daha doğrusu cesaret edemediği davalarda 'taşın altına elini koymak' ve dahası sahiplenmesi meselesi, salt bir 'mesleki görev' olarak değerlendirilebilir mi?

Evet, özellikle 1950'lerde Demokrat Parti-Menderes faşizminin o baskı dolu yıllarında. Ünlü 51 komünist partisi tutuklamalarının yaşandığı yıllarda, 'fıstıkçı amcalar'ın yani Ahmet ve Şevket Özparlak'ın davalarına bakmak yürek isteyen bir işti. Evlisiniz, çocuğunuz var, mesleğe yeni başlamışsınız ve sizi uzun vadeli bir işsizlikle ayakta tutacak maddi hiçbir desteğe sahip değilsiniz. Ama bunları hiç umursamadan komünistleri savunuyorsunuz. Hem de para almadan... Bence, bu 'cesaret'in tek bir kaynağı var. O da Halit Çelenk'in, gelecek güzel günlere, sosyalizm mücadelesine olan sarsılmaz inancı. Bunun sonunda, bu mücadelenin sıra neferlerinden o iki emekçi komüniste omuz vermekle tereddüt etmiyor.

'Vietnam kasabı' namıyla ünlenen ve ÖDTÜ'ye tahrik amacıyla gelen Robert Komer'in arabasının yakılması sonucu açılan dava, ilk toplu savunmanın yapıldığı dava olarak geçiyor hukuk tarihine... Savunmanlığını ve sözcülüğünü Halit Çelenk'in üstlendiği davada sanıkların beraat etmesi, o dönemde başta öğrenciler olmak üzere devrimciler üzerinde nasıl bir etki yarattı?

Yıldızın parladığı anları anlatır S. Zweig aynı adlı romanında. '68'li yılları da böyle niteleyebiliriz. Ülkemizde ve dünyada mücadelenin yükseldiği, sosyalizmin varlığını güçlü bir biçimde hissettirdiği, sömürge karşıtı, antiemperyalist hareketin özellikle Latin Amerika, Asya ve Afrika'nın ezilen ulusları arasında yükselişte olduğu, sosyalizm düşüncesinin kitlelere yayıldığı ve benimsendiği yıllar... Ülkemizde de NATO'ya, ikili anlaşmalara ve Amerikan üslerine karşı seslerin yükseldiği, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm rüzgârlarının estiği, Amerikalı bakanların uçaktan indirilmediği, CIA ajanı, Vietnam celladı Komer gibi ABD elçilerinin arabalarının yakıldığı yıllar... Soruya gelirsek... Antiemperyalist bir eylem olan Komer olayına katılan öğrencilerin beraat etmesi, öncesinde ise ilk duruşmada tutuksuz yargılanmalarına karar verilmesi devrimciler açısından önemliydi. Ankara'da 'yargıçlar' vardı ve bu yargıçlar, 61 Anayasası'nın ışığında, 68 gençliğinin antiemperyalist duruşunu, savaşımını meşru sayıyorlardı. Sayıları çok olmasa da, bazı ilerici, demokrat yargıçların varlığı ve davalarını destekleyen güçlü savunmanların desteği, devrimci gençler açısından 'bir dost

sıcaklığı' taşımaktaydı. Komer sanıklarından Tuncay Çelen, tahliye olduğunda, babasının Halit Çelenk'e "Tuttuğu altın olsun" diye dua ettiğini yazar. Çelen, babasının dileğinin gerçekleşmediğini çünkü Çelenk'in "para ve kâr için uğraşmadığını", davalarına bedava baktığını ama tuttuğu yolun 'altın bir yol' olduğunu ve savunduğu insanların ona minnet dolu olduğunu dillendirir. Tahliye edilen Komer Davası gençlerinin çerçeveletip babama ve anneme hediye ettikleri toplu resim halen salonun duvarında...

THKO militanları Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın yanı sıra THKP-C davası için Mahir Çayan da Çelenk'e ricada bulunuyor ve hazırladığı savunmayı incelemesi için kendisine teslim ediyor. Bu güveni sağlayan ve devrimcilerin 'Halit Ağabey'i olarak bilinen Çelenk, başka hangi davalara müdahil oldu, hangi devrimcilerin avukatlığını üstlendi?

Halit Çelenk, 'Denizlerin avukatı' olarak bilinir ama 12 Mart ve 12 Eylül öncesi ve sonrasında Dev Genç, TÖS, TİP, DİSK, Barış Derneği, TKP, TDKP, Partizan, Kurtuluş, Halkevleri, TBKP gibi birçok sendika, dernek, devrimci siyasi örgüt ve kuruluşun, yayınladıkları ya da yazdıkları kitaplardan, oyunlardan, şiirlerden dolayı tutuklanan, haklarında ünlü 142. maddeden dava açılan çevirmen, yazar, ozan, yayımcı ve sorumlu yazı işleri müdürlerinin davalarına baktı. Aralarında Mahir Çayan, Aziz Nesin, Rasih Nuri İleri, Talip Apaydın, Vahap Erdoğdu, Muzafer İlhan Erdost, Süleyman Ege, Erbil Tuşalp, Adnan Özyalçın, Asım Bezirci, Teslim Töre, Aşık İhsani, Kemal Burkay, Mehmet Ali Aslan, Melih Pekdemir, Ali Alfati, Oğuzhan Müftüoğlu, Sarp Kuray, Mustafa Yalçın, Kaya Güvenç, Akın Birdal, Ertuğrul Kürkçü, Nedim Şahhüseyinoğlu, Samiye Yaltrım, Mahmut Dikerdem, Mihri Belli, Nihat Sargın, Fakir Baykurt, Metin Demirtaş, Taylan

Halit Çelenk Hukuk Ödülü'nü, babasının izinde bir hayat s

Özgür, Necdet Adalı, Oktay Etiman, Ruhi Koç, Veddi Özgüner ve burada adını saymakla bitiremeyeceğim kadar çok sayıda devrimcinin, sosyalistin, komünistin avukatlığını yaptı.

Halit Çelenk'in yaşamı boyunca sergilediği dik duruş ve mirası düşünüldüğünde, şimdiki yargı organı ve son HSYK seçimleri süreciyle ilgili yaşananların yargı bağımsızlığıyla örtüştüğünü söylemek mümkün mü?

Son analizde, sınıflı toplumlarda yargının sermayeden ve iktidarlardan bağımsız olamayacağını bilmekle birlikte, Halit Çelenk başta olmak üzere tüm devrimci avukatlar hep yargı

Denizler'in boyun eğmez avukatı

Halit Çelenk ismini pek çok insan, 'Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının avukatı' olarak tanıyor. Çelenk, kitaplarında ve anlatılarında söz konusu davanın (THKO) hukuksuz ve anayasaya aykırı olduğunu belirtiyor. Denizler'in kendi başına hücrede hazırladığı savunmayla, 11 avukatın dışarıda sanıklarla görüşmeden ortak hazırladığı savunmanın birebir örtüşmesini neye bağlıyorsunuz?

Denizlerin savunması siyasi bir savunma. O dönem dünya ve ülke koşullarının derinliğine incelendiği, özellikle cumhuriyetin ilk yıllarından başlayarak ülkenin siyasi, ekonomik ve toplumsal yapısının bilimsel sosyalist bir gözle irdelenmesini içeren, bir savunma metninin çok ötesine geçen değerli bir yapıtı. Avukat savunması da iki bölümden oluşuyor. Senin de değindiğin gibi, bir bölümünde hukuksal değerlendirmelerin yer aldığı savunmanın diğer kısmı, Denizlerin ülke ve dünyaya dair değerlendirmeleriyle birebir örtüşüyor. Bunun tek bir açıklaması olabilir. O da dünya görüşlerindeki örtüşme.

Çelenk, Denizler'le ilgili yaşadıklarını İdam Gecesi Anıları eserinde anlatır. En ilginç olanlardan biri de, kendileri için değil, cezaevinin bizzat tecrübe ettikleri kötü koşullarının iyileştirilmesi adına başlatıldıkları ölüm orucu süreci... Bu eylemlerine, Halit Çelenk'le cezaevinde konuşmaları sonrasında O'nun iknasıyla son veriyorlar. Halit Çelenk'in kızı olmanın yanı sıra Denizler'in yol arkadaşı, o dönemde 'yasalara aykırı' olduğu gerekçesiyle sansürlenerek idam tutanaklarına geçirilmeyen son sözlerini tarihe geçiren yoldaşı olarak siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yaşar Deniz, sözünü ettiğin açık grevi başladığı sırada Halit Çelenk devrimcilerin yargılandıkları başka bir toplu dava için İstanbul'da bulunmaktaydı. Döndüğünde birkaç genç avukatın eve geldiğini ve Denizleri açık grevinden vazgeçiremedikleri için babamın yardımını istediklerini anımsıyorum. Birçok açıdan çok zordu istenen şey... En az evlâtların kadar çok sevdiğin, inançlarını ve mücadelelerini paylaştığın genecek insanlara "Sizleri asabilirler ve dimdik gitmelisiniz ölüme" demek belki de bir insanın yapabileceği en zor işti. Ne var ki, Halit Çelenk, onca yılın getirdiği birikim ve deneyler sonucunda, açık grevinden doğacak bir güçsüz görünümün egemen sınıflar tarafından kötüye kullanılabilceğinin bilincindeydi. Deniz ile görüşmesinde "Bak Deniz, ölüm orucunda haklısınız ama... yüzün sarı yeşil ve ayakta duramıyorsun... Kamuoyu çalkalanıyor, infazlar yapılmasın diye imzalar toplanıyor. Ama buna rağmen infazlar yapılırsa... sürükleyerek götürcekler sizi sehpanın önüne, resimlerinizi çekecekler... Sizin yiğit, idealist, kahraman dediniz insanlar, bu kadar korkakmış diyecekler... Bunu yapamazsınız... Devrimci gençliğin gerçek

HALİT ÇELENK, ADINA DÜZENLENEN ÖDÜLE ÇOĞALACAK

bir hayat sürdüren kızı Serpil Çelenk Güvenç'le konuştu...

bildirmekteydi! Eğer Marksist Leninist düşüncüyü benimsemiş bir gençseniz idamla yani TCK 'nın 146. maddesiyle yargılanmaktaydınız. Ama sağcı bir komando ya da militan iseniz eyleminize uyan ve düşük bir cezayı gerektiren maddeler uygulanmaktaydı hakkınızda... Anayasanın eşitlik maddesi filan düşünülüyorsa böyle bir şey olanaksız gibi gelebilir. Ama oldu ve arkadaşlarımız idam edildiler. Ya da çok ağır cezalara çarptırıldılar işlemedikleri bir suçtan dolayı. Bugün de yargıda benzer süreçler yaşanmakta. Belki de insanlarda en çok endişe doğuran yan, 'sivil' yönetim koşullarında bu 'sıkıyönetim'in yaşanması ve henüz yolun sonunda bir ışığın görülmemesi. Ama unutmayalım ki, ne Pinochet'in, ne Hitler'in, ne Mussolini'nin ömrü toplumların yaşamını aştı! Dünya dönüyor hem de büyük bir hızla. Emekçi halklar, ülkemizde ve her yerde, ağır ve acılı da olsa, silkinerek kendilerine dayatılan bu koşullara "Artık yeter!" diyorlar...

Sahtekar demokratlar!

Denizler'in idamının Meclis oylamasında iki elini birden kaldırıp evet oyu veren ve sıkıyönetim mahkemesi başkanı Ali Elverdi'yi milletvekili seçtiren Süleyman Demirel adına 'demokrasi müzesi' açılması meselesini nasıl yorumluyorsunuz? Adına 'ileri demokrasi' dedikleri, AKP'nin iktidarını sürdürdüğü 12 yıllık süreçte sizce 'çakma bir tarih zorlaması', bir mizansen yok mu?

Üzülerek söylemek gerekir ki, 'cumhuriyet' ve 'aydınlık' olarak nitelenen basının yanı sıra solda siyaset yaptığını iddia eden sosyal demokrat partinin de yer aldığı geniş bir çevre, Türkiye'de din simsarlığının, gericiğin, yasa tanımazlığın, Amerikancılığın, emek düşmanlığının, sermaye yanlılığının en büyük temsilcilerinden Süleyman

Demirel'in 'demokrasi'sinin ipine sarılmış gidiyorlar. Bizim yaşlarda olanlar, Demirel'in Adalet Partisi'nin (AP) emekçi halka ve onun savunucularına, aydınlara, ilericilere, demokratlara, sosyalistlere, devrimcilere yaştattıklarına tanık olanlar en hafif tabiriyle bu aymazlığı şaşkınlıkla izlemekteler. Menderes, Demirel'in babası ise, Demirel de RTE 'nin babasıdır. Sağcı faşist iktidarların açtığı ve cuntaların da iyice 'temizledikleri' yoldan yürümektedir AKP. Olayın ayrıntıları uzun bir yazının konusu ama kan kanla yıkanmaz derler ya, faşizm de faşizmle yıkanmaz. Demirel ve sağ ile iş tutmak bizi ancak, insanların sokaklarda, evlerde, toplantı salonunda katledildikleri, yakıldıkları, işkence gördükleri, örgütlerin kapatılıp üye ve yöneticilerinin ağır cezalara çarptırıldıkları, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarına uyulmayan, sermayenin gülmeye devam ettiği ve işçilerin ve emekçilerin ise ağlamayı sürdürecekleri o eski günlere taşır. Müzelik olmak isteyenler için Isparta'daki müzede epey yer var gibi görünüyor ama Türkiye'deki ilerici, demokrat ve sosyalist insanların, aydınlara, gençlerin, kadınların talebi, kendi kuracakları eşit, özgür, aydınlık, laik, bağımsız bir toplumda yaşamak... Bunu da Demirel'in yedi kubbeli 'demokrasi müzesi'nde bulmanın olanaksız olduğunu bilincinde.

Halit Çelenkler az değil

Halit Çelenk'i sonsuzluğa, Denizler'in yanına uğurladığımız günün yıldönümü olan 5 Mayıs'ta verilecek olan bu ödülü hak eden, devrimci avukatlık geleneğini devam ettiren ve bugün O'nun mirasını sahiplenen hukukçuların olduğuna inanıyor musunuz?

Halit Çelenk, hukuka Marksist bir çerçeveden bakar. Ona göre, "Demokratikleşmenin temelinde insan hak ve özgürlüklerinin kazanılması ve yaşama geçirilmesi yatar. Demokrasi mücadelesi aslında bir sınıf mücadelesidir". Sınıfların doğuşu yani ezilen ve ezenin ortaya çıkmasıyla hak ve özgürlük mücadelesi de insanlığın gündemine taşınmıştır. Yüz yıllar boyu süren hak mücadeleleri sonunda kazanılan hak ve özgürlükler anayasa ve uluslararası belgelerde yer almıştır. Kazanılan hak ve özgürlüklerin, ezilen, sömürülen sınıfların hukukunu oluşturduğunu belirtir. Çelenk, bu hukuku 'karşı hukuk' ya da 'insan haklarına dayalı hukuk' olarak tanımlar. Ve "günümüzde gerçek hukukun, egemen sınıfların tarih boyunca kendi çıkarları için düzenledikleri baskı kuralları değil, sınıf mücadeleleri sonunda ezilen halk yığınlarının kazandığı hak ve özgürlüklerin oluşturduğu hak ve özgürlükler demeti" olduğunu belirtir. Günümüzde de bu hukuk anlayışını benimsemiş devrimci avukatlar var. Sayıları hiç de az değil. Ve bu devrimci avukatlar, AKP'nin temsil ettiği düzene, onun bedeninde simgeleşen, İslami faşist, neo-liberal, işçi düşmanı, aydınlanma düşmanı bu berbat yapılanmaya karşı, bu sömürü ve baskı düzenine karşı cesur ve ödünsüz bir mücadele vermekte ve bedel ödemekteler. O nedenle umutluyum.

Son olarak, devrimcilerin 'Halit Ağabey'i dışında baba Halit Çelenk ile ilgili RED okurlarıyla özel olarak paylaşmak istediklerinizi soralım...

Sevgili Yaşar Deniz, bu çok kapsamlı bir soru ama en kısa yanıtı hiç bitmeyen bir 'baba özele'...

Aramızda olsaydı, HAZİRAN'da yerini alırdı

Halit Çelenk'le Bir Gün belgeselinin sonunda ve yazdığı kitapların pek çoğunda solun, sosyalist solun artık ayağa kalkmasından ve birleşmesinden yana duyduğu özlemi ve fikirlerini dile getiriyor... Çelenk'in bu özlemini, ülke tarihine damgasını vuran Gezi direnişi sürecinden sonra artık bir mecburiyet haline gelen ve yakın geçmişte yaratılan, RED'in de bileşenleri arasında yer aldığı Birleşik Haziran Hareketi sona erdirebilir mi, siz nasıl yorumluyorsunuz? Umudunuz var mı?

Senin de belirttiğin gibi, sosyalistlerin birliğinin sağlanması, Halit Çelenk'in en büyük özlemlerinden birisiydi. 12 Mart sonrasında cezaevlerini dolaştığını, çeşitli siyasetlerin temsilcileriyle görüştüğünü biliyorum. Ne ki, TSİP'in her nedense beklenmedik bir şekilde hızla kurulmasıyla bu olanak ortadan kalkmış oldu. Daha sonraki yıllarda da bu çabasını sürdürdü. Evrensel Basım Yayın'dan çıkan TİP'te İç Demokrasi kitabında soldaki bu süreçlerle ilgili ayrıntılı bazı bilgiler bulmak mümkün. Birleşik Haziran Hareketine gelirken... Bu hareket, sosyalist solun bir araya getirilmesinden ziyade, bir cephe hareketi. Milliyetçi ve liberal yönelimler dışında kalan ve bugün AKP'nin temsil ettiği, faşist yönelimleri her geçen gün biraz daha artan, aydınlanma karşıtı, gerici, emekçi halk düşmanı, işbirlikçi, yeni liberal düzene karşı olan herkesle birlikte yürütülecek, örgütlü bir mücadelenin adıdır Birleşik Haziran. Gezi'deki örgüt eksikliğinin giderilme çabası da diyebiliriz, Gezi ruhunun beden arayışı da. Birleşik Haziran, okullarda çocuklarının dinci, sorgulamadan batıla, dinsel dogmalara körü körüne inanmayı esas alan bir eğitime tabi tutulmalarını istemeyen ana babaların, ekmeğe almaya giden çocuklarının polislerce öldürülmesini istemeyen velilerin, Roboski'de kaççağa gittikleri için bombalarla katledilen gencecik bedenlerin hesabını sormak isteyen Kürt halkının, camiye mahkûm edilmek istemeyen, 'yolundan dönmek istemeyen' Alevilerin, artık iş cinayetlerinde hayatını kaybetmek istemeyen Kürt ve Türk emekçilerin, yaşamlarına müdahale edilmesini istemeyen gençlerin, yaşamları hakkında kendileri karar vermek istedikleri için her gün katledilen kadınların, saçını savura savura, kahkaha ata ata sokaklarda yürümeye özgürlüklerinin ellerinden alınmasını istemeyen genç kızların, LGBT bireylerin, mahallelerinde, köylerinde, kentlerinde yaşam alanları ve kent/kır hakları için mücadele veren herkesin, eşit ve özgür bir Türkiye hayal eden Kürt ve Türk halklarının bir araya gelerek güçlerini ve çölgüklerini birleştirme, AKP düzenini alaşağı etme iradelerini örgütlemeleri talebiyle ortaya çıkıyor. Özetle HAZİRAN, Gezi'nin, Haziran'ın umudunun, dayanışmasının, mesajlarının ete kemiğe büründürülme çabasıdır. Hedef, AKP'dir ve dahası temsil ettiği bu düzendir. Birleşik Haziran böylece büyük bir özlemi ve umudu temsil etme iddiasını taşıyor. Halit Çelenk bugün aramızda olsaydı AKP'ye karşı bu tür bir cephe hareketini olumlu karşılar ve destek olurdu diye düşünüyorum.

bir simgesi olarak, düşünceniz ve dünya görüşünüz, eylemlerinizi ile bu kimliğinizi ve kişiliğinizi koruyacaksınız" dediğini anlatır kitaplarında. Aralarında öyle bir inanç birliği ve güven ilişkisi var ki, on dakika sonra görüş yerine dönen Deniz açık grevini bıraktıklarını söyler. Yıllar sonra daha soğukkanlı değerlendirebiliyorsunuz yaşananları... O müdahalenin yaşamsal ve yerinde olduğunu düşünüyor.

THKO davasıyla ilgili olarak savcı Baki Tuğ'un "Denizler daha iyi savunulabilseydi, idam edilmezlerdi" sözü hakkında ne düşünüyorsunuz? O koşullarda bu mümkün müydü gerçekten?

Baki Tuğ, Denizlerin davasının savcısı bile değildi, savcı yardımcısıydı. Ama hep ön planda göründü, yorum yaptı. Ve idam süreciyle ilgili aslı astan olmayan birçok şey söyledi. Önce gençleri suçladı, sonra avukatları... Halit Çelenk'in Yaşamda ve Yargıda Devrimci Duruş'ta belirttiği gibi, asıl amaç, avukatların Denizleri başbakan Nihat Erim'in talep ettiği 'pişmanlık getirme'ye ikna etmemeleriydi. Ayrıca bu pişmanlık konusunda Denizlerin ne kadar kararlı olduğunu ve dik bir duruş sergilediklerini, hatta ailelerini uyarmaları için avukatlarına talimat verdiklerini biliyoruz... Denizler belki pişmanız deselerdi bugün bedenlefiyle yaşıyor olabilirlerdi ama mücadeleleriyle bitmiş olacaktı. Bunu iyi bilen egemenler ve elbette onları temsil edenlerden savcı Tuğ, bu suça avukatları ortak edememenin getirdiği kinle saldırdı onlara...

Kurabiye Canavarı'nın kütüphane macerasından AKP tezkeresinin stratejik derinliği ve Suriye politikasının metaforuna...

HAKAN TABAKAN

Kurabiye Canavarı'nı bilmeyen yoktur sanırım, bir zamanların Susam Sokağı'nın efsane karakteri.

Her yeri kurabiyeden ibaret zanneden Kurabiye Canavarı bir gün kütüphaneye girer, böyle bir mekânla ilk kez karşılaşır. Fena halde şaşırır: Ooovv, şu kitaplara bak, der, bu kadar kitabı bir arada hiç görmemiştim.

Kütüphane görevlisi onu susturur, şşşitt diye, bir sükûnete davet eder. Kurabiye Canavarı durumun hassasiyetini, kendine özgü kuralları içeren bir yerde olduğunu fark eder gibi olur, tamam, anladım der, bence hiçbir şeyi anlamadan. Kütüphane görevlisi kitapları tasnif işine devam eder. Mekânda dolanmaya başlayan Kurabiye Canavarı biraderimiz raflara, kitaplara bakar, aslında hayalini kurduğu o kurabiyeleri fıldır gözlerle ararken çöp kutusunu göremez ve onu gürültülü bir biçimde devirir. Lütfen, sessiz diye onu kibarca tekrar uyarır kütüphane görevlisi. Ben çöp sepetini göremedim, affedersin, der Kurabiye Canavarı. Tamam, diye onu anlayışla karşılar kütüphaneci amca. Rahat durmayacağını anladığımız Kurabiye Canavarı kifayetsiz bir merakla sahiptir ve sorar, bayım, der siz bu kadar kitapla burada ne yapıyorsunuz, bana söyler misiniz?

Ooo, burası bir kütüphane, evet, insanlar buraya okumak istedikleri kitapları ödünç almak için gelirler, der adam. Kurabiye Canavarı, şaşkınlık ünlemleriyle ooovv bu müthiş, kütüphane demek, ooovv, der. Bilgilendirmekten mutlu olan kütüphane görevlisi evet, diye yanıtlar. Bu harika, çünkü kitap okuma fırsatım hiç olmuyordu, der Kurabiye Canavarı. Eline bakır bir okur adayı geldiğini düşünen ve başına gelecekleri henüz bilemeyen zavallı kütüphane görevlisi, bu çok iyi, şimdi sizin için ne yapabilirim, diye sorar.

Çevresini meraklı ve aç gözlerle sürekli inceleyen Kurabiye Canavarı, iştahla yutkunarak ve ağzını şapırdatarak; istediğim... bana küçük kırmızı bisikletler hakkında bir kitap verin, der. Görevşinas kütüphane görevlisi, tamam, diye karşılar ve kitaplığa yönelir. Kurabiye Canavarı, ve bir kutu kurabiye lütfen, diye bitirir talebini, etrafına bakar, muhtemelen o kurabiyelerin nerede olduğunu görmeye çalışıyordu. Anlamadınız sanırım, der kütüphane görevlisi, henüz sakindir, gördüğünüz gibi burası bir kütüphane, sadece kitaplar, sadece kitap, kurabiye yok. Önce şaşırır

Çiko'nun Alamo'sundan yine Çiko'nun Kobani'sine...

Çiko diyor ki ecdadımın tarihinde her zaman şanlı sayfalar yok Amerikan istilasına karşı. Bazen bizim de yani çiftçi kuzenlerimin de çapsız işleri olmuştur. Bunu Kobani'ye bakınca hatırladım, diyor Çiko. Yani aslında Teksaslı işgalcilerin varlığı söz konusu bizim kadim topraklarımızda. Alamo da evvela bir misyoner işgalin kalesidir dümdüz bakınca. Neyse, oralar uzun, derin çatışık ve karışık mevzular...

Benim kuzenlerin anlattığına göre kalenin muhasarası sırasında güç dengesinin olmamasına rağmen yaklaşık 6000 kişilik bizimkiler, 200 kişilik Teksaslıya karşı ahlaki bir savaş da vermişler. Kaleyi terk etmek isteyen herkese bir geçiş kolaylığı sağlanmış. Bir tek taçiz olmamış. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, savaşmak istemeyenler sağ salım geçmiş gitmiş oradan. Sonra savaş yine başlamış ve 13. günde kale alınmış. Asıl nokta şu olmuş; Teksas Devrimi diye anılan dönemde kalenin 13 gün dayanması önemli bir mevzi kazandırmış.

"Teksaslı Amerikan yerleşiminin orada bir meşruiyet kazanması Alamo sayesinde gerçekleşmiştir. Yani Teksaslılar 1836 Martında kaybetmişti fakat netice itibarıyla kaybeden bizdik." diye anlatırdı bizim tarih öğretmenimiz Sinyora Franceda Maria Margarita. Böylece de yakın Amerikan tarihinde en önemli simgelerden olmuş. Nereden bakarsan güzel bir "hikâye"...

Ama şuracıkta bir hikâye yok, diyor Çiko. Savunanın işgalciliği de yok. Kobanililerin işgalci muhatabının, benim ecdadım gibi bir insani seviyesi de yok. Ve bu hikâye güzel de değil. Hakikat, en dehşetengiz halleriyle

yaşanıyor bütün bir Anadolu'da, Mezopotamya'da ve havzasında. Ama, güzellemesini de tarih elbet yazacaktır bir Kobani Direnişinde...

Kurabiye Canavarı, burada nasıl kurabiye olmaz gibi bakar bize, sonra durumu yeniden analiz eder stratejik bir şekilde, derinden, ooovv der, tamam tamam, anladım, o zaman bana tekerlemeler hakkında bir kitap verin. Yine mutlu olur saftirik kütüphane görevlisi iki m'li bir tamam, der kitaplığa yönelir. Kurabiye Canavarı, ve bir kutu kurabiye lütfen, diye bitirir bu talebini, yine etrafına bakınır, muhtemelen burada kurabiye olmadığını hakikaten idrak edememiştir. Tam bu sırada tane tane konuşur kütüphane görevlisi, derdini anlatmak için böyle konuşması gerektiğini düşünür, burada kurabiye yok, bizde sadece kitap var, kurabiye yok, tamam, der yine. Bu kez "tamam" tek m'lidir ve anladın mı vurgusu içerir. Kurabiye Canavarı başını elleri arasına alır, sonra başını dört beş kez evet diyerek sallar. O zaman ben, resimli kitap alayım, der. Kütüphane görevlisi onun dediğini onaylar gibi, resimli kitap, der. Tamam, deyip kitabı getirmeye giderken ve bir kutu kurabiye, diye tekrarlar kafasının içinden bir türlü atamadığı niyetin talebini. Aahhh, diye ünler ve inler kütüphane görevlisi. Ağlamaklı olur, size kaç defa söyleyeceğim, bizde kurabiye yok, der, yok'un o'larını uzatarak. Sadece kitap, sadece kitap

diye tekrar eder, bir tahammül sınırına geldiğini vurgulayarak. Muhatabının iyice çileden çıktığını gören ama asıl maksadını da bir türlü anlatamamış olan ve oradan da kurabiyesini almadan çıkmaya hiç de niyetli olmayan Kurabiye Canavarı kütüphane görevlisini sakinleştirmeye çalışır. Tamam, tamam, anladım der. Kütüphane görevlisi kurabiye yok diye saç baş olurken onu teskin eder Kurabiye Canavarı, tamam, kendinizi üzme, der. Sanırım kütüphane görevlisinin bir ihmal sonucu ellerinde kurabiye bulunmadığı için kahrolduğunu ve kendisine yani Kurabiye Canavarı'na bu manada bir hizmet veremediği için kendini paraladığını düşünür; tamam, heyecanlanmayın, der kütüphane görevlisi öfkeden nefes nefeseyken. Benim acelem yok, sadece bir kutu kurabiye diye ısrar eder, belki aslında vardır da kütüphane görevlisinin bundan haberi yoktur

umuduyla. Kim bilir? Evet, sadece kitaptan vazgeçmiştir. Aahhhh diye yine inler kütüphane görevlisi, bu kez acı doludur, çaresizdir, efkârlıdır, bitiktir. Bağırır, bizde kurabiye yok, kurabiye yok, sadece kitap, bu kadar, bu kadar...

Cinnet geçiriyor gibidir. Durumdan etkilenmiş görünen Kurabiye Canavarı bu esnada neredeyse masanın altına girecektir.

Kütüphane görevlisi gürleyerek bağıırıyordu, kurabiye yok, sadece kitap, sadece kitap... Yine nefes nefese kalır, muhtemelen bayılacaktır. Sizi tamamıyla anlıyorum, der Kurabiye Canavarı, adamcağızı sakinleştirir. Evet.

Nihayet anladım, şimdi anladım der Kurabiye Canavarı, tamam, tamam, diye devam eder, yine konuşmak için de boğazını temizler, ıhım hım filan eder. Sonunda, diye fısıldar kütüphane görevlisi, yine aynı sesle sorar, şimdi ne istiyorsun, diye. Bu sefer Kurabiye Canavarı tane tane konuşur, benim istediğim kitap, kurabiyeler hakkında. Güzel, der kütüphane görevlisi, bizde o var, kurabiyeler hakkında bir kitap, güzel.

Ve bir bardak süt lütfen diye geliştirir talebini.

Kütüphane görevlisi bayılır kalır. Tepetaklak ve hatta ambale olur.

Ama Kurabiye Canavarı duracak gibi değildir bu idraksizlik meselesinde, sonra kurabiye kitabı ve meyve suyu, diye sorar bayılmış vatandaşa. Ses gelmez. Biraz havucunuz var mı, der, kızarmış patates, ketçap da olabilir... Öyle...

Orada kurabiye yok Kurabiye Canavarı.

Bak, bunu anla. Olsa da yedirmeyecekler zaten. O tezkerayla mezkereyle filan sana bu coğrafyada kurabiye yok. Ne diyelim daha, durumu bir de fablla mı anlatalım? Anlaşılmı mı o zaman?

Not: Kurabiye Canavarı'nın bizatihi kendisini bu metafora incittiysem ondan gayaben özür dilerim, zira onu çok severim.

KORPORATOKRASİ!..

SERDAR KAZAK

RED'in Nisan sayısında yayınlanan makalemin sonunda TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) konusunun uzunca bir süre için rafa kalktığını müjdelerken sanıyorum gözünü kâr hırsı bürümüş bir kapitalistin direncini hafife almış olmalıyım. Benim o zaman yaptığım tahminin tersine görüşmeler o günden bu güne tam hız devam etti ve son aşamasına kadar geldi.

Ben o zamanlar "TTIP dosyası rafa kalktı" derken bunu halkın tepkisine ve AB-ABD arasında doğan güven bunalımlarına bağlamıştım. Aslına bakılırsa az çok egemen hangi ülke olsa lider kadrosunun telefon görüşmelerini dinleyen bir ortakla bu tür bir anlaşmanın görüşmelerini durdurur, en azından uzunca bir süre için askıya alırdı.

Ne AB ne de onun lokomotif Almanya bunu yapmadı. Belki de cesaret edemedi. Amerika adeta bir sömürgeci rahatlığıyla, Reichstag binasından sadece bir kaç yüz metre mesafedeki ABD elçiliğinin çatısına yerleştirdiği bir antenle Merkel'in telefonlarını dinlemeyi sürdürürken, iki ülke heyetleri de TTIP görüşmelerine kaldıkları yerden devam ettiler. Tek tek ülkelerde yönetim kademelerine, hatta bakanlara kadar uzanan itiraz ve rahatsızlıkları kimse dikkate almadı. İçeriğini hemen hiç kimsenin tam olarak bilmediği ama herkesi bağlayacak olan TTIP anlaşmasının maddeleri kariyerlerini Dünya Bankası'nda tamamlamış bir takım uzmanlar tarafından birer birer karara bağlandı.

Rahatlıkla söyleyebiliriz ki, TTIP anlaşmasının yürürlüğe girmesi ulusal devletin ve burjuva demokrasisinin sonunu getirecektir.

Bunun belirtileri başlamıştır bile...

Devlet ve şirket

Romalılardan beri var olan ancak 20. Yüzyıl'ın son çeyreğinde yaygınlaşan devlet tahvilleri, son on yılda kapitalist ekonominin belirleyici parçalarından birisi haline geldi. Devletlerin piyasaya sürdüğü tahvillerin satış değeri ekonominin devamlılığı açısından belirleyici öneme sahip. Çok basite indirirsek, devlet tahviline yatırım yapan bir sermayedar, yatırdığı para için birincisi güvence; ikincisi de mümkün olduğunca yüksek bir rant bekler. Bunu sağlayamayan devletin tahvilleri, tıpkı kâr oranları düşen bir holdingin tahvilleri gibi düşme eğilimi gösterir.

Bu nedenle her devlet yatırımcısına maksimum kârı sağlamak; bunun için de 'verimli çalışmak' zorundadır. Demokrasi kisvesi altında dahi olsa, devletlerin anonim şirketler gibi davranmaları, 'maliyetleri yükselten' sosyal harcamaları kısımları, işçi haklarını mümkünse tamamıyla yasalardan

çıkartmaları, bu arada da mümkün olan her sektörü özelleştirmeleri birer zorunluluktur. Bütün bunları 'iç barış'ı bozmadan ideal ölçüde gerçekleştirebilen ülkenin tahvilleri borsada değer kazanır, aksi taktirde tahvillerin getirisi azalacağı için borsa değeri de düşer.

Sermayeye hizmet eden ulus devlet ekonomik alanda sonlanmış, yerine borsada alınıp satılabilen, sermaye gruplarına resmen ait olan bir devlet modeli olarak bir çeşit 'Corporatocracy'ye geçilmiştir. Rating ajanslarının güçleri artmış, dünya politikasını etkilemenin ötesinde belirleyici hale gelmişlerdir. Tahvillerinin borsada değer kaybetmesini istemeyen her ülke, yatırımcısına canla başla hizmet etmek zorundadır.

Etmezse? O devlet rating ajanslarının yayınlayacağı bir kaç raporla diskrede edilebilir, tahvil satışları durabilir, sıcak para girişi tamamen kesilebilir, ülke iflasın eşiğine kadar gelebilir. Bu durumda seçimler gereksiz yere yapılan bir müsamereden başka bir şey değildir artık. Sistem içerisinde hangi parti gelirse gelsin, ne iç ne de dış politikada herhangi bir değişiklik yapma olanağı yoktur.

TTIP (AB-ABD arasında), CETA (AB-Kanada arasında), TPP (ABD ve diğer Pasifik ülkeleri arasında) gibi üst devletler (Supra-States) karşımıza ekonomik alt yapıda gerçekleşen dönüşümün siyasi üst yapıdaki yansıması olarak çıkmaktadır. Olay, örneğin Çin gibi, tehlikeli bir şekilde güçlenen rakiplerine karşı ekonomik güçlerini birleştirme eğilimi taşıyan bu ülkelerin siyasi üst yapılarını da birbirine uyumlu hale getirmelerinden başka bir şey değildir.

Bütün bu anlaşmalar tamamlandı da bir zamanların 'hür dünya'sı bir üst federasyon altında birleştiğinde bu ülkelerin sadece ekonomileri değil, aynı zamanda yasama yürütme ve yargı erkleri de bir takım uluslararası lobiler, işveren örgütleri ve uzman komisyonlar arasında paylaşılacaktır.

Angela Merkel'in daktilosu

Yazının başında AB heyetinin burjuvazinin talepleri doğrultusunda ABD ile TTIP görüşmelerini hiç aksatmadan sürdürdüğünü, AB'nin lokomotif ülkesinin başbakanının özel telefonu bile dinlenirken bu durumu sineye çektiğini belirtmiştim.

Siyasi üst yapıyı belirleyen ekonomik alt yapıdır. Bu cümleyi **RED** okuru için tekrar etmem gerekmiyor. Bir zamanların Doğu Almanya'sında *Özgür Gençlik Örgütü*'nün 'Ajitasyon-Propaganda Sorumlusu' olan Angela Merkel de gençliğinde aldığı Marksizm eğitimi sayesinde bu cümleyi en az **RED** okuru kadar iyi biliyor olmalı ki, kapitalist sistemde ekonominin taleplerine siyasi kararlarla karşı durmaya çabalamıyor. NSA'nın kendisini dinlemesi karşısında tek tepkisi başbakanlık ofisine analog telefon ve mekanik daktilo satın almak oldu!..

ŞEY+AN+IRNAĞI

HİCABİ DEMİRCİ

8.11.2014

Kesilen 6 bin zeytin ağacından sonra gelen adalet!..

Hayat bazen böyle de yaşanır...

MEHMET ALİ YAZICI

Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampusundaki beş yıllık öğrencilik dönemimde, polis ve jandarma tarafından kaç kez gözaltına alındığımı sayısını bilmiyorum. Ancak bir defasında, iki ayda tam otuz üç gün gözaltında kaldığımı hesaplamışım.

80'li yılların sonu, 90'lı yılların başıydı. Ülkemizdeki sınıf mücadelesi ve toplumsal muhalefet hareketi açısından zor bir dönemdi. 12 Eylül yenilgisi ile 1989'da Berlin Duvarı yıkılmış ve bürokratik rejimler teker teker ortadan kalkmış, ülkemizdeki sol ve sosyalist mücadele derinden etkilenmişti. İşte o dönemin egemen güç ve iktidarları da bu gelişmelerin rüzgârını arkalarına alarak, darbe sonrası cılız da olsa gelişen tüm toplumsal muhalefet güçleri üzerinde akıl almaz bir devlet terörü estiriyordu.

Kuşkusuz, öğrenci gençlik bu vahşet dalgasından nasibine düşeni alıyordu. Üniversite gençliğine, devrimci-demokratik örgütlenme ve akademik hak ve özgürlükler mücadelesi girişimlerine göz açtırılmıyordu. Polis-jandarma ve üniversite yönetimleri (YÖK çatısı altında ve ondan talimat alarak) el ele vermiş, gençlik mücadelesi önünde adeta çelikten bir duvar örmeye çalışıyorlardı. 80'lerin sonlarına doğru, öğrenci dernekleri kapatılıyor, devrimci-sosyalist öğrenciler ya katlediliyor ya okullarından atılıyor ya da hapse tıklılıyordu. Üniversitelerin disiplin kurulları ortaçağ engizisyon mahkemesi gibi çalışıyordu.

Bizim üniversite öğrenciliğimiz, şansa bakın ki bu döneme denk geldi! Bu yüzden, tutuklanıp hapse koyuluncaya kadar, daha önce söylediğim gibi polis ve jandarma tarafından kaç kez gözaltına alındığımı hesabını bir türlü tutamadım! Üniversiteden, ayrı ayrı dönemler olmak üzere tam dört yıl uzaklaştırma almış olmam, *Cumhuriyet*'e haber bile olmuştu!

Çeyrek yüzyıldır kendi çapımda, bir şekliyle mücadelede oldum. Bu sürede gözaltılar, işkenceler, takip ve hapislikler, ne ararsanız bol miktarda var! Bunları hep yazmak istedim. Özellikle de başımdan geçen komik olayları. Kısım bugüneymiş...

Tarak

Yine gözaltı!.. Kampusun sözde güvenliğini sağlayan jandarma, yine bir eyleme müdahale ettikten sonra bizi (sekiz-on kişiyiz) yaka paça sürükleyerek bir askeri araca doldurdu. Okulda jandarmanın gözaltılarından sonra ikametgâh yerimiz Lalegül'deki Ankara İl Jandarma Alay Komutanlığı'nın zemin katındaki kör hücreler olurdu.

Yola çıktık ve ikamet yerimize vardık. Bizleri teker teker askeri araçtan indirmeye başladılar. Sıra bana gelmişti. Jandarma kelepçe vurmazdı. Araçtan aşağıya atlarken pantolonumun arka cebinde bulunan saç tıraşının düşmekte olduğunu fark ettim ve elimi arkama götürerek tarağı tekrar cebime yerleştirdim.

Bu hareketimi, bizim araçtan inişlerimizi izleyen cin komutan görmüştü. Boşuna dememişler uyanık insanlar jandarma yapılırlar diye... Bana bağırdı, "Arka cebinde ne var?! Çabuk çıkar!" dedi. Ben de "Tarak var!" diye yüksek sesle yanıt verdim. Komutan küplere bindi ve bana "Doğru konuş, terbiyesiz herif!" diye bağırarak, askerlere döndü, "Tutun yere yatırın!" komutunu verdi. İki asker beni yüzüstü yere yatırdı ve komutan hışımla üzerine atlayarak arka cebime elini soktu ve tarağı çıkardı. Askerler beni yerden kaldırdılar. Komutan elinde tarak yüzüne mahcup bir biçimde bakıyordu. Bana "kusura bakma herhalde ben yanlış anladım!" dedi.

İki Kız

Kampus girişinde jandarma tarafından sürekli aramalar ve kimlik kontrolü yapıldı. Şehir merkezinden kampusa belediye otobüsleriyle giderdik. Yeterli otobüs verilmezdi, verilenler de tıklım tıklım dolu olurdu. Bu nedenle jandarmanın yaptığı bu uygulama bütün öğrencileri bıktırmıştı. Ama uygulamaya 'bir grup öğrenci' dışında kimse karşı çıkmazdı. Devir korku devriydi ve gençlik üzerinde müthiş bir etkisi vardı.

Bir defasında, böylesi bir kontrolde jandarma komutanı astsubay, ağzına kadar dolu otobüse zorlukla girerek tek tek kimlikleri kontrol etmeye başladı. Sıra bana gelince, "M. Ali savcılıktan ifade için çağırılıyorsun, otobüsten iner misin?" dedi. Ben hiç duraksamadan, "İnmiyorum" dedim. Çünkü durumda bir pislik vardı. Daha önce de benzer şeyler yaşamıştım. İfade vereceksin diye götürmüşler ve gözaltına almışlardı. Beni gözaltına alacaklarını tahmin ediyordum. Astsubay ısrar etmedi ve otobüstekilere dönerek "Arkadaşlar, bu arkadaşınızı savcılık ifade için çağırıyor ama o gelmek istemiyor. Bu yüzden zorla götürmek durumundayız, otobüsü boşaltır mısınız?"

dedi. Hiçbir karşı tepki olmadı ve otobüs anında boşaldı. Neyse, askerler beni yaka paça indirip, dışarıda hazır bekleyen askeri araca attılar. Tahmin ettiğim gibi oldu. Bir süre gözaltında kaldıktan sonra savcılık tarafında serbest bırakıldım.

Ertesi gün okula gittim. Kantinde otururken hiç tanımadığım iki kız geldi yanıma. Bana "Geçmiş olsun, çok özür dileriz" dediler. Ben olayı kavrayamadım ve, "Hayırdır, neden özür diliyorsunuz?" diye sordum. Meğerse ben otobüste gözaltına alınırken oradalarım ve bu haksız olaya karşı otobüsten inmek istememişler ama cesaret edememişler. Bu nedenle bana yemek ısmarlamak istediklerini söylediler. Vicdanlarını rahatlatmak istiyorlardı. Kabul ettim ve bir hafta sonu şehre inerek, ısmarladıkları etli pideyi afiyetle yedim. Korku ve sindirilmişliklerinin 'diyet'i bir etli pideydi!

Asker Enişte!

Söylemesi ayıp, kampusta beni tanımayan yoktu! Alaca tilki gibiydim! Her nereye gitsem belli olurdum. Jandarma, rektörlük ve öğrenci çevresinden hemen hemen herkes tanırdı.

Bir gün, çok yakın bir arkadaşım bana gelerek bir jandarma erinin benimle görüşmek istediğini söyledi. "Allah Allah" dedim içimden, "Bir erin benimle ne işi olur ki?!" Arkadaşa "Tamam" dedim ve sordum, "Ama nasıl görüşeceğiz?" "Kolay" dedi, "Görüşme yerini kendisi ayarlayacak".

Kampusta jandarmalar ikişerli devriye halinde gezerdi. Ve yaklaşık beş-altı grup olurlardı. Öğrencilere ait hemen hemen her yere girip çıkarlardı. Onlara her şey serbestti. Ne de olsa okulun güvenliğini sağlıyorlardı!

Jandarma eriyle görüşmeye gittim. Erlerin öğrencilerle görüşmesi, konuşması kesinlikle yasaktı. Bunu biz de biliyorduk. Arkadaşını dışarıda bırakmıştı ve Edebiyat Fakültesi'nde boş bir sınıfa çıkmıştı. Merhabalaştık ve bana adının Abuzer olduğunu söyledi. "Benimle neyi görüşeceksin?" diye sordum. Beytepe Jandarma Karakolu'nun içinden bilgi vereceğini söyledi ve hangi öğrencilerin arandığını ve gözaltına alınacağını, jandarmanın elinde kimlerin resimlerinin bulunduğunu falan anlattı. "Tamam" dedim ve ayrıldık. Ayrılırken, kendi devriye nöbetlerinde yine benimle görüşmek istediğini söyledi ve gitti. Söyledikleri

bana kısmen doğru gelmişti ama bunu neden yapıyordu? Anlayamıyordum ve sonunda şuna karar verdim: Sivil hayatında devrimcilere yakın olan biri ve kesinlikle solcu!

Er Abuzer'le birkaç buluşmamız daha oldu ve sonunda birden ortadan kayboldu. Sonra duyduk ki karakoldan sürgün edilmiş. Nedeni ise birlikte devriyeye çıktığı arkadaşının onu komutana, benimle görüştüğü için gammazlamış olması!

Bunu neden yaptığını da öğrendik! Meğerse Abuzer kız yurdundan bir arkadaşına platonik olarak âşık olmuş ve biz öğrencileri de kendi akrabası olarak kabul ediyormuş! Beni kız tarafı gördüğü için bilgi veriyormuş!

Gammazlayan askeri kıskandıran ve kızdıran şey ise, Abuzer'in benimle görüşmesi değil, âşık olduğu kızla görüşmeye gittiğini ona söylemiş olmasımı!

Asker Kurnazlığı!

Toplu gözaltılarda Demetevler'deki Jandarma Alayı şenlik yerine dönerdi. Sloganlar, marşlar, hücreden hücreye seslenmeler... Tabii bunların yanında, esas olan işkence, eziyet ve dayaktı.

Sayırsız gözaltılardan birinde, gece hücrede var gücümle marş söylüyordum. Ali Asker'in kaseti yeni çıkmış ve ben hemen hemen tüm parçalarını ezberlemişim! Sesimden bütün Alay inliyor! Nöbetçi subayı geldi ve kesmemi söyledi. Ben devam ediyordum. Adamcağız defalarca geldi gitti ve sonunda askerleri alıp hücrelerin olduğu yere girdi. Hücrenin kapısını açtırdı ve askerlere "Yıkın yere" dedi. Beni yıktılar. Ben hâlâ marş söylemeye devam ediyordum. "Ellerini, ayaklarını ve ağzını bağlayın!" dedi. Askerler denileni yaptı ve beni bir kütük gibi hücreye koydular. Sadece gözlerim ve kulaklarım açıktı!

Gözaltına gire çıka birçok askerle tanış olmuştuk. Ne kadar zaman geçti bilmiyordum. Epey bir zaman öyle kaldım. Hücre küçük ve ben çıplak betonun üzerinde kıpırdamadan oturuyordum. Hücre kapısı açıldı ve İzmirli diye çağırdığımız (gerçekten İzmirliydi) er içeri girdi ve bana sessiz olmamı söyleyerek, bu durumuma üzüldüğünü ve komutandan gizli olarak beni çezeceğini, eğer komutan duyarsa askerliğinin yanacağını ve benden bir daha marş söylemememi istedi. Açıkça benimle pazarlık yapıyordu. Olur der gibi başımı salladım. Beni çözdü. Askerin kendi başına bu davranışı göstermesi mümkün değildi. Daha sonra yine İzmirli'den öğrendim ki, beni bağlatan subayın içi durumuma el vermemiş ve bu oyunu erle birlikte o tezgâhlamış!

(Devam edecek)

Sabah besmele ve satırla açılan üniversite!

SENA ÖZCANLI / BAHADIR KÖKSAL

Iktidarının ilk dönemlerinde 'demokratikleşme' iddialarıyla sol kesim içinde de kendine destek bulabilen AKP hükümeti, bugün geldiğimiz noktada kendisi gibi düşünmeyen hiçbir kesime yaşam hakkı tanımayan yüzünü herkese açık ediyor. Toplumsal yaşamda karşılaşılabilecek her türlü güç odağını kendi hakimiyeti altına alan ve bu merkezlerin hepsini sahip oldukları neoliberal-gerici hegemonyanın genişlemesi için araçlaştıran bir yapıya sahip olduğu da ortada. Bu durum geç de olsa geniş bir kesim tarafından fark edildi. Öyle ki bir zamanlar AKP'ye koşulsuz destek sunmuş olan liberaller bile yavaş yavaş gemiyi terk ediyor. AKP'yi devletin ve 'vesayetçi' sistemin karşısında sivil toplumun ve 'milletin' temsilcisi olarak gören 'yetmez ama evet'çiler, diğer bir deyişle solun liberal olanı derin bir burukluk içinde.

Nasıl olmasınlar? Gözü dönmüş iktidar, en küçük bir muhalefete bile tahammül edemiyor, katılımın son derece sınırlı olduğu ve olağan ölçülerde gerçekleştiği sıradan gösterilere bile azgınca polis terörüyle saldırıyor. AKP'nin göz göre göre inşa ettiği 'güvenlik rejimi'nden toplumsal muhalefetin her alanı etkileniyor. Şimdilerde, Kobane olaylarını bahane ederek, aslında daha önceden hazırlanmış olduğunu rahatlıkla anlayabileceğimiz yasaları 'iç güvenlik reformu' kılıfıyla geçirip, polisi daha 'yetkinleştirilmiş bir kurum' haline getirmeyi amaçlıyor. 12 yıllık iktidarının belli bir döneminde güç kazanmak için demokratlık maskesi takan ve bu sayede aydınlardan destek alan, fakat gücü eline geçirince gerçek yüzünü ortaya çıkaran iktidarın otoriterleştiği artık liberal cenahta bile kuşku götürmeyecek bir gerçek...

Rektör atamaları: 'nokta atışı'

Bu otoriterleşme girişiminden nasibini alan yerlerden biri de haliyle üniversiteler oluyor. Toplumsal muhalefetin çeşitli alanlarını ehlileştirmeye çalışan iktidarın diğer bir amacı da üniversiteleri kontrol altına almak. Bugüne kadar birçok üniversitede AKP'nin uygulamaları, yer yer bakanlar, hatta başbakan kitlesel protestolarla karşılaştı. Bu protestolara her defasında dizginsiz bir polis terörüyle, soruşturmalara, okuldan atmalarla ve yer yer hapis cezalarıyla karşılık verildi. Bizzat iktidarın talimatıyla birçok öğrenci soruşturmaya tabi tutuldu ve fişlendi. Cumhurbaşkanlığı süresince AKP noterliği vazifesini layıkıyla yerine getiren Abdullah Gül, yaptığı rektörlük atamalarıyla üniversitelerin gericileşmesi ve hakimiyet

altına alınmasında büyük rol oynadı. Bugün iktidar yandaşı birçok rektör AKP'nin gerici politikalarının üniversitelerdeki uygulayıcısı...

12 yıllık AKP iktidarı boyunca yozlaşmış üniversite-sermaye entegrasyonunu, birçok üniversitede milyonlarca liralık yolsuzluklar yapıldığını, kâr hırsının bilimin önünde gittiğini, iktidarın YÖK içindeki kadrolaşma hamlesini, ardı ardına çıkan yeni YÖK yasalarının sermaye ihtiyaçları doğrultusunda yapıldığını burada uzun uzadıya anlatmaya gerek yok. **RED** okurları zaten bu konulara hakim.

AKP ve diğer iktidarların da çok iyi bildiği gibi, gençlik toplumsal muhalefetin en önemli dinamiklerinden biri; edilgen kılınması ve sisteme uyumlu hale getirilmesi şart! Tarih boyunca -ülkemizde de şahit olduğumuz üzere- egemenlerin oyunlarının bozulmasında, planlarının altüst olmasında üniversitelerin payı büyük. Başlı başına bir sınıfa tekabül etmeyen ancak üstlendiği ilerici, özgürlükçü görev ile ezilen halkların mücadelesinde kritik bir anlam yüklenen gençlik kesimlerinin rolü her dönemde müktedirdir ve haliyle AKP iktidarının da hedefi...

Üniversitelerde öğrencilere zaten var olan baskının çizgisi son iki yılda epey kalınlaştı. Özellikle geçen yıl, Haziran Direnişi'nin yarattığı dinamizmin üniversitelerde de yankı uyandıracağını bilen AKP, çeşitli bahanelerle polisi üniversitelere soktu. Bugün geline noktada, üniversiteleri adeta polisler idare ediyor. İstedikleri zaman okula girip öğrencilere gözaltı yapabiliyor, öğrencilerin astığı afişleri keyiflerince indirebiliyor, hatta olağan durumlarda bile öğrencilere fiziksel şiddet uygulayabiliyorlar. Ankara Üniversitesi'nde de gördüğümüz gibi

öğretim üyelerini bile yaka paça göz altına alma yetkisini kendilerinde görüyorlar!

Elbette üniversiteye polis sokulması tartışması siyasi gelişmelerden kopuk bir şekilde ele alınmadı. Çünkü Gezi'den sonra neredeyse bütün bir yaz muhalif çevrelerce Gezi'nin üniversitelere etkisinin ne olacağı konuşuluyordu. Hatta Bülent Arınç bir konuşmasında, yeni öğretim yılı öncesinde üniversitelerde 'provokasyon' tehditlerinin oluşabileceğinden bahsediyordu ve medyayı uyarıyordu. Üniversitelerde polisin kampüse sokulmasının rektörlük iznine bağlı olarak gerçekleşmesi, yasayı rektör inisiyatifinde gösterse de, rektörlük atamasında bahsettiğimiz dönemde cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün noterlik görevi kendilerini aratmayacağı yandaş rektörler sayesinde işlerini garantiye alıyor. Bu, rektörün hükümetle yaptığı işbirliğini ortaya koymakla birlikte özellikle İstanbul Üniversitesi gibi devrimci öğrencilerin yoğun olduğu üniversitelerde, artırdığı ve özenle seçtiği ÖGB (Özel Güvenlik) gerçeği de karşımızda. Öyle ki bu güvenlik birlikleri okul öğrencilerini değil, rektörün başına gelebilecek her türlü zevale karşı okulu öğrencilerinden 'koruyan' birliklerdir.

Maskeli Müslümanlar!

Bugün geldiğimiz noktada, malumunuz ülkede ve bölgede vuku bulan olağanüstü gelişmelerin gençlik içinde de etkisini göstermesi fazla zaman almadı. Ortadoğu'daki katliamcı çetelerin yaptıkları zulümlerden dem vuran öğrencilere yapılan tehditlerin, tacizlerin ve fiziksel saldırıların ardı arkası kesilmiyor. Öğrencilerin üniversitelere ve ülke gündemine sahip çıkan girişimleri AKP iktidarının baskı ve şiddetiyle karşılık buluyor. Üniversiteler, gerici ve faşist saldırılara karşı yaşam alanlarını koruyan devrimci öğrencilerin direnişiyle anılıyor. Kuşkusuz bu saldırılarda AKP iktidarının rolü küçümsenemez. İçeride ve dışarıda gerici ve mezhepçi politikaların uygulayıcısı olan AKP'den güç olan İŞİD sempatisi çeteler, yüzlerinde maske, ellerinde çivili sopalarla ilerici ve devrimci öğrencilere saldırıyor. Bu saldırılar olurken polisler gerici çetelere hiçbir müdahalede

bulunmayıp, üniversite öğrencilerine saldırıyor ve gözaltına alıyor. Basın açıklamasına katılmak bile suçlu gösterilmek için gerekçe olarak kullanılabilir. Görünen o ki, bu saldırıların önü öyle kolayca alınamayacak.

Yeni öğretim yılının başından beri, İŞİD yanlısı 'Müs-Genç' adlı çetenin saldırılarına karşı direnen ve onları püskürtten İstanbul Üniversitesi öğrencileri, Denizlilerin mirasına sahip çıkıyor. Kuşkusuz, bu saldırılar, uygulanan baskılar ve gözaltılar, AKP iktidarının rolünden ve rektörün ÖGB ve polis işbirliğinden bağımsız düşünülemez. Üniversitelerde gençliğin meşru, militan ve kitlesel eylem çizgisi karşısında gençliğin direncine yenik düşen 'özel' gençlik birimleri, AKP'nin her türlü muhalif sese reva gördüğü sindirme, zorbalıkla bastırma metodunu layıkıyla yerine getirmek için üzerine düşen rolü oynamaya çalışıyor. 80 öncesi dönemden gayet tanıdık gelen bir danışıklı dövüş yaşanıyor. Kimi zaman güvenlikler, kimi zaman bizzat polis sahne alıyor. Öğrenciler 'terör'le ilişkilendiriliyor, İslami-faşist saldırılar "iki karşı görüşün kavgası" olarak sunuluyor. Polisin varlığı meşrulaştırılıyor.

Ülkedeki atmosferin mikro yansıması olarak görebileceğimiz üniversite kampüslerinde yaşanan bu faşist saldırılar, **RED**'de de uzun süredir söylendiği gibi gelicte ülke genelinde yaşanabileceklerin bir provasını niteliğinde sayılabilir. Baskıların ve yıldırımların olduğu bir yerde bilim yapılamayacağı aşikardır. Benzer süreçler tüm ülkeye yayılıyor. Bütün muhalif odaklara baskılar sistematikleştiriliyor, AKP iktidarının giderek artan baskısı toplumsal yaşamın her alanında karşımıza çıkıyor. Artan yoğun baskıların ve otoriterleşmenin etkisini kırmak, toplumsal muhalefetin birleşik eylemliliğinden geçiyor. Artık yumurtanın kapağı dayandığını, birleşik bir mücadelenin kişisel özlem ve yeğlemelerin dışında somut bir zorunluluk ve ihtiyaç olduğunu hatırlatmamıza gerek yok.

Buradan hareketle kurulan Birleşik Haziran Hareketi ise parklarda, forumlarda, mahallelerde olduğu gibi üniversitelerde de göreve hazırlanmak durumundadır.

Çatışma ilk başladığında Kırım'da ortaya çıkan ve Slavofillik adına Rus tarafında savaşan Sırp faşisti Çetnik gönüllüler de mi bu anti-faşist mücadelenin bir parçası? Donetsk ve Lugansk'ta Romanov hanedanının çift başlı kartalını taşıyan bayraklı cumhuriyetler mi anti-faşist? Ya da 3 renkli, Kolçak'ın kendine bayrak yaptığı Çarlık sancağını yeniden göndere çekenler mi?..

Ukrayna'daki değneğin iki ucu...

CAN GÜROLA

19. Yüzyıl... Rus edebiyatının en büyüklerinden sayılan Nikolay Gogol uzun zamandan beri merak saldı. Ukrayna tarihiyle ilgili bir kitap kaleme alıyor. Biz o kitabı *Taras Bulba* adıyla tanıyoruz. Bu kitap bugün okuduğumuz versiyondan fazlasıyla farklı bir versiyonda kaleme alınmıştı ilk başta. Çünkü Gogol bir Ukrayna milliyetçisiydi ve Ukrayna'nın tarihsel kökenlerine dair yazdığı bir kitap olarak tasarlamıştı.

Kitabın ana karakteri Taras Bulba kimdi peki? Ortodoks inancına sahip bir Kazak lideriydi. Bu Kazaklar, Cengiz Han'ın torunlarının vahşi akınlarıyla yüzleşince yaşam mücadelesi için gittikçe sert bir kültür geliştirmiş bir Slav topluluğuydu. Bulba'nın hikayesi tam bu savaşların ortasında biçimleniyordu.

Ortodoks keşişler sayesinde Doğu Kilisesi'ne mensup olmuşlardı ve son derece savaşçı bir yapıya sahiptiler. En büyük düşmanları Lehler yani Polonyalılar ve Tatarlar yani Kırım Hanlığıydı.

Kırım Hanlığı Cengiz Han'ın soyundan geldiği için tüm dünyada epey prestij sahibi olan bir krallıktı, aynı zamanda İslam dinine mensuptu. Hanlık o kadar saygı gören bir yapıydı ki haklarında pek bilinmeyen şeylerden biri şuydu: Eğer Osmanlı hanedanının soyu tükenirse, Cengiz Han'ın torunları olmalarından dolayı üstün bir soy olarak görüldükleri için Giray ailesinin İstanbul'da tahta oturması söz konusuydu. Osmanlı padişahlarının en şaşalı zamanlarında neredeyse kendisine denk saydığı tek hanedandı ve Hanlığın esas amacı Rusya'yı bir bütün olarak yönetmekti.

Lehler ise Papalığın gözbebeği ve gözlerini Rusya topraklarına dikmişlerdi, Katolik dünya adına Avrupa'nın doğusuna hükmetme amacındaydılar. Bu sırada ise Büyük Rusya daha kundakta bebektir ve Korkunç İvan'dan başlayarak gelişimi yavaş yavaş oluyordu.

Bugün Ukrayna'da ülkeyi ikiye bölen çatışma işte tam bu dönemde başlayan bir hikayenin eserdir. Gogol, Bulba'nın hikayesinin ilk versiyonunda Ukrayna'nın bu tarihsel düşmanlarıyla savaşlarında nasıl

Kiev'deki Holodomor Anıtı...

başarılı olduğunu anlatırken Çarlığın sansürü sonucu yazmak zorunda kaldığı ikinci versiyonda meseleyi Rus milliyetçiliğiyle harınalamak zorunda kalmıştır.

Bu iki tarihsel mesele birbirinden fazlasıyla farklıdır ve düşmandır oysa. Çünkü Ukraynalılar geniş bir köylü toplumdur ve Çarlık kendileri için bir sömürücü imparatorluktur, Ukrayna'yı sömürmektedir. Ukraynalıların büyük şair olarak gördükleri Taras Şevçenko sürekli bu durumu hicvetmiştir bir milliyetçi olarak.

Ukrayna Çarlık döneminde geniş bir tarım ülkesi olarak feodal kalıntılar tarafından sömürülüyorken, Ekim Devrimi'nden sonra dağıtılan topraklar sonucu bir anda zengin köylülerin etkinliği altında, Alman İmparatorluğu'na göz kırpan bir hale bürünmüştü. Bunlar bazıları devrime sadık kalmakla beraber esasen eski çarlık rejimine karşı savaşta ikili oynamayı tercih etmişti. Stalinizmin zaferi sonrası *Holodomor* (1932-32'te yaklaşık 8 milyon insanın kıtlık sonucu öldüğü Ukrayna kırmı) gibi iddialar işte tam bu olayların perde arkasında gelmişti.

Stalin zengin Ukrayna köylüsünü kendisine bir tehdit olarak gördü ve Kulak adı verilen bu kitleyi tasfiyeye başladı. Ancak tasfiye edilen sadece zengin köylülük

olinadı, milyonlarca yoksul bu süreçten etkilendi. İkinci Dünya Savaşı'nda Stepan Bandera adlı katliamcı-faşist işbirlikçisinin Ukraynalılar arasında bu kadar tutulmasının sebeplerinden biri de buydu. Ukrayna'da milliyetçilik sınıfsal konumla iç içe geçmeye başlamıştı bu süreçte. Bandera'nın kurduğu örgüt 200 bin savaşçısıyla savaşın bitiminden sonra 1950'lere kadar Sovyetler'e direnmişti Ukrayna içlerinde.

Bugün yaşanan siyasi çatışma, Stalin'in Lenin'in mirasına aykırı hareket ederek, Büyük Rus milliyetçiliğini Çarlık döneminde olduğu gibi canlandırmasının ve Ukrayna üzerinde devam eden politikaların bir sonucu olarak görülmelidir. Ukrayna'nın batısında kendisini Avrupa topluluğu içinde görmek isteyen ve orada zenginleşmek isteyen sağcılarla doğusunda kendisini Büyük Rus milliyetçiliğinin bir parçası olarak gören kitleler çatışıyor. Rusya ve AB'nin Ukrayna'da çatışmasının alt metni temelde budur.

AB taraftan olan faşistlerin nasıl Lenin heykellerine saldırdıklarını gördük. Bunda onların karşıdevrimci bir milliyetçi yapı olmalarının yanı sıra, bürokrasinin Lenin heykellerini Büyük Rus milliyetçiliğinin bir sembolüne dönüştürerek her yere düknesinin

payı da var.

Rusya tarafında kalanlar, bizim solun bazı kesimlerince anti-faşist olarak nitelendiriliyor, garip biçimde. Sormak lazım, geçmişte adına Halk Cumhuriyeti dediginiz ve işçilerin kitleler halinde ayaklanarak büyük bir şevkle yıktığı bürokratik diktatörlükler gene Putin ve Rus oligarklarının çerperinde kurulurken, ne anti-faşizmi? Çatışma ilk başladığında Kırım'da ortaya çıkan ve Slavofillik adına Rus tarafında savaşan Sırp faşisti Çetnik gönüllüler de mi bu anti-faşist mücadelenin bir parçası? Donetsk ve Lugansk'ta Romanov hanedanının çift başlı kartalını taşıyan bayraklı cumhuriyetler mi anti-faşist? Ya da 3 renkli, Kolçak'ın kendine bayrak yaptığı Çarlık sancağını yeniden göndere çekenler mi? Çeçenistan'da yapmadığı katliam kalmayan Vostok ve Zapad birlikleri mi anti-faşist?

Bu anti-faşizm iddialarını dillendirenlerin en sevdiği argümanlardan biri Rus halkının 'en iyi lider' olarak sürekli Stalin'i seçmesi. Stalin'in seçenlerin bunu enternasyonalizm adına yaptığını mı iddia edecekler acaba? Stalin'i seçenlerin aynı zamanda Putin'e oy verdiğini hemen ekleyelim. O oyları veren öznenin politik bilincinin ne olduğuna dair ve Stalin'in Rus milliyetçiliğinin babalarından biri olarak görüldüğüne dair daha niye kimse bir şey söyleyemiyor?

Samimiyet herkese gerekli...

Bir gerçeklik var: Bugün Ukrayna'daki çatışma Rus oligarklarıyla AB emperyalizminin kullandığı iki tür milliyetçiliğin gene işçilere kan kusturacağı bir çatışmanın başlangıcı. Enternasyonalizm anlayışı orada bir devrimci örgütle bütünleşip beraber aynı çatı altında mücadele etmek olmayan ve sadece "Bize daha yakın düşer bu taraf" demekle sınırlı olan solcular 1990'da yedikleri tokadın ana sebebini unutmüş vaziyette. İşçilerin iktidarı için savaşmadığı herhangi bir coğrafyada ehven-i şer anlayışını devam ettirerek hiçbir yere varılamaz. Hele emperyalizmin demokrasi söylemini tek başına sahipleniyor gördüğü noktada eski oligarklardan farklı bir şey inşa etme gerekliliği ortada.

Bize soğuk savaş nostaljileri değil, işçilerin yeniden iktidarı gerek, tüm dünyada, hemen, şimdi!..

kitapvitriini

Aradığınız tüm kitaplara
indirimli ulaşmak için...

www.kitapvitriini.com

Batı'nın Rusya'ya yaptırımları ve soldaki tartışma

Uluslararası solda olduğu gibi Rus solunda da Rusya'yı emperyalist bir devlet olarak niteleyen ya da Putin'i Batı'nın emperyalist hâkimiyetine direnen bir lider olarak gören görüşler yayılıyor.

I. RAZIN, Enternasyonalist İşçi Partisi (Rusya)

ABD ve AB'nin Rusya'ya yaptırımları ve Putin'in onlarla olan ilişkileri yansıtan yanıtı ile birlikte, bu tartışmayı yeniden ele almak için iyi bir sebep oluştu.

Batı'nın Ukrayna etrafında şekillenen çelişkiler yüzünden Rusya'ya karşı uzun süredir sürdürdüğü yaptırımlar, aslında gerçek olmaktan çok sembolikti; zira ABD ve Avrupa Birliği hükümetleri, devam eden ekonomik krizi dikkate alıyor ve Rusya'daki kendi şirketlerinin zarar görmesinden endişe ediyordu. Ama bir anlaşmaya varamamaları, onları daha ciddi önlemler almaya itti: ABD ve AB hükümetleri, Rus devletinin denetimindeki şirketlere kredi veren bankalarını sınırladı; Rus rejiminin buna cevabı, AB ve ABD'den gelen gıda ithalatlarını engellemek oldu.

Putin'in ticaret savaşı tarzındaki yanıtı, emperyalizmin emperyalizmin en sancılı noktaya basmasıyla açıklanabilir: Devlet denetimindekiler de dahil olmak üzere Rus şirketleri Kuzey Amerika ve Avrupa bankalarından gelen kredilere derin bir biçimde bağımlıdır.) (tabloya bkz.) (1)

Bu borçlanma hali o kadar büyük ki, sermaye miktarının (finans piyasasında şirketin değerinin) dörtte birine (Rosneft), üçte birine (Gazprom) ve neredeyse yarısına (Sberbank) ulaşıyor ve esasen, çoğu durumda ödenemiyor. Yeni krediler bu şirketler için bir ölüm kalım meselesi. Ve devlet denetiminde olmayan diğer Rus şirketlerinin durumu daha da kötü. (Örneğin alüminyum devi Rusal'ın durumu.)

Ama Batı'nın yaptırımları sadece şirketlere yönelik değil, aynı zamanda Putin'in ülkedeki genel ekonomi projesine de yönelik bir darbe; Rus şirketlerinde finans kaynaklarının (ve teknolojilerin) eksikliği yüzünden doğal kaynakların değerlendirilmesi ve sondajı yabancı sermaye olmadan imkânsız.

Nitekim Gazprom, Rosneft ve Transneft, Sibirya'nın sert iklim koşullarında yeni gaz ve petrol sondajına başlamak ve Kuzey Kutup Bölgesi'nin Rus kısmından hidrokarbon çıkarmaya yönelik ortak projelere yabancı sermaye çekmek kadar yeni boru hatları inşa etmek için Batı bankalarından gelecek kredilere (bu krediler daha ucuz) ihtiyaç duyuyor. RZD ve RusGuidro bu topraklardaki çeşitli maden yataklarına yatırım yapması için yabancı çokuluslu şirketleri çekmek amacıyla Sibirya ve Rus Uzak Doğu'sunda Batı'dan, yine çok pahalı olan inşaat kredilerine, enerji ve ulaşım altyapılarına ihtiyaç duyuyor.

Sberbank ve VTB'nin Putin rejiminin çeşitli projelerinde (Olimpiyatlarda, 2018 Kupası'nda, Asya Zirvesi'nde bahsedilen ve yukarıda sözü edilenler) yeniden yatırım için

2012'de büyük Rus şirketlerinin ve devlet kontrolündeki bankaların uluslararası bankalara olan borçları (milyar dolar cinsinden)

Gazprom	Gaz üretiminde mutlak tekel	40,4
Sberbank	'Tasarruf Bankası', ülkenin en büyüğü	28,1
Rosneft	'Rus Petrolü', en büyük petrol şirketi	24,7
VTB	'Dış Ticaret Bankası', ülkede ikinci	24,2
Rosseljozbank	Ziraat Bankası	17,9
Gazprombank	Gazprom Bank	17,0
Transneft	Ülkedeki tüm boru hatlarına 'petrol taşımacılığı'	13,0
RZD	'Rus Demiryolları'	5,7
Moskova Bankası		3,0
RusGuidro	Hemen hemen tüm hidroelektrik santrallerin ilişkili olduğu elektrik şirketi	1,3

kredilere ihtiyacı var.

Rus oligarkları yalnızca bu bağımlılık sistemi ile işlerine devam edebilir ve kâr elde edebilirler. Ve bu Batı finansı olmadan var olamama durumu, restore edilmiş Rus kapitalizminin temel özelliği. Aynı zamanda Rusya'ya daha fazla yabancı sermaye geldikçe, ABD ve Batı Avrupa'daki idare merkezleri için ülke dışındaki sermaye daha fazla artı değer (yani Rus halkının emeğinin bir sonucu) elde edecek ve Rusya'da daha az finans kaynağı olacaktır. Bunu telafi etmek için de yeni dozda bir yabancı sermayeye ihtiyaç duyacaklar, bu da yeni kârlar getirecek, vs. (3)

Doğal kaynakların (esasen emperyalist işbölümünde Rusların rekabet edebilir tek sektörü bu) sömürsü yoluyla Rusya'ya yabancı yatırımı çekmek ve ülkenin Kuzey Amerika ve Avrupa sermayelerine bağımlılığını düğüm sıkarak sıkı tutmak Putin'in temel ekonomi projesi. Bu süreçte devlet kontrollü şirketlerin (3) ülkeye yabancı yatırım çekme mekanizmasında bir rolleri var ve hâlâ ülkenin emperyalist sermaye tarafından sömürgeleştirilmesinde aktarım kayışı olmaya devam ediyorlar.

Şüphesiz, emperyalizmin siyasetçileri nerede Putin'in kuyruğuna basılması gerektiğini iyi biliyorlar. Benimsenen

yaptırımların mutlak bir finansal sıkıntı anlamına gelmediği doğru: başka ülkelerdeki bankalar gibi araçlar yoluyla borç alabilirsin (ki eninde sonunda Amerika ya da Avrupa bankalarından da alırlar) ve hatta yaptırımlardan etkilenmemiş Rus şirketlerinden de alabilirsin. Ama bu daha zor ve pahalıdır ve Putin'in yaptırımlar olmadığı zaman bile çok iyi olmayan projesinin verimliliğini düşürmektedir.

Bu arada, Putin'in yanıtı güçlü görünebilir ama gerçekte gıda ithalatının engellenmesi (ve McDonald's şubelerinin sembolik olarak kapatılması) orantılı bir yanıt olmaktan uzak. Bu yanıt, gelirleri esas olarak bazı gıdaların ihracatına dayanan Afrika ve Latin Amerika'daki yarı-sömürge ülkelerin burjuvazisine ve hükümetlerine büyük bir darbe olabilirdi. Ama asıl gelirini finans sektöründen ve teknoloji tekelinden elde eden emperyalist ABD ve AB burjuvazileri için bu önlem muhtemelen, şirketlerine Rusya'ya yatırım yaparak kâr elde etmeyi zorlaştıran kendi yaptırımlarından bile daha düşük olabilecek bir 'karın ağrısı'ndan ibaret. Dahası, etiketi değiştirerek aracı bir ülke yoluyla ürünleri Rusya'ya getirmek, dolaylı yollarla milyonlarca dolarlık kredi almaktan çok daha kolay.

Yani tüm bu yurtsever kuru gürlütye

rağmen Putin'in yanıtı pek simetrik değil. Ama sorun, onun zaten simetrik bir biçimde, örneğin Rusya'daki emperyalist bankalara karşı yaptırımlar başlatmak ya da dış borcu ödemeyi reddetmek gibi cevaplar veremeyecek olması. Bu, ülkenin tüm maliyesinin kitlesel olarak kaçmasına ve tüm Rus ekonomi modelinin çökmesi riskine yol açardı. Putin'in, hiçbir zaman intihara meyilli olmamış oligarşik rejimi, büyük zaferlerin avuçlarında olmadığını ve bu yüzden de emperyalist ülke ekonomilerinin yan sektörlerini etkilemede sınırlı olduğunu anlıyor.

Şunu da eklemek gerekir ki Rus devletinin tüm ekonomik bağımlılığının yanında, Putin rejiminin emperyalizmle ilişkisinde iki avantajı var. İlk olarak, pek çok emperyalist ülke keskin çelişkiler yüzünden ortak bir politikaya sahip olmada güçlük çekiyorken (4) Putin'in Bonapartist rejimi etrafında politik olarak birleşmiş bir Rus burjuvazisi var ve bu sayede Putin kendi oyununu oynayabiliyor. İkincisi, Rusya'nın otoriter rejimi ülkede bir işçi mücadelesi eksikliği avantajına sahip ki emperyalist burjuvazi tüm ekonomik sorunlara karşı militanlaşan proletaryasıyla mücadele etmek zorunda kalmayacak (bilhassa AB'de) ve egemenliği altındaki ülkelerde büyük sıkıntılarla karşılaşırken (bilhassa ABD'de) bu durum rejimin elini kolaylaştırıyor. Bu da yine Putin'in iyi bir oyun oynamasını sağlıyor.

Ama Moskova Kızıl Meydan'daki askeri teknik geçit törenleri (SSCB'den gelen ve giderek demode olan törenler) gibi tüm bu siyasi özellikler ya da ülkenin geri kalanı kaçarken Putin'in elinde kalan ufak bir Ukrayna parçası, ne Rusya'nın küresel emperyalist ekonomik düzenindeki itaatkâr konumunu, ne de Putin'in Rus oligarklarının temsilcisi ve Rus sömürgecinin itaatkâr yöneticisi rolünü değiştiriyor.

Notlar:

1. Rus Merkez Bankası sitesinden alınmıştır.

2. Bu yüzden devrimci Marksist program dış borcu ödemeyi değil, finans kapitalin kamulaştırılmasını, devlet bankasındaki tüm finansal faaliyetlerin bir elde toplanmasını savunuyor, çünkü emperyalist ülkelerin çokuluslu şirketlerinin, yarı-sömürge ülkeleri ve bu ülkelerin proleterlerini giderek yağmalaması şeklindeki kısır döngüyü kırmamanın tek yolu budur.

3. Liberal medya bu şirketleri, tüm sorunlarını affettikleri "devletin" şirketleri olarak adlandırıyor ve böylece kamu mülkiyetine ve kamulaştırmaya karşı propaganda geliştirmiş oluyorlar. Gerçekte bu şirketler devlet şirketi değil ama halka açık limitet şirketler, yani -işçiler ve tüketiciler için tüm sonuçlarıyla beraber- kâr elde etme amacı güden kapitalist özel mülkiyet şirketleri.

4. AB emperyalizmi, Rusya ile daha yakın ilişkileri olduğu için yaptırımlardan Amerikan emperyalizmine göre daha fazla etkileniyor ve bu yüzden bu meselede daha 'oportünist' olma eğiliminde.

Meksika'da 'narkopolitik'

Geçtiğimiz Eylül ayının 26'sında Öğretmen Okulu öğrencilerinin başlattığı protestoların ardından üçü öğrenci altı kişi öldürüldü, 20'nin üzerinde öğrenci yaralandı ve 43 öğrenci bir şekilde 'kayıp' edildi. Açıkçası, olayın vahametinden ötürü bu ayki sayfaların büyük bir bölümünü buna ayırmak zorunda hissediyorum kendimi. Buyurun önce olayın arka planını inceleyelim:

Meksika'daki 'Uyuşturucu Savaşları'ndan başlayalım. 2006'da Meksika'da başkan seçilen Felipe Calderón, uyuşturucuya karşı savaş başlattığını ilan etmişti. Bunun ne kadar gerçeği yansıtıyor olduğu bir yana, o tarihten beri Meksika'da bir çeşit iç savaş var ve yaklaşık 130 bin kişi uyuşturucu savaşında hem devlet hem de uyuşturucu kartelleri tarafından öldürüldü. Bu katliamlar karteller tarafından çok rahat bir biçimde uluorta yapılabilir, bir sabah işe giderken yolda X ya da Y uyuşturucu patronunun çıkarlarına ters düştüğü için kafası bedeninden, bedeni bacağından kolundan, yüzü gözünden ayrılan, yakılan, derisi yüzülen insanlarla ve bu insanların niçin katledildiğini anlatan bir afişle karşılaşabiliyorsunuz. **İŞİD'le yarışabilecek bir vahşetten söz ediyoruz** kısacası.

Katliamlar ülkesi

Katliamlar sadece karteller eliyle gerçekleşmiyor, aynı zamanda devlet de 'uyuşturucuya karşı savaş' bahanesiyle halkı öldürebiliyor, devletin içine sızmış uyuşturucu kaçakçıları siyasi baskılarda aktif rol oynayabiliyor, kısacası kimin kime düşman, kimin kime dost olduğunu bilemediğimiz ama devlete kesin olarak güvenilmeyeceğine emin olduğumuz bir ülke Meksika. Eylül sonunda yaşanan ve yankıları Ekim boyunca hissedilen **Ayotzinapa Katliamı** ise bu vahşetin zirvelerinden biri.

Ayotzinapa, öğretmen okulu öğrencilerinin katledildiği kasabanın adı. Kasaba, Iguala şehrinde. Iguala şehri ise Guerrero eyaletinde. Başkent Mexico City'nin hemen güneyinde. Ayotzinapa öğrencileri dâhil olmak üzere, Guerrero öğretmenlerinin ve öğrencilerinin militan ve radikal bir protesto tarihi var. 2011 Aralık'ta eyalet polisleri, Acapulco Pasifik tatil beldesinin karayolunu otobüslerle işgal eden Ayotzinapalı iki öğrenciyi öldürmüştü örneğin. Öğrenciler eğitime daha fazla kaynak ve mezuniyet sonrası iş güvencesi talep ediyordu. Bunun gibi, sonu polis vahşetiyle biten bir tarihi var Ayotzinapa'nın. Guerrero gibi kırsal ve fakir eyaletlerdeki öğrenciler, hükümet tarafından terörist olarak görülüyor genelde ki bu birazdan açıklayacağımız Meksika'daki derin toplumsal eşitsizliklerle de ilintili. Bahsi geçen okul, aynı zamanda Guerrero valisi Ángel Aguirre Rivero'nun (Demokratik Devrim Partisi), makamına

Meksika'da 'kaybedilen' 43 öğrencinin ardından kitlelerin öfkesi giderek büyüyor...

geldiği günden beri hedef tahtasına oturttuğu bir okul.

2012'de Kurumsal Devrimci Parti'den (PRI) Meksika Başkanı seçilen Enrique Peña Nieto zamanında ortaya atılan, 'Meksika Paketi' adında bir siyasi anlaşma var. Bu plan, ülkeyi yabancı kapitalist yatırımcılara daha cazip hale getirmek için Meksika devriminden kalan son izleri de ortadan kaldırmayı amaçlayan bir takım önlemleri içeriyor. Bu önlemlerin arasında, devlete ait PEMEX petrol tekelinin yabancılara özelleştirme ve mülkiyet yolunu açan bir enerji 'reform'u da var, işçilerin sömürüştü ve işten çıkarılması bakımından daha büyük bir 'esneklik' başlatan emek piyasası 'reform'ları da. Bu gerici kapitalist programın ilk perdesi ise ulusal eğitimle ilgili ve halk eğitimi krizinin altında yatan derin toplumsal sorunları ve fecaat altyapı sorununu tamamen görmezden gelerek eğitimcileri günah keçisine çeviren bir önlem. Geçtiğimiz ay yasalasıp yürürlüğe konan bu önlemler eğitimi kâra ve büyük işletmelerin ihtiyaçlarına peşkeş çekiliyor.

Bu arada, Meksika OECD üyesi ülkelerin en eşitsiz olanı; nüfusun yüzde 10'u en fakir yüzde 10'dan 30 kat fazla gelire sahip. Meksika'da dünyanın en zengin ikinci adamı Carlos Slim ve en azından 15 milyarder varken nüfusun yarısı korkunç bir fakirlik içinde yaşıyor. Ülkede asgari ücret 1976'dan beri artmadı ve 77'den beri satın alma gücü yüzdesi azaldı. Resmi politika tamamen yeni oligarşinin ve ona en yakın üst orta sınıfın ayrıcalıklı kesimlerine hizmet ediyor.

Göreve Aralık 2012'de gelen Peña Nieto, 2007'den bu yana 130 bine yakın insanın ölümüne yol açan hükümet ile uyuşturucu kaçakçıları savaşının şiddetini düşürme

sözünü vermişti. Peña Nieto'nun hükümeti, daha ziyade bu yılın başlarında Sinoloa kartelinin başı 'Chapo' Guzmán gibi kartel patronlarını ara ara tutuklamaktan gelen zaferlerin 'halkla ilişkiler'i üzerine yoğunlaşarak, uyuşturucu kaçakçılarıyla askeri çatışmayı göstermelik olarak azalttı. Uyuşturucu savaşlarının önemsizleştirilmesi yatırımcıları sakinleştirmeye yönelik çabanın parçasıydı, çünkü Nieto Meksika

ekonomisini petrol endüstrisi dâhil yabancı yatırıma açma programına devam ediyordu.

Peña Nieto'nun PRI'sinin Meksika'yı yönettiği 1929-1999 yılları arasında korkunç bir yargısız infaz tarihi var ve işe uyuşturucu kartelleri de dâhil olmuş. Bunlardan biri Tlatelolco katliamı; Meksiko City Üç Kültürler Meydanı 2 Ekim 1968'de, ordu ve güvenlik birimleri 400 kadar öğrenciyi ve sivil öldürmüştü. Onlarca öğrenci de Katolik Yortusu katliamı olarak bilinen, 10 Haziran 1971'de Meksiko City'de eğitim fonu için yapılan bir protesto sırasında özel bir paramiliter birim tarafından öldürülüp yaralanmıştı. O yıllarda İçişleri Bakanı olan PRI Başkanı Luis Echeverría dâhil, hiçbir yetkili yargılanmamıştı. 1960'lardan 1980'lere hükümet, politikalarına karşı gelen herkese karşı kirli bir savaş yönetti ve kitlesel kayıplar meydana geldi. Bu savaş en keskin halini, silahlı köylü ayaklanmaları tarihine sahip kırsal bir eyalet olan Guerrero'da aldı. Ayrıca 4 Mayıs 2006'da, Enrique Peña Nieto, San José de Atenco'da, topraklarında bir havaalanı inşa edilmesini protesto eden yurttaşları bastırması için eyalet polisini yollamıştı, bunun sonucunda iki kişi öldürülmüş, on kadına tecavüz edilmiş, çoğu işkenceye maruz kalmış ve yaralanmıştı. Nieto ise polisi durumun üstesinden gelme yönteminden ötürü kutlamıştı -bir yerden tanıdık geliyor ama!..

Bu yazının konusu Ayotzinapa katliamı ise 26 Eylül'de bir grup Ayotzinapa öğrencisinin okul kaynaklarındaki kesintilere

Hong Kong'da neler oluyor?

Hong Kong Ekim ayı boyunca sözde Komünist Parti'nin diktatörlüğüne karşı gençlik mücadeleleriyle gündeme geldi.

Hong Kong üniversite öğrencileri 22 Eylül'de, Pekin'in Hong Kong'da 2017'de yapılması planlanan baş yönetici seçimlerindeki adayları sınırlandırma kararına karşı çıkmak için bir hafta sürecek ders boykotu kararı almıştı. 24 üniversiteden öğrenciler katıldı, pek çok destekçi vardı. Pekin Ulusal Halk Kongresi Daimi Komitesi'nin 31 Ağustos kararı sadece iki ya da üç adaya izin verileceği ve her birinin, Pekin'in sadık kullarının bulunduğu 1200 üyelik adaylık heyetinin en az yüzde 50'sinin desteğini alması gerektiği anlamına geliyordu. Hong Kong'un 7.2 milyonluk bir nüfusa var ve 78 bini üniversite öğrencisi. Boykotun ilk günü 13 bin kişi protestolara katıldı ama en azından öğrencilerin yarısının derslere gitmediği tahmin ediliyor. 400 kadar profesör ve diğer üniversite çalışanları da eyleme katıldı. Protestolar, diğer öğrenci örgütleri tarafından desteklenen Hong Kong Öğrenci Federasyonu'nca düzenleniyordu. 26 Eylül'de lise öğrencilerinin de katılımıyla binlerce kişi şehir merkezinde toplandı ve sokakları, binaları işgale başladılar.

Öğrenciler Hong Kong yurttaşlarının kendi yöneticilerini, merkezi hükümetten bir müdahale

olmaksızın doğrudan seçmelerini istiyor. Çin hükümetini, Britanya'nın bölgedeki sömürgeci egemenliği 1997'de bittiği zaman verdiği 'bir ülke iki sistem' sözünü tutmamakla suçluyorlar. Hesapta Çin'in geri kalanından daha demokratik olduğu iddia edilen bu formül, Britanya'nın sömürgeci yasal çerçevesini, bilhassa da özel mülkiyet haklarını, Hong Kong'u büyük bir Asya finans merkezi olacak şekilde sürdürüyor.

Hong Kong 1841'den 1997'ye dek Britanya sömürgeciydi, Çin ordusu şehri alıp İngiltere ve ABD ile bir anlaşma yaptıktan sonra Çin toprağı olarak ilan edildi ama bir çeşit mini-anayasa olan Temel Kanun isimli özel yasalarla yönetildi. Bu Temel Kanun halk için ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, toplanma özgürlüğü ve din özgürlüğü gibi Çin'in geri kalanında olmayan birtakım demokratik hakları garantiliyordu. Yine de halkın kendi hükümetini seçme hakkı yoktu. Böylece 1997'den beri Hong Kong'un yöneticisi (Baş Yönetici olarak isimlendiriliyor), her zaman üyelerinin seçiminin Çin Komünist Partisi'nin iradesine göre olmasını sağlayan, Çin merkezi hükümeti tarafından atanan 1200 kişilik bir komite tarafından seçiliyordu. 2007'de ise Halk Kongresi, 2017'deki seçimde baş yöneticinin evrensel oy hakkıyla seçileceğini ama Temel Kanun'un 45. Maddesinin devam edeceğini, yani

karşı ve 1968 Tlatelolco katliamının yıldönümü münasebetiyle Meksiko'da düzenlenmesi planlanan bir eylem için para toplamak amacıyla Iguala'da eylem yapmasıyla başlıyor. Öğrenciler hükümetin eğitime kaynak aktarılması konusunda şehirdeki öğrencileri kırdaki öğrencilere göre kayırdığını ve istihdam sisteminin öğretmenleri şehir içi bölgelerden seçtiğini söylüyordu. Eylemin amacı yerel DIF (Tamamlayıcı Aile Gelişimi Ulusal Sistemi) başkanı ve José Luis Abarca Velázquez'in (Iguala belediye başkanı, aynı zamanda vali Aguirre ile aynı partiye üye) karısı María de los Ángeles Pineda'nın konferansını kesmekti. Ancak Iguala polisleri öğrencilere müdahale etti.

(María Pineda ve kocası Abarca hakkında da bir not düşelim. María Pineda'nın erkek kardeşleri, uyuşturucu karteli Beltran Leyva biraderlerin üyeleri ve Abarca'nın seçim kampanyasının bu kartel tarafından finanse edildiği öteden beri konuşulan, ancak kimsenin kılını kıpırdatmadığı bir iddia, çünkü Abarca'nın yargı dokunulmazlığı var -bu arada, bu adam ve karısı katliamdan sonra kentten tüydü!)

Öğrenciler evlerine geri dönmeye çalışırken otobüsün içinde bir kez daha polis saldırısına maruz kalıyor. Ancak bu kez saldıranlar sadece polis değil, sivil giyimli de var aralarında. 200 el ateş açılıyor, olay esnasında sadece orada bulunan üç kişi ve üç öğrenci ölüyor, pek çok öğrenci yaralanıyor ve **58 öğrenci bir anda kayboluyor** -daha sonra bu kaybolanlardan 15'i kurtulmayı başarıyor. Öğrenciler güvenlik güçlerini illegal bir biçimde alıkoymakla suçluyor. Ancak Guerrero eyalet yetkilileri hiçbir

öğrencinin tutulmadığını belirtiyor. Daha sonra öğrencilerin Guerreros Unidos (Birleşik Savaşçılar)

isimli, Beltran Leyva biraderlerle bağlantısı olan yerel bir uyuşturucu karteli tarafından alıkonulduğu ortaya çıkıyor, ancak öğrencilerin yaşayıp yaşamadığı ve nerede oldukları konusunda hâlâ net bir bilgi yok.

Bu olayın ardından pek çok polis memuru çeteye bağlantılı olarak öğrencilere saldırmaktan ötürü tutuklandı. Çete üyelerinden de tutuklananlar var. Olayın en korkutucu yönü ise burada: Guerrero eyalet savcısı Iñaky Blanco, Guerrero Unidos çetesinin iki üyesinin **17 öğrenciyi öldürüp yakıklarını** itiraf ettiklerini açıkladı. Bu ikisi öğrencileri takip edip yakalama

emrinin Kamu Güvenliği Müdürü polis şefi Fransiszo Vallarders'ten -tabii ona da emri belediye başkanı Abarca veriyor- geldiğini söylemiş. Öğrencileri bilinmeyen bir yere götürüp öldürme emri ise yerel çete lideri El Chucky'den gelmiş. Olaylardan sonra Vallardes de Abarca eşiyile birlikte kaçmış.

Meksika sokakta

Ekim ayı boyunca Meksika halkı defalarca bu vahşete karşı sokağa döküldü -nedense bizim ana akım medyada bu isyan hakkında ciddi tek bir haber yok! İlk olarak 8 Ekim'de başta Meksiko City olmak üzere ülkenin her tarafında on binlerce kişinin katılımıyla yürüyüşler, eylemler yapıldı. Meksiko City trafiği altüst oldu. Aynı gün Arjantin, İngiltere, Almanya, İspanya ve ABD'de de dayanışma eylemleri yapıldı.

(Not: Ortadoğu meselelerinde 'kırmızı çizgi'leri olan Obama hükümeti, yanı başındaki Iguala katliamı hakkında ise

dikkat çekici bir biçimde sessiz. Amerikan emperyalizmi, ABD'nin üçüncü ekonomik ortağı olan Meksika'dan önemli kârlar elde ediyor. Meksika, Amerikan işletmelerine, yabancı bağlı ortaklıklar zincirlerinde, otomobil üretiminde ve Amerikan piyasasına mahkûm diğer endüstrilerde geniş bir ucuz işgücü ordusu sağlıyor. Finans ve petrol şirketleri Meksika petrol endüstrisinin özelleşmesini ve bunun yaratacağı kâr olasılıklarını sabırsızlıkla bekliyor.)

13 Ekim'de öğrenciler ve kayıpların aileleri, Guerrero eyaletinin başkenti Chilpancingo'daki hükümet binasına erişimi engelledi, hiç kimse binaya ne girebildi ne çıkabildi. Göstericiler binaları kapatmak için zincir kullandılar ve Guerrero valisi Angel Aguirre'yle görüşmeyi talep ettiler. Bir başka gösterici grup (Guerrero Eğitim İşçileri Sendikası üyeleri) ise parlamento binasını işgal etti. Dört saatlik bir beklemenin ardından Aguirre yönetimi protestoculara, çevik kuvvet ve helikopterlerle birlikte polis yolladı. Sonraki çatışmalarda binaya sıkışmış bürokratlar kaçmayı başardı, öfkeli göstericiler binayı ateşe verdi. Chilpancingo Belediye Binası da ateşe verildi. Bir sonraki gün, Kır Öğrencileri Sosyalist Federasyonu üyeleri, Vali Aguirre'nin istifası talebiyle üç radyo istasyonunu ele geçirdi. Yine aynı gün, dört banka ve market, fast food zinciri yönetimine el kondu. Ekim boyunca protestolar devam etti ve nihayet vali Aguirre 23 Ekim günü istifa etti...

Gösteriler son olarak Meksiko City'ye sıçradı. 8 Kasım'da halk Devlet Başkanlığı Sarayı'nın kapısına dayandı ve binayı ateşe vermeye çalıştı. Polisin zorbalığına rağmen halkın öfkesi yatışacağına benzemiyor...

adayların "demokratik prosedürlerle uyumlu geniş çapta temsili bir komite" tarafından atanacaklarını söyledi. 31 Ağustos'ta Halk Kongresi Daimi Komitesi, oy pusulasında yer almak isteyen adayların, geçmiş baş yöneticileri seçmiş olan seçim komitesiyle özdeş olacak bir "geniş çapta temsili olarak atanmış komitenin" oylarından yarısından fazlasını almak zorunda olduklarını bildirdi. "Demokratik prosedür" dedikleri şey bu yani. Bununla birlikte Çin hükümeti sadece 'uygun' adayların seçim sürecine katılabileceklerini söylüyor. Daimi Komite başkanı Zhang Dejiang'a göre adaylar "Komünist Parti'yi sevmek zorunda değiller ama partiye ve tek parti iktidarına karşı çıkamazlar." Yani Hong Kong halkı tarafından seçilecek olan yönetici sözde Komünist Parti'nin bir kuklası olmalı.

Hong Kong gençliği işte bu antidemokratik dayatmaya karşı mücadele ediyor. Onlara göre Daimi Komite'nin kararı iptal edilmeli ya da seçim reformu tümüyle veto edilmeli..

1997'den bu yana Hong Kong, Çin'e giden yabancı sermaye için bir geçit haline geldi, aynı zamanda filizlenen Çin kapitalist sınıfının işleri için bir zemin oluşturdu. Uluslararası iş çevreleri daha büyük protesto potansiyeline dair kaygılarını ifade ediyor. Bu yüzden Çin Halk Cumhuriyeti başkanı Xi Jinping, Hong Kong'ta yaşanacak herhangi bir değişimin "ülkenin ve Hong Kong'un çıkarları ile olduğu kadar yabancı

yatırımcıların da çıkarlarıyla uyumalı" diyor.

Temel Kanun geçtiğinde ÇKP, Hong Kong halkına "bir ülke iki sistem" formülü altında özgürlükler vermeyi garantilemişti. Partiye göre Hong Kong için geçerli olan Çin için geçerli değildi, çünkü bu şehirde kapitalist sistem hüküm sürüyordu ama ülkenin geri kalanında başka bir sistem vardı: "Çin karakteri taşıyan sosyalizm".

Öğrenci grevinin ilk gününde Xi Jinping, destek istemek için Hong Kong'un en büyük dolarlık servetleri olan konukların içinde Hong Kong Sanayi Federasyonu başkanı Stanley Lau, Hendersan Arazi Geliştirme Başkanı Lee Shau-kee ve Wharf Holding başkanı Peter Woo

Kwong-chin vardı. Ama gösterinin starı, Cheung Kong Holding'in başkanı ve 30.7 milyar dolarlık servetiyle Asya'nın en zengin adamı Li Ka-shing'ti. Kapitalist bir ülkenin hükümeti açısından, 'düzen'i ve barışı sağlamak için kapitalistlere başvurmasından daha normal bir şey yoktur!

Ama senaryo, işçilere karşı patronların ebedi ittifakı sahneye çıkmadığı müddetçe eksik kalıyor: Sendika bürokrasisi! Hong Kong Sendikalar Federasyonu'ndan bir temsilciler kurulu, Halk Kongresi Daimi Komitesi başkanı Zhang Dejiang tarafından karşılandı. Dejiang, "Federasyon yurtseverlik ve Hong Kong aşkı ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalacak" dedi ve "federasyon hizmetlerini geliştirecek ve Hong

Kong'un refahı ve istikrarına daha fazla katkıda bulunacaktır" diye ekledi. Çin diktatörlüğü için bu mücadelenin büyümesini ve 1989'da olduğu gibi işçi-öğrenci ittifakını tekrarlayacak şekilde işçi sınıfına ulaşmasını engellemek çok önemli.

ÇKP için asıl mesele aday sunmak vs. değil, Hong Kong'ta özgür seçimler olduğu durumda şüphesiz sorgulanacak olan (ve belki Çin'de de sorgulanabilecek olan) iktidarı. Sadece muhalefet adaylığı yüzünden değil, daha ziyade Pekin'in Hong Kong için temsil ettiği şeyle ilintili. Pekin, ÇKP'nin sözünü ettiği "Çin'in komünizm içinde yaşıyor olduğu" şeklindeki sahte ideolojinin de ötesinde. Baskılar şehrin her köşesinde hissediliyor ve bu baskı dünyanın en eşitsiz toplumundan geliyor. Hong Kong'da yaşayanların beşte biri açlık sınırının altında. Enflasyona göre artan ücret yok ve asgari ücret ABD'nin asgari ücretin yarısından az. Toplu sözleşme hakkı yok, işsizlik sigortası yok, emeklilik hakkı yok. Ev fiyatları dünyadaki en yüksek fiyatlar ve bunun sebebi Çin'den gelen yeni zenginler.

İşgalin getirdiği yorgunluk, çadırlarda yoğun stres altında uyuma, hükümet destekli çete üyelerinin saldırısı pek çok protestocuyu şehir merkezini terk etmeye zorladı. Mücadeleye katılan işçiler de işe geri dönmek zorunda kaldı. Çünkü ortada genel greve dair hiçbir şey yoktu. Hong Kong isyanı şimdilik yatıştı ama yeni patlamaların yaşanacağını öngörmek zor değil.

Aslında Çin'de kapitalist restorasyon 1997'den en az 15 yıl önce ortaya çıkmıştı. Bu zamanlar kapitalizmin ülkeye girişi açısından bir patlama dönemi idi. 1978'de Deng Xiaoping, 'Kültür Devrimi'nin neden olduğu 10 yıllık toplumsal kaostan sonra ülkeyi alt üst eden ciddi ekonomik ve siyasi krizlerle baş etmek adına 'Batı dünyasına açılma' politikası başlatmıştı. Pratik anlamda, resmi amacı ekonomiyi canlandırmak, 'piyasa sosyalizmi'ni kurmak için birtakım piyasa mekanizmalarını benimseyerek sosyalizmi güçlendirmek olan ve 'dört modernleşme' adı verilen bir dizi ekonomik reform uygulandı. Bu başlangıç aşamalarını köylülüğün geniş kesimlerinin istisnâ ve 'aile işi' kurmaya, deniz kenarlarında kapitalist şirketlerin serbestçe kurulabileceği 'özel bölgeler' açmaya ve devlet işletmelerinin özelleştirilmesine verilen izinler takip etti. Kapitalizmin, sözde Komünist Parti diktatörlüğü altındaki bu yayılım süreci, 1989'da güçlü bir tepkiyle karşılaştı ve Tiananmen Meydanı katliamı meydana geldi. 1989'dan sonra, devrimci hareketin yenilgisiyle özelleştirme süreci ve işçilerin devrimci kazanımlarının gerileyişi hızlandı ve 1997'de kapitalist sistem Çin'de tesis edilmiş oldu.

Kobanê dersleri

HAKAN GÜLSEVEN

Suriye'nin kuzeyinde, Suroç'taki sınırın hemen öte tarafında IŞİD'e karşı yükselen Kobanê direnişi pek çok farklı cephede tartışmaları da beraberinde getirdi. Uluslararası ölçekte, Türkiye'deki rejimin kendi içinde, halkın farklı kesimleri arasında ve nihayet sol parti ve hareketlerde bir çeşit 'hararet'e yol açtı Kobanê'de yaşananlar...

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Kobanê'nin tetiklemesiyle birlikte, Ekim ayı başında Türkiye'de patlak verebilecek bir iç savaşın 'fragman'ını hep beraber idrak ettik. Muhtemel kuvvetler dizilişi hakkında da, çatışmaların alabileceği boyut konusunda da fikir sahibi olduk. İki gün içinde 46 kişi yaşamını yitirdi. Artık Türkiye'de dizginlerinden boşanmış bir şiddet ortamının bu topluma yaşatabileceklerini tahayyül etmek hiç de zor değil ve manzara hepimizin dehşete düşmesi için yeterli.

Öncelikle, uzak bir ihtimal olmayan iç savaşın kuvvetler dizilişine bir bakalım...

Her çeşit tarikat, İBDA'cı şarlatanlardan satırla üniversite basan Müslüman Gençlik mensuplarına kadar türlü İslamcı hareketler, Kobanê süreciyle yeniden tarih sahnesine çıkan Hizbullah-HüdaPar, bunların 'çatı partisi' konumunda olan ve IŞİD'in sponsorları arasında bulunan AKP hemen bir blok oluşturdu. Bu bloğa BBP ve liderlerinin tüm sükunet çağrılarına rağmen-MHP'nin yavru kurtları ekleniverdi.

Bu tarihsel ittifak çok şaşırtıcı değildi. IŞİD'in kelle kesen katilleriyle 'Müslümanlık' üzerinden hemen bir gönül bağı kurmuşlardı.

Ne var ki, kendini 'sol'da tanımlayan ve isimlerinin başına 'ulusalci', 'cumhuriyetçi'

gibi sıfatlar takan kimi akımların dolaylı, hatta dolaysız bir biçimde IŞİD-AKP hattına dahil olduklarını gördük. Onlara göre 'Türkiye'ye ihanet içindeki Kürtler' için IŞİD'in katliamları müstahaktır. IŞİD ile PKK -dolayısıyla Kobanê'de çarpışan YPG arasında hiçbir fark yoktu. Hepsı teröristti ve "bırakalım birbirlerini yesinler, hatta IŞİD PKK'yi bitirsin" di...

Bu süreçte enteresan bir buluşmaya tanık olduk: İktidarın sesi Yeni Şafak gazetesi ile memleketin 'haşin ulusalcılar'ı Aydınlik ve Sözcü gazeteleri neredeyse birebir aynı manşetleri attı. Aydınlikçılardan kopan ve özgün bir şizofrenik-faşist çevre yaratan Türk Solu ekibi ise PKK'yle komşu olmaksızın IŞİD'le komşu olmayı tercih ettiğini alenen açıkladı. Kuşkusuz bu, dahil oldukları cenahtaki en 'dürüst' ve 'tutarlı' tavırdı.

Neticede, geleneksel olarak Kürt meselesini zorbalıkla bastırma heveslisi olan kesimler, İslami-faşizmle farklı duraklardan aynı otobüse binmişler!

'İnsan' olan ulusalcılar

Öte taraftan, bu süreçte, kendilerini 'ulusalci' olarak tanımlayan hatırı sayılır bir kesimin 'insan' olduğunu gördük. PKK'ye ve Kürt hareketine yönelik tepkileri olmasına rağmen Kobanê'den yükselen çılgınlığı doğru algıladılar. İnsani bakımdan da dayanışma duygularıyla hareket ettiler.

İşin insani boyutunu bir kenara bırakırsak, 'doğru algılama' neydi, tarif etmek gerekir.

IŞİD saldırısı sadece bir Kürt kentini tehdit etmiyordu. Türkiye siyasetini fazlasıyla belirleyen bir Ortadoğu gerçekliği oluşmuş, AKP-IŞİD hattı tüm bir bölgenin geleceğini tehdit etmeye başlamıştı. Kobanê'nin düşmesi halinde, Türkiye-Suriye sınırı artık neredeyse tamamen Türkiye-

IŞİD sınırına dönüşecek, pervasızca sınırı kullanan Cihadçı kelle avcıları Türkiye'nin günlük yaşamına daha fazla nüfuz edecekti.

Uzun zamandır vurguluyoruz, "AKP iktidarı Türkiye'nin güneyinde, Suriye'de bir iç savaş kuvveti büyütüyor" diyoruz. Kobanê direnişi bu gerçekliği göstermesi bakımından da son derece önemli bir rol oynadı. Sınırdaki Türkiye'nin 'güvenlik kuvvetleri'yle al gülüm ver gülüm ilişkisi kuran IŞİD katillerinin görüntüleri herkesin malumu haline geldi.

Diğer yandan, İstanbul ve diğer bazı büyük kentlerde bir Türk-Kürt boğazlaşmasının ucu göründü. Kürt mahallelerine yürüyen faşist linç katarlarını hep beraber naklen izledik. Her şeyin nasıl da birden kontrolden çıkabileceğini anladı herkes...

Nihayetinde, başta Kürt şehirleri olmak üzere Türkiye'nin dört bir tarafında kitleler sokağa döküldü. Muhtemel iç savaş dizilişinde İslami-faşizmin karşısına dikilebilecek kuvvetler de böylelikle kendini gösterdi; Kürtlerin yanı sıra geniş bir demokratik-laik kesim, Aleviler ve sosyalistler yan yana geldi. Sayıları az da olsa, kapitalizme karşı bir bilinç geliştiren Müslüman çevreleri ayrıca vurgulamak gerekir. Bu bileşim, HAZİRAN'ın doğal kitlesidir; hiçbiri dışlanmadan, yeni Haziranlarda buluşması gereken kesimleri işaret etmektedir.

Ne var ki, hayat karpuz gibi yarılmış iki ayrı cephe yaratsa da, tartışmalar burada son bulmuyor. Sosyalist sol Kobanê üzerinden yeni tartışmalar geliştiriyor.

En ihtilaflı konu, gökyüzünden bırakılan ABD silahlarının Kobanê'deki direnişçiler tarafından kullanılması konusudur. Ancak buna dair tutum belirlemeden önce, o süreçte neler yaşandığını bir kez daha hatırlayalım.

Kobanê'de direniş iyice sıkışıp öfke tüm

Türkiye'ye yayıldıktan sonra, gerek AKP iktidarı, gerekse emperyalizm bir çözüm, bir rahatlama arayışına girdi. Türkiye'nin Ortadoğu'daki iç savaşı kendi içine taşıması ne yerli egemenlerin ne de emperyalist sermayenin işine geliyordu çünkü. Neticede ortada yağmalanmakta olan bir Türkiye ve onun dev pazarı vardı.

Emperyalist sisteme entegre olmuş bu tür ülkelerde iç savaş çıkarmanın emperyalizme faydası yoktur. Türkiye, mesela bir Suriye ya da Libya değildir. Emperyalizmin derin ekonomik çıkarlar geliştirdiği, telekomünikasyonundan enerji ve finans sektörlerine kadar her alanda kökleştiği bir ülkedir.

Dolayısıyla, AKP iktidarı IŞİD'le kurduğu gönül bağı isteksizce de olsa koparmak zorunda kaldı. ABD, iç ve dış kamuoyunun basıncını karşılamak üzere, IŞİD'in elindeki ağır silahlara karşı bildiğiniz tüfeklerle kahramanca bir mücadele veren Kobanê'ye havadan silah attı. Bazı IŞİD hedeflerini göstermelik olarak bombaladı ve Irak'ta olduğu gibi Suriye'de de IŞİD'e durması gereken yeri hatırlattı.

Tartışma burada alevlendi.

Havada süzülen silahlar

Kobanê'de kapana kısılan, Türkiye'ye geçip topraklarını terk etmek ile ölmek arasında tercihe zorlanan kadın-erkek, genç-yaşlı binlerce Kürt havadan süzülerek inen o Amerikan silahlarını kullanınca abdestleri bozulmuyor muydu? Dahası, Türkiye'nin icazetiyle bir koridor açılmış ve o koridordan ABD müttefiki Barzani'nin peşmergeleri ağır silahlarıyla, bir çeşit 'şov' yaparak Kobanê'ye geçmişti. Onlar geçerken sevgi gösterisini abartan bir Kürt vatandaşı "Biji Serok Obama!" diye bağırınca, bütün Kürtleri ve Kürt savaşçıları 'Amerikancı'

yapmaya yetecek malzeme gani gani çıkmış oldu...

Hayatı Kobanê'den ibaret gördüğümüz vakit yaşananlara bir anlam vermede sıkıntı çekeriz. Haksız eleştiri ise muhataplarımızı düşündürmeye değil öfkeye sevk eder. Kobanê meselesini böyle ele alalım.

Burada uzun uzadıya saymak ne kadar yararlı bilmiyorum ama tarihte devrimcilerin / komünistlerin emperyalistlerden edindikleri silahlarla sürdürdüğü mücadeleler azımsanamayacak kadar çoktur. Başlı başına İkinci Dünya Savaşı tarihi emperyalistlerden silah temin ederek gerçekleştirilen bu tür direniş savaşlarının da tarihidir.

ABD'nin hesapları

Daha önce vurgulandığı üzere, Kobanê'ye ABD silahlarının fırlatılması, tüm Türkiye'ye, hatta Latin Amerika'ya kadar pek çok ülkeye yayılan öfkenin kontrol altına alınmasını hedefliyordu. Yaşanan insani trajedinin üzeri örtülecek gibi değildi. Sinekten yağ çıkarma konusunda hayli usta olan ABD, Kobanê'ye paraşütle üç-beş silah ve mühimmat sallandırıp göstermelik IŞİD hedeflerini anlamsızca bombalarken, aslında bir mermiyle birkaç kuş birden alıyordu!

Birincisi, ABD için bu bir insani bir makyaj yapma fırsatıydı. İkincisi, Barzani peşmergelerine Türkiye'den bir koridor açarak Kürt halkı üzerindeki Amerikancı etkiyi artırma şansı yakalıyor, dahası tüm bölgede imajını düzeltme konusunda adım atıyordu. Üçüncüsü, Ortadoğu'da ABD müdahalesine olan 'ihtiyacı' hem ABD kamuoyunda hem de dünyada yeniden gündeme getirme fırsatı yakalıyordu. Böylelikle Ortadoğu'ya yeniden asker gönderme girişiminin önü açılıyordu...

Bizde ise IŞİD saldırıları sırasında Kürtlerin arkasından ölüm tamamları çalanlara gün doğmuştu. İşte görmüştük! Kobanê halkı nasıl da Amerikancıydı!

Aslında Kobanê'deki direnişçileri daha ilk günden 'Amerikan askeri' ilan etmiş olan Doğu Perinçek ve Aydınlıkçı liderlik, küstahlık tonunu daha bir artırıyordu. Irak, Suriye ve Türkiye'nin 'toprak bütünlüğü' derdine düşen Perinçek, Kobanê'nin zaten düşeceğini, üstelik bunun 'iyi bir şey' olduğunu, Türkiye'nin de, Kürtlerin de rahatlayacağını vurguluyordu!

Geçerken değinmeden olmaz. Kobanê halkını 'Amerikan piyonu' ilan eden Perinçek enteresan bir siyasi kişiliktir. 1980 öncesinde 'Sovyet sosyal emperyalizmi'ni baş düşman ve 'şahin' (saldırgan) güç olarak görüyor, ABD'yi 'güvercin' diye tanımlayıp müttefikleri arasına yerleştiriyordu. Amerikancı 12 Eylül askeri darbesini selamlayan ve cuntaya hizmet etmek istediğini beyan eden aynı Doğu Perinçek'ti. Akabinde darbecilerden yediği tokatla kendine gelir gibi oldu ve durumu her zamanki gibi fazla abarttı, Abdullah Öcalan'a sevgi gösterilerinde bulunmalara, onu PKK kampında ziyaret edip karanfil

vermelere kadar ilerletti işi. Sonra yine Kürt hareketine saldırmaya karar verdi... Uzatmayalım, mevcut durumda MHP'lilerle milli bir cephe kurmaya çalışıyor. Kendince Fethullahçı örgütlenmeye karşı AKP'yle ittifak yapıyor. 1950'lerden bu yana ABD namı hesabına dünyanın dört bir tarafına asker yollayan TSK'yi 'milli ordu' varsayıp NATO generallerinden milli refleksler damıtmaya uğraşıyor. Arada geçerken biçare Kobanêlileri 'Amerikan piyonu' ilan ediyor... Şizo-faşo Türk Solu çevresinin bu çılgın pervanenin santriflujünden doğması tesadüf olabilir mi sizce?!

Ama dahası var...

Perinçek kadar ölçsüz argümanlarla olmasa da benzer fikirleri sol içinde savunanlar az değil. ABD'nin paraşütle attığı silahlar henüz yere düşmeden, Rojava'da, özel olarak da Kobanê'de yaşanan direnişle, tek bir dayanışma sergilememiş olan ağızlar incilerini dökmeye başladı. Kobanê "politik olarak soldan düşmüş" bir ucube derekesine indirildi, Kobanêliler "topla tüfikle işbirlikçi yapılmış bir güruh" olarak tarifi edildi... Her şey ne kadar da basitti!..

Kuzeyde Türkiye, güneyde IŞİD tarafından sıkıştırılan ve yaşam savaşı veren koca bir nüfus, o güne kadar Kobanê haritanın neresindedir bilmeyen birileri tarafından Amerikan ordusuna asker yazılmıştı bile!

Hemen belirtmekte fayda var: Kobanê'de durum kritikleştiğinde, RED'in internet sitesinde, hiç duraksamadan "Kobanê'ye silah!" dedik. Kime dedik? Türkiye Cumhuriyeti hükümetine! Evet, hiç sıkılmadan bunu söyleyebildik çünkü TSK'nin elindeki silahlar bu ülke emekçilerinin alın teriyle satın alınmıştır. Elbet icabı halinde zor durumdaki kardeşlerimize verilmesini isteyeceğiz.

AKP, IŞİD'in ağır silahlarına karşı derme çatma tüfeklerle kahramanca direnen Kobanê halkının katledilmesine uzun süre seyirci kalarak hangi cephede yer aldığını gösterdi. Türkiye solu ise, "Savaşçı değil silah lazım!" diye bas bas bağran direnişçilerin çılgınlığı duymazdan geldi. Akılcı tek bir öneri ortaya atan olmadı. Sonuçta ABD gelip 'insaniyet şovu' yaptı, açılan koridordan Amerikan uşaklarının peşmergeleri geçti... Kobanêli direnişçiler de, gayet tabii olarak, kimden geldiğine bakmaksızın havadan düşen o silahları alıp IŞİD yamyamlarına karşı kullandılar. İyi de yaptılar. Eğer bir gün Kobanêlileri kıyananlar karşıdevrimcilerle savaşma onuruna erişirse, ABD ya da başka bir kapitalist devletin silah yollaması halinde kullanmayıp ölmeyi tercih edebilirler, kendi bilecekleri iştir...

Öte taraftan, eğer "Kobaneye silah!" talebi yaygınlaşsaydı, gösterilere hakim olsaydı, mücadelelerimizle Türkiye'den Kobanê'deki kardeşlerimizle silah yollanmasını sağlayabilseydik, Amerikan govvarına, koridor açmalara, 'iki oda bir salon'

tartışmalarına mahal kalmayacaktı. Ne var ki, bu talebi dillendiren pek kimse çıkmadı...

Akıl edemediklerinden mi? Sanmıyorum...

Amerikan silahları dolayısıyla Kobanê'ye hücum etme fırsatını sektirmeden değerlendiren kesimler açıkça ya da üstü örtülü bir biçimde Rojava'nın Kürt ahalisine şöyle sesleniyorlar: "Esad'la birleşin, o size silah versin, kardeş kardeş geçinin." Katilleri olan Esad'dan medet ummaya çağırıyorlar Rojava halkını.

Sebeup?

"Çünkü Esad Amerikan planlarına karşı direniyor, antiemperyalist mücadele veriyor."

Kimisi bunu açıkça söylüyor, kimisi ise Esad'ın yerine soyut bir 'Suriye halkı' tabiri yerleştirip 'Yanımdayız' diye nokta koyuyor.

Esad'ın karakteri

Bu konuda herhangi bir yanılsamaya mahal yok. Esad ülkesini zorbalıkla yöneten, halkını katleden bir diktatördü. Suriye'de halk ayaklanması patlak vermeden evvel, emperyalist dünya ekonomisine uyum sürecini 'başarıyla' yürütüyordu. Teyyip Erdoğan'ın yakın ahbablarından ve Türkiye ile ticaret hacmini her sene ikiye katlıyor, Türkiye'den giden yatırımcılara her türlü kolaylığı gösteriyordu...

Mağrip ülkelerinde patlak veren Arap isyanları bir anda Suriye'ye sıçrayınca 'dostlar' arasında uzun süreli bir şaşkınlık yaşandı. Esad'ın hızla devrileceğini uman emperyalistler, isyanın kendi kontrollerinden çıkma ihtimaline karşı alternatif arayışlarına girdiler. Erdoğan 'kardeşim' dediği Esad'la 'aile bağı'nı nasıl koparacağını düşünmekten bi'hal oldu. Allah düşmanımıza bile böyle dost vermesin!..

Esad'ın en vefalı dostu, Suriye'deki ayrıcalıklarını ve tabii askeri tesislerini kaybetmek istemeyen Putin'di. Esad demokrasi talebiyle sokaklara dökülen ve barışçıl gösteriler düzenleyen halkı katletmeye başladığında, Putin ona silah takviyesi yapıyordu. Binlerce yoksul elbirliğiyle katlettiler. Suriyeli isyancılar ancak bu katliamların ardından ellerine silah almayı becerebildi ve ellerindeki silahlar Kobanê'dekileri aratacak cinstendi...

Tüm bu gelişmeler yanı başımızda olanca hızıyla akarken, Türkiye solu yaşananları izlemekle yetindi. Büyük sol akımlar, en başta demokratik ve laik karakteri baskın olan Suriye ayaklanmasıyla, onu da geçtim, Suriye'nin -hatta Ortadoğu'nun- bugüne dek gördüğü en demokratik anayasayı kabul eden Rojava'yla dayanışma adına tek bir adım bile atmadı. Suriye'yi tırtıklama hevesindeki 'Küçük Osman' ile Körfez sermayesinin beslediği mezhepçi faniler de, emperyalizmin devşirdiği gruplar da etkinliklerini giderek artırdı. Dünyanın her tarafından sapık katiller Suriye'deki vakuma doğru aktı...

Sonuç: Bir mezhepler ve dinler boğazlaşması!..

Şimdi emperyalizm durumu toparlamaya uğraşırken, bir yandan da Esad'la ilişkilerini 'normalleştirme' adımları atıyor. 'Anti-emperyalist' Esad ise hiçbir şey olmamış gibi emperyalizmle eski güzel günlerin hayaline kendisini kaptırıyor. Esad IŞİD'e yönelik ABD bombardımanlarını memnuniyetle karşılıyor, hatta "Yetmez ama evet!" diyor, daha yoğun bombardıman arzusunu dile getiriyor. Ve Esad'ın anti-emperyalist olduğunu gururla söyleyenler, bu konuda hiç seslerini çıkarmıyor. Onları Kobanê'ye paraşütle atılan silahlar üzerinden ahlak zabıtalığı yapmak daha çok ilgilendiriyor.

Ne var ki, Kobanê 'Pandoranın Kutusu'nu açtı. Bölgede hiçbir siyasi ya da askeri vakanın müstakil olarak ele alınamayacağını gösterdi. Kobanê'ye yardıma giden Suriyeli isyancı Araplar, IŞİD'e karşı Kürtlerle yan yana öldüğünde bütün Suriye muhalefetine Cihadçı sapıklardan ibaret olduğunu vazeden papağan zırlıtısı kesildi. Evet, şeriatçı katillere karşı savaşmak zaruridir. Özellikle denize düşüp Esad'a sarılan Suriyeli Alevilerle demokratik bir toplumu birlikte yaratmanın başkaca bir yolu yoktur. Ve artık daha net görüyoruz ki, Suriye'nin farklı bölgelerinde demokratik bir Suriye için yaşamını veren savaşçılar var ve Cihadçı katillere karşı Esad'ın ordusu değil onlar savaşıyor.

Türk devrimcisi Paramaz Kızılbaş'ın Kobanê'de şehit düşmesi ise bir başka gerçeği herkesin gözüne sokuyor: Bölge halkları enternasyonalizme mahkumdur...

Bu gerçeği en çok AKP ile 'çözüm' aramakta -hâlâ- ısrar eden Kürt hareketi liderliği ve burjuva siyasetine iyice aşına olmaya başlayan HDP'li figürler anlamak zorundadır.

Geçtiğimiz günlerde HDP milletvekili Aysel Tuğluk, "Bir özeleştirme konusudur ama Gezi sürecinde, 17 Aralık sürecinde ve en nihayetinde Kobanê eylemlerinde Kürtler farklı davranışları şü anda Türkiye'deki iktidar denklemini nasıl olurdu? Bir düşünsünler bir zahnet" diye sesleniyordu AKP'ye... Bu mevzu üzerine AKP değil kendileri düşünülmelidir. Tabii "AKP iktidarıyla kavga etmek değil 'çözüm' için siyaset yapmak" istediğini ilan eden Ertuğrul Kürkçü başta olmak üzere HDP içindeki 'sosyalist' arkadaşlar da...

Bu düzenle kavga etmezsek, halklarımız için hayırlı tek bir sonuca ulaşamayız. Bu kavga, bölgedeki tüm emekçilerin ortak kavgasıdır.

Kobanê daha pek çok dersle dolu. En başta çıkaracağımız ders, bölgedeki hiçbir burjuva devlete güvenmeden, her bir ülkede, her bir parçada devrimci liderlik inşasına girişmek gerektiridir. Emekçilerin yaratacağı enternasyonalist bir liderlik olmaksızın bu batakta hiçbir halk tek başına çıkamayacaktır.

Ya Kobanê özgür olacak ya da her yer Kobanê!..

Zamansız gülen adam...

Dolaşmaktayız... Kömür yakıyor gecekonduların sahipleri... Havada yapış yapış kömür kokusu. Allah'ımız kaymış. Sabaha kadar afiş falan derken geberiniz. Daha sonra benim yıllarca oturduğum Altındağ'a sıra gelmiş. "Afişi yapar ananın evine gider karnımızı doyururuz oğlum" diyorum. Sakalar'dan çıkıyoruz, Yenidoğan yönünden. Suphi'ye diyorum ki, Ulucanlar Hapishanesi'ni göstererek, "Bak önceden tam hapishanenin karşısındaki şu ev var ya, orada otururdum," elimle evi göstererek. O sırada başka bir arkadaş konuşmanın arasına giriyor, bir şeyler soruyor. Ben de konuşmaya dahyorum. Konuşmanın bitmesini bekleyen Suphi, "Eee? Daha sonra ne oldu?" diye soruyor. Ben de, "Uzun süre evimin tam karşısında oturdum" diyorum. Diğer arkadaş patlatıyor kahkahayı. İkimiz gülmekten ölüyoruz. Suphi boş boş bakıyor. Anlamıyor ilkin. Şaşkın gözlerle bir beni, bir de diğerini süzüyor. Arkadaş gülmeyi kesmeden devam ediyor, "La niye anlamadın, adam hapishanede yatmış!.. Kakara, kikiri, vs."

Sonra evrenin genişlemesi, büyük patlama gibi bir şey oluyor suratında Suphi'nin... Yıldızlar, atomlar, akkorlar, çeşit çeşit evrenler açılıyor suratından karanlığın ta derinliklerine... Öyle mi gülünür arkadaş! Ben böyle bir şey tanık olmadım. Pencereleer titriyor, tellere takılan uçurtmalar şöyle bir sallanıyor. Hani tutsa bizi polis, suratımda o kavgacı, her an patlamaya hazır dinamit hal yerine, bu muhteşem doğa olayı karşısındaki

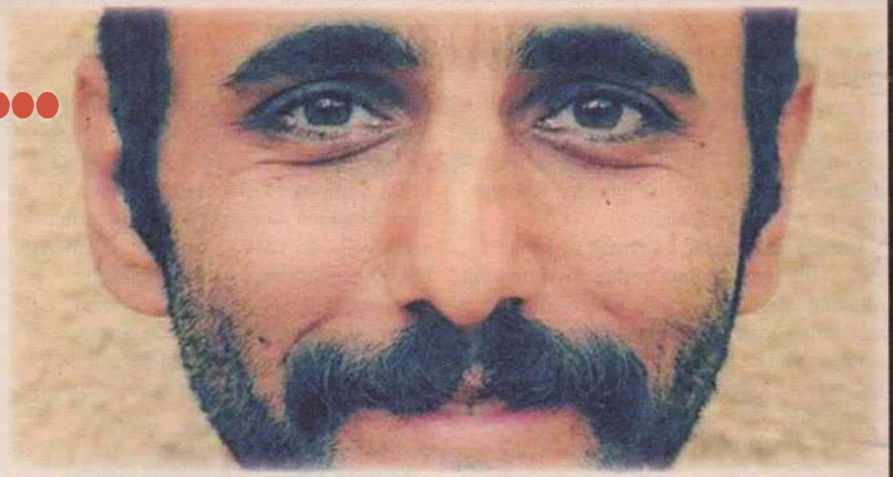
şaşkınlığı görüp, "Bunu almayın, buna kara büyü yapmışlar" diyecek. Sanki, yani, işte nasıl desem, topraklar şöyle milyar insanı, çarpsak ormandaki ağaç sayısına, bölsek parmak hesabı topraklara, sağlaması olarak koysak tüm toplum tarihini, sonuçta bu kadar büyük gülünmez...

Yok gardaş olmaz, kimse böyle gülemez. Gülmesi geçince, "Kusura bakma arkadaş, dalgınım anlamadım ama müthiş laf eyledin" diyor. Soğuktan donmuş eğik burnunu çekerek suratıma bakıyor. Ve işte öldüğünde, içime gelip oturacak o hareketi yapıyorum. Saçını çekip "Oooluum nasıl gülüyon polis sireni gibi, kelepçe mi ettirecen bizi?!" diyorum...

O daha bir kahkahaya boğuyor zamanı...

Ölmüş, Kobanê'yi gülüşe boğarak. Güle güle ölmüştür, kimsenin şüphesi olmasın. Yasadışı kurallarını çiğniyorum. Suphi Nejat Ağırnaslı, kendine yakıştırdığı ismiyle Paramaz Kızılbaş, arkadaşımı ve biz sokaklarda daha yasadışı işler yapmaya başlamadan önceye dayanırdı dostluğumuz. Tüm yoksul mahallelere yıldızlar dağıtmak hevesiyle dolaşırdık. Kah koparılmış bir kolu, kah Gramşi'nin hegemonya kavramını tartışırken, kah bilmem hangi ülkedeki ayaklanmayı anlatırken birbirimize, aramıza atılmış bir el bombasıydı gülüşü.

Ben öyle ağlak şeyler yazmayı sevmem. Mesela anlatmak isterim, yazılıma yaptığımız duvarın çamurla sıvanmış olduğunu, sabah bakmaya gittiğimizde

duvardaki yazının, çamurla birlikte döküldüğünü!

Mesela yine Çinçin'e afişe gidip de, 'okeye dördü arayan halkımız'ın taleplerini karşılamak adına okeye dördüncü olup, oyunun paralı oynandığını daha sonra anlayıp, ütölüp, halkımıza 'sonra veririz' diyerek kaçmaya çalışmamızı... Numarayı yemeyince güzel halkımız, afişlerimizi almaya çalışmaları...

Mesela mektuplaşıırken, sürekli bir kargo şirketinin adresini yazıp, oradaki işçilerle mektup arkadaşı olmayı başarması...

Ama anlatamıyorum. Bugün yok, yapamıyorum bunu. Acım büyük diye de değil. Yanı başımızda bir halkın direnişi, emperyalist barbarlığın coğrafyamıza ettikleri de değil.

Beni böyle yazdıran bir gülüşün ne kadar devrimci olabileceğini size anlatma çabası.

Ve insanı hüznölendiren bir gülüş onunkisi. Bakın resmine ve gülerken saklı olan hüznü bulun. Zor olmaz o.

Nedeni ideolojik, politik, teorik,

melankolik, aşköl, neyse bakın ve görün.

Evrenin yaratılış hikayesidir onun gülüşü. Atomun parçalanmasının hikayesi. Koca koca ateşlere sipersiz karşı koyuşudur. Dağların diz çöküşüdür, saygıdan, kederden... Gelip konuşudur uçurtmaların tellere... Kanın utanıp geri dönmektedir yaranın içine.

Duvarın genişliğini hesaplayamama, boyanın slogana yetememesidir... Ama gene de duvara derdini yazabilmek, boyayı yetirebilmektir onun gülüşü.

Bir aşkın soğuktan çıkardığı buğudur, suyun gözyaşı ile ayırabilme gücüdür. Milyon kere milyonları düşlerken, ekmeğe para bulamama halidir... Onun gülüşü...

Ulucanlar'a karşı en etkili menzili olan silahtır onun gülüşü.

Nedense hep düşünürüm, "Lan bu kibrit tepesine kurulmuş, rüzgarla sallanan gecekondular, bu gülüşün voltajına nasıl dayandı?"

MAHİR KANKAL

NASUH MİTAP

Evet ben devrimciyim, halkıma ve bütün insanlara sömürsüz, baskısız, özgürlük, bolluk ve mutluluk dolu bir gelecek sağlamak için mücadele etmeyi insanlığın ulaşabileceği en yüce ideal ve dava olarak görüyorum.

Ve böyle bir davanın saflarında yer almaktan onur duyuyorum. Mahkemenizin vereceği karar ne olursa olsun esas olarak tarih önünde devrimciliğimin gereklerini yerine getirememekten dolayı yargılanacağımı biliyorum. Ve bu yargılamada aklanmayı umut ediyor ve diliyorum, sosyalizme, ülkemin ve halkımın özgür, bağımsız ve aydınlık geleceğine olan inancımı tekrar bildiriyorum. İnsanlığın en yüce değerleri için, bütün dünya işçilerinin ve ezilen halkların kurtuluşu için mücadele eden bütün devrimcilere buradan selam ediyorum..."

KADER ORTAKAYA

"Bu savaş, sadece Kobanê'de yaşayan insanların değil, hepimizin savaşı. Ben de çok sevdiğim ailem ve tüm insanlık için bu savaşa katılıyorum. Eğer bu savaşı kendi savaşımız olarak görmesek, yarı bombalar bizim evimize düştüğünde yalnız kalırız. Bu savaşın kazanılması yoksulların ve sömürülenlerin de kazanmasıdır. Ben bu savaşa katılarak ailem ve tüm insanlığa memur olmaktan daha çok fayda sağlayacağımı inanıyorum."